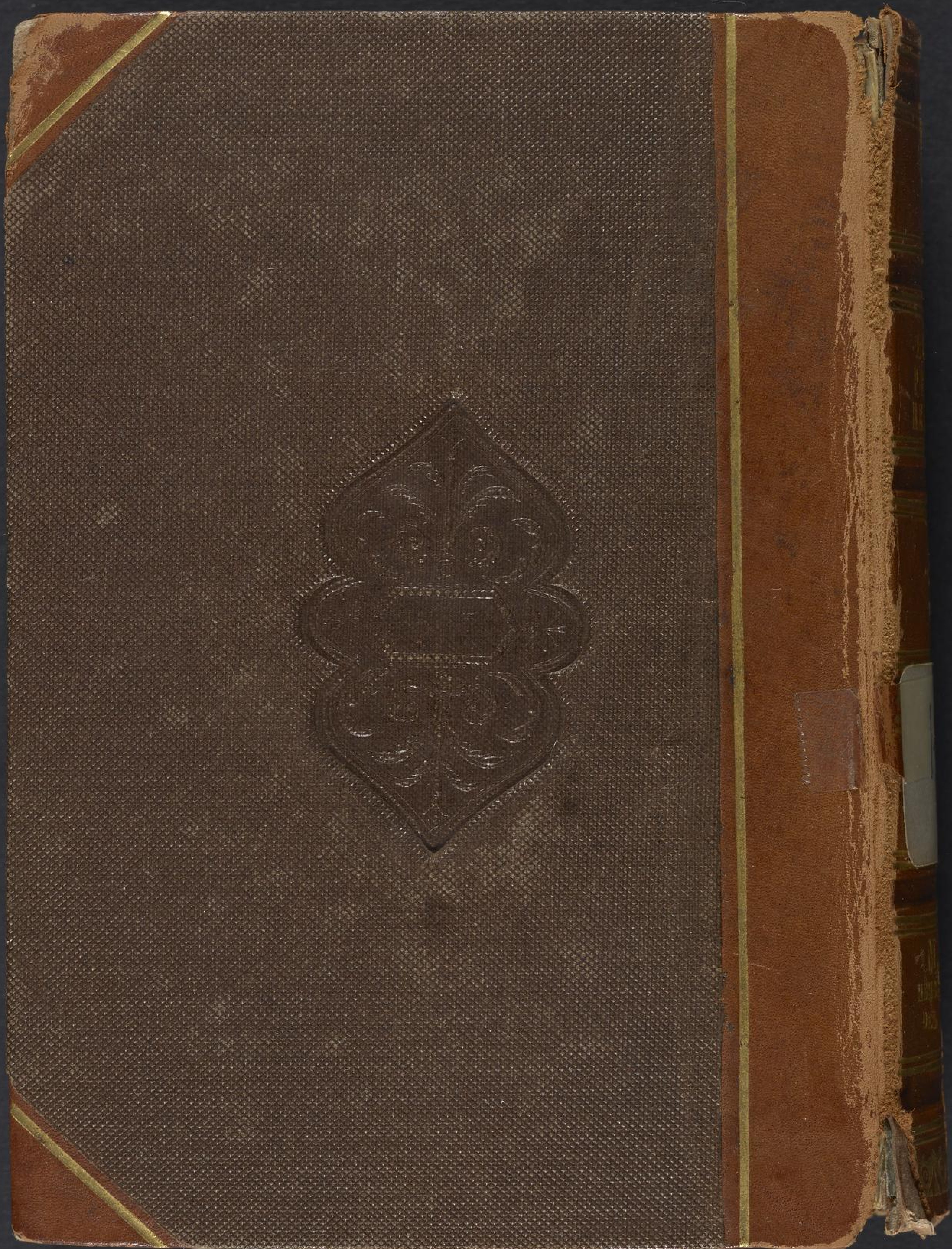


Time dns & non falire fa [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1

אילן גבוה גדול דלים. הנה [illegible]
חסיד עניו ישר [illegible]
מנחם בן [illegible]
אשר השלים [illegible]

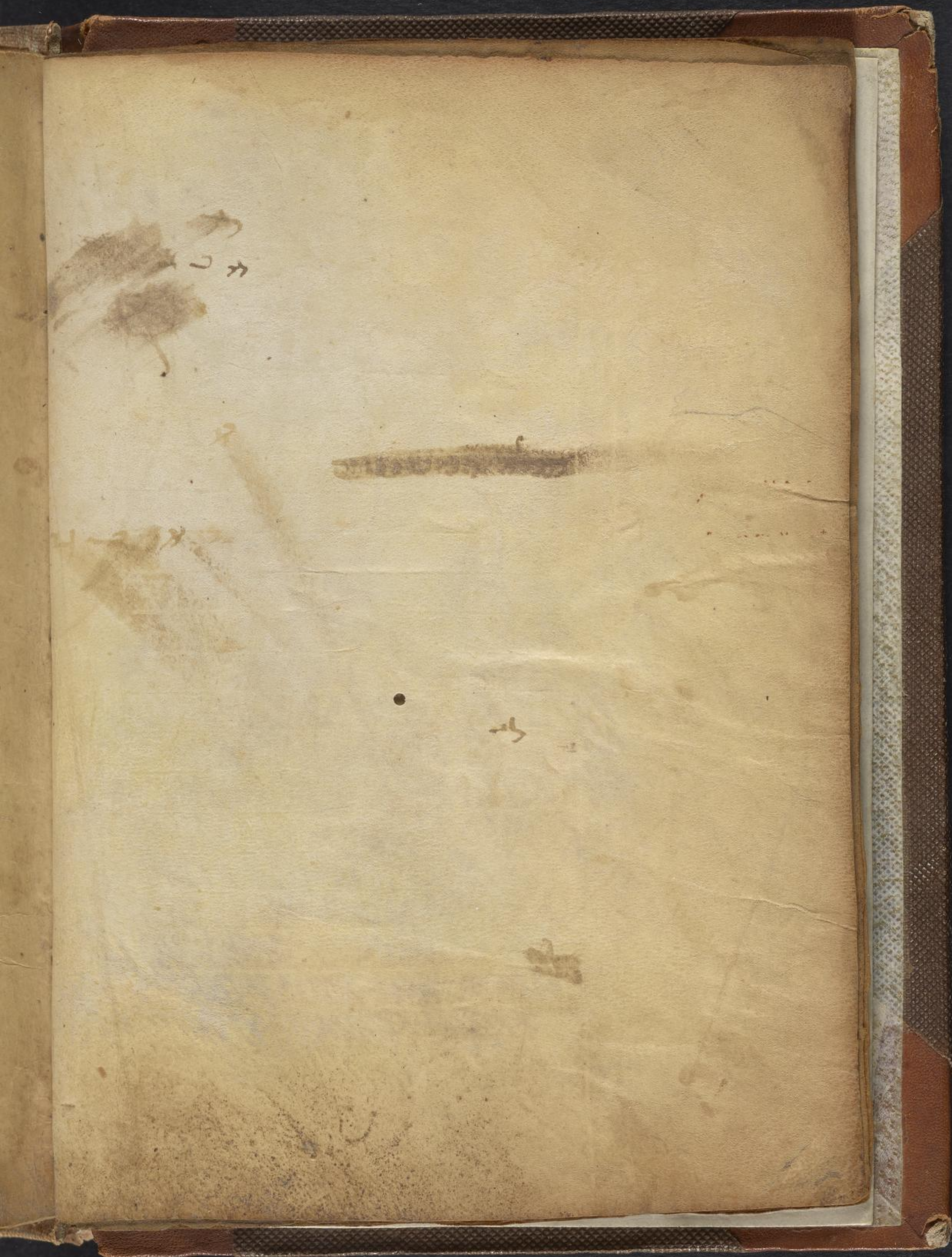
בילה מינה במוהר״ר ר׳ ליב הכהן

3.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]



[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ויאמר [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מקרבך ׃ לא תהיה משכלה ועקרה בארצך
את מספר ימיך אמלא ׃ והסיר יי
ממך כל חלי וכל מדוי מצרים הרעים
אשר ידעת לא ישימם בך ונתנם בכל
שנאיך ׃ רפאני יי וארפא הושיעני
ואושעה כי תהלתי אתה ׃ אם
תאבו ושמעתם טוב הארץ תאכלו ׃
ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם
יי אלהיכם אשר עשה עמכם להפליא
ולא יבשו עמי לעולם ׃ וידעתם כי
בקרב ישראל אני ואני יי אלהיכם ואין
עוד ולא יבשו עמי לעולם ׃ ברכי נפשי
את יי וכל קרבי את שם קדשו ׃ ברכי
נפשי את יי ואל תשכחי כל גמוליו ׃ הסלח
לכל עונכי הרפא לכל תחלואיכי ׃
הגואלי משחת חייכי המעטרכי חסד

ורחמים: המשביע בטוב עדייך תתחדש
כנשר נעורייכי:

ואומ' מזמור שלוים בכל
יום ויום כמו שהיו הלוים
אומ' בבית המקדש
ביום הראשון היו אומרין

לדוד מזמור ליהוה הארץ
ומלואה תבל ויושבי בה:
כי הוא על ימים יסדה
ועל נהרות יכוננה: מי יעלה בהר יהוה ומי
יקום במקום קדשו: נקי כפים ובר לבב
אשר לא נשא לשוא נפשי ולא נשבע
למרמה: ישא ברכה מאת יהוה וצדקה
מאלהי ישעו: זה דור דורשיו מבקשי פניך
יעקב סלה: שאו שערים ראשיכם והנשאו
פתחי עולם ויבא מלך הכבוד: מי זה מלך

הכבוד יהוה עזוז וגבור יהוה גבור מלחמה:
שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם
ויבא מלך הכבוד: מי הוא זה מלך הכבוד
יהוה צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

ביום השני היו

גדול

שיר מזמור לבני קרח: גדול
יהוה ומהלל מאד בעיר
אלהינו הר קדשו: יפה נוף
משוש כל הארץ הר ציון ירכתי צפון קרית
מלך רב: אלהים בארמנותיה נודע למשגב:
כי הנה המלכים נועדו עברו יחדו: המה
ראו כן תמהו נבהלו נחפזו: רעדה אחזתם
שם חיל כיולדה: ברוח קדים תשבר אניות
תרשיש: כאשר שמענו כן ראינו בעיר יהוה
צבאות בעיר אלהינו אלהים יכוננה עד עולם

סלה: דמינו אלהים חסדך בקרב היכלך:
כשמך אלהים כן תהלתך על קצוי ארץ
צדק מלאה ימינך: ישמח הר ציון תגלנה
בנות יהודה למען משפטיך: סבו ציון
והקיפוה ספרו מגדליה: שיתו לבכם
לחילה פסגו ארמנותיה למען תספרו
לדור אחרון: כי זה אלהים אלהינו עולם
ועד הוא ינהגנו עלמות:

ביום השלישי היו
אומ'

מזמור

לאסף אלהים נצב
בעדת אל בקרב
אלהים ישפט:

עד מתי תשפטו עול ופני רשעים תשאו
סלה: שפטו דל ויתום עני ורש הצדיקו:
פלטו דל ואביון מיד רשעים הצילו: לא

ידעו ולא יבינו בחשכה יתהלכו ימוטו
כל מוסדי ארץ׃ אני אמרתי אלהים אתם
ובני עליון כלכם׃ אכן כאדם תמותון
וכאחד השרים תפלו׃ קומה אלהים
שפטה הארץ כי אתה תנחל בכל הגוים׃

ביום הרביעי היו.

ויום

אל נקמות יהוה אל נקמות
הופיע הנשא
שופט הארץ
השב גמול על גאים׃ עד מתי רשעים
יהוה עד מתי רשעים יעלזו׃ יביעו ידברו
עתק יתאמרו כל פעלי און׃ אלמנה וגר
יהרגו ויתומים ירצחו׃ ויאמרו לא יראה
יה ולא יבין אלהי יעקב׃ בינו בוערים בעם
וכסילים מתי תשכילו׃ הנטע אזן הלא

ישמע אם יצר עין הלא יביט: היסר גוים
הלא יוכיח המלמד אדם דעת: יהוה ידע
מחשבות אדם כי המה הבל: אשרי
הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו:
להשקיט לו מימי רע עד יכרה לרשע שחת:
כי לא יטש יהוה עמו ונחלתו לא יעזב: כי
עד צדק ישוב משפט ואחריו כל ישרי לב:
מי יקום לי עם מרעים מי יתיצב לי עם
פעלי און: לולי יהוה עזרתה לי כמעט
שכנה דומה נפשי: אם אמרתי מטה רגלי
חסדך יהוה יסעדני: ברב שרעפי בקרבי
תנחומיך ישעשעו נפשי: היחברך כסא
הוות יצר עמל עלי חק: יגודו על נפש צדיק
ודם נקי ירשיעו: ויהי יהוה לי למשגב
ואלהי לצור מחסי: וישב עליהם את
אונם וברעתם יצמיתם יהוה

אלהינו: לכו נרננה ליהוה נריעה לצור
ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמרות
נריע לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על
כל אלהים:
אשר בידו מחקרי ארץ ותועפות הרים לו:
אשר לו הים והוא עשהו ויבשת ידיו יצרו:
בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני יהוה
עשינו: כי הוא אלהינו ואנחנו עם מרעיתו
וצאן ידו היום אם בקלו
תשמעו:

ביום החמישי היו
אומרין

למנצח על הגתית לאסף:
הרנינו לאלהים
עוזנו הריעו לאלהי
יעקב: שאו זמרה ותנו תף כנור נעים עם

נבל: תקעו בחדש שופר בכסה ליום
חגינו: כי חק לישראל הוא משפט לאלהי
יעקב: עדות ביהוסף שמו בצאתו על
ארץ מצרים שפת לא ידעתי אשמע:
הסירותי מסבל שכמו כפיו מדוד
תעברנה: בצרה קראת ואחלצך אענך
בסתר רעם אבחנך על מי מריבה סלה:
שמע עמי ואעידה בך ישראל אם
תשמע לי: לא יהיה בך אל זר ולא
תשתחוה לאל נכר: אנכי יהוה אלהיך
המעלך מארץ מצרים הרחב פיך
ואמלאהו: ולא שמע עמי לקולי וישראל
לא אבה לי: ואשלחהו בשרירות לבם
ילכו במועצותיהם: לו עמי שמע לי
ישראל בדרכי יהלכו: כמעט אויביהם
אכניע ועל צריהם אשיב ידי: משנאי

יהוה יכחשו לו ויהי עתם לעולם׃
ויאכילהו מחלב חטה ומצור דבש
אשביעך׃

ביום הששי ה״י

מזמ

יהוה מלך גאות לבש לבש
יהוה עז התאזר אף
תכון תבל בל תמוט׃
נכון כסאך מאז מעולם אתה׃ נשאו
נהרות יהוה נשאו נהרות קולם ישאו
נהרות דכים׃ מקולות מים רבים
אדירים משברי ים אדיר במרום
יהוה׃ עדתיך נאמנו מאד לביתך
נאוה קדש יהוה לארך
ימים׃

תמו השירים של שבוע

בכאן מכתוב המזמורים של שבת שמזמרינן
(לרינה)

בליל שבת אומר זה המזמור
קודם תפילה:

מזמור שיר ליום השבת:
טוב להודות ליהוה
ולזמר לשמך
עליון: להגיד בבקר חסדך ואמונתך
בלילות: עלי עשור ועלי נבל עלי הגיון
בכנור: כי שמחתני יהוה בפעלך
במעשה ידיך ארנן: מה גדלו מעשיך
יהוה מאד עמקו מחשבתיך: איש בער
לא ידע וכסיל לא יבין את זאת:
בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל
פעלי און להשמדם עדי עד: ואתה
מרום לעלם יהוה: כי הנה איביך

יהוה כי הנה איביך יאבדו יתפרדו כל
פעלי און: ותרם כראים קרני בלתי בי
בשמן רענן: ותבט עיני בשורי בקמים עלי
מרעים תשמענה אזני: צדיק כתמר
יפרח כארז בלבנון ישגה: שתולים
בבית יהוה בחצרות אלהינו יפריחו:
עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים
יהיו: להגיד כי ישר יהוה צורי ולא ע
עולתה בו:

ברכי נפשי את יהוה
יהוה אלהי גדלת
מאד הוד והדר
לבשת: עטה אור כשלמה נוטה
שמים כיריעה: המקרה במים
עליותיו השם עבים רכובו המהלך
על כנפי רוח: עשה מלאכיו רוחות מ

משרתיו אש לוהט: יסד ארץ על
מכוניה בל תמוט עולם ועד: תהום
כלבוש כסיתו על הרים יעמדו מים:
מן גערתך ינוסון מן קול רעמך
יחפזון: יעלו הרים ירדו בקעות אל
מקום זה יסדת להם: גבול שמת בל
יעברון בל ישובון לכסות הארץ:
המשלח מעינים בנחלים בין הרים
יהלכון: ישקו כל חיתו שדי ישברו פראים
צמאם: עליהם עוף השמים ישכנו
מבין עפאים יתנו קול: משקה הרים
מעליותיו מפרי מעשיך תשבע הארץ:
מצמיח חציר לבהמה ועשב לעבדת
האדם להוציא לחם מן הארץ: ויין
ישמח לבב אנוש להצהיל פנים משמן
ולחם לבב אנוש יסעד: ישבעו עצי

יהוה ארזי לבנון אשר נטע: אשר שם
צפרים יקננו חסידה ברושים ביתה:
הרים הגבהים ליעלים סלעים מחסה
לשפנים: עשה ירח למועדים שמש
ידע מבואו: תשת חשך ויהי לילה בו
תרמש כל חיתו יער: הכפירים שאגים
לטרף ולבקש מאל אכלם: תזרח השמש
יאספון ואל מעונתם ירבצון: יצא אדם
לפעלו ולעבדתו עדי ערב: מה רבו מעש
מעשיך יהוה כלם בחכמה עשית
מלאה הארץ קנינך: זה הים גדול
ורחב ידים שם רמש ואין מספר חיות
קטנות עם גדלות: שם אניות יהלכון
לויתן זה יצרת לשחק בו: כלם אליך
ישברון לתת אכלם בעתו: תתן להם
ילקטון תפתח ידך ישבעון טוב: תסתיר

פניך יבהלון תסף רוחם יגועון ואל עפרם
ישובון: תשלח רוחך יבראון ותחדש פני
אדמה: יהי כבוד יהוה לעולם ישמח
יהוה במעשיו: המביט לארץ ותרעד
יגע בהרים ויעשנו: אשירה ליהוה בחיי
אזמרה לאלהי בעודי: יערב עליו שיחי
אנכי אשמח ביהוה: יתמו חטאים מן
הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי
את יהוה הללויה:

בליל שבת מנהגינו לומר זה המזמור לדוד
אכירה:

לדוד: ברכי נפשי את יהוה
וכל קרבי את שם
קדשו: ברכי נפשי
את יהוה ואל תשכחי כל גמוליו: הסלח
לכל עונכי הרפא לכל תחלואיכי: הגואל

משחת חייכי המעטרכי חסד ורחמים:
המשביע בטוב עדיך תתחדש כנשר
נעוריכי: עשה צדקות יהוה ומשפטים
לכל עשוקים: יודיע דרכיו למשה לבני
ישראל עלילותיו: רחום וחנון יהוה ארך
אפים ורב חסד: לא לנצח יריב ולא
לעולם יטור: לא כחטאינו עשה לנו ולא
כעונתינו גמל עלינו: כי כגבה שמים
על הארץ גבר חסדו על יראיו: כרחק
מזרח ממערב הרחיק ממנו את פשעינו:
כרחם אב על בנים רחם יהוה על יראיו:
כי הוא ידע יצרינו זכור כי עפר אנחנו:
אנוש כחציר ימיו כציץ השדה כן יציץ:
כי רוח עברה בו ואיננו ולא יכירנו עוד
מקומו: וחסד יהוה מעולם ועד עולם
על יראיו וצדקתו לבני בנים: לשמרי

בריתו ולזכרי פקדיו לעשותם: יהוה
בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל משלה:
ברכו יהוה מלאכיו גברי כח עשי דברו
לשמע בקול דברו: ברכו יהוה כל צבאיו
משרתיו עשי רצונו: ברכו יהוה כל
מעשיו בכל מקומות ממשלתו ברכי נפשי
את יהוה:

גם זה המזמור מנהגינו לאומרו בליל
שבת אחר אכילה:

הודו ליהוה כי טוב כי לעולם
חסדו: יאמרו גאולי יהוה
אשר גאלם מיד צר:
ומארצות קבצם ממזרח וממערב
מצפון ומים: תעו במדבר בישימון דרך
עיר מושב לא מצאו: רעבים גם צמאים
נפשם בהם תתעטף: ויצעקו אל יהוה

בצר להם ממצוקותיהם יצילם׃ וידריכם
בדרך ישרה ללכת אל עיר מושב׃ יודו
ליהוה חסדו ונפלאותיו לבני אדם׃ כי
השביע נפש שקקה ונפש רעבה מלא
טוב׃ ישבי חשך וצלמות אסירי עני וברזל׃
כי המרו אמרי אל ועצת עליון נאצו׃
ויכנע בעמל לבם כשלו ואין עזר׃ ויזעקו
אל יהוה בצר להם ממצקותיהם יושיעם׃
יוציאם מחשך וצלמות ומוסרותיהם ינתק׃
יודו ליהוה חסדו ונפלאותיו לבני אדם׃
כי שבר דלתות נחשת ובריחי ברזל גדע׃
אולים מדרך פשעם ומעונתיהם יתענו׃
כל אכל תתעב נפשם ויגיעו עד שערי
מות׃ ויזעקו אל יהוה בצר להם ממצוק
ממצוקותיהם יושיעם׃ ישלח דברו
וירפאם וימלט משחיתותם׃ יודו ליהוה

חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי
תוֹדָה וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה׃ יוֹרְדֵי הַיָּם
בָּאֳנִיּוֹת עֹשֵׂי מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃ הֵמָּה
רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו בִּמְצוּלָה׃
וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו׃
יַעֲלוּ שָׁמַיִם יֵרְדוּ תְהוֹמוֹת נַפְשָׁם בְּרָעָה
תִתְמוֹגָג׃ יָחוֹגּוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר וְכָל חָכְמָתָם
תִּתְבַּלָּע׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְהוָה בַּצַּר לָהֶם
וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם׃ יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה
וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם׃ וַיִּשְׂמְחוּ כִי יִשְׁתֹּקוּ וַיַּנְחֵם
אֶל מְחוֹז חֶפְצָם׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו
לִבְנֵי אָדָם׃ וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל עָם וּבְמוֹשַׁב
זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ׃ יָשֵׂם נְהָרוֹת לְמִדְבָּר
וּמֹצָאֵי מַיִם לְצִמָּאוֹן׃ אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה
מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ׃ יָשֵׂם מִדְבָּר לַאֲגַם
מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמֹצָאֵי מָיִם׃ וַיּוֹשֶׁב

שם רעבים ויכוננו עיר מושב: ויזרעו
שדות ויטעו כרמים ויעשו פרי תבואה:
ויברכם וירבו מאד ובהמתם לא ימעיט:
וימעטו וישחו מעצר רעה ויגון: שפך
בוז על נדיבים ויתעם בתהו לא דרך:
וישגב אביון מעוני וישם כצאן משפחות:
יראו ישרים וישמחו וכל עולה קפצה
פיה: מי חכם וישמר אלה ויתבוננו
חסדי יהוה:

ויורים) זמנם הפרשה

ישעיה

חסדי יהוה אזכיר תהלות
יהוה כעל כל אשר
גמלנו יהוה ורב טוב
לבית ישראל אשר גמלם כרחמיו וכרוב

חסדיו : ויאמר אך עמי המה בנים לא
ישקרו ויהי להם למושיע : בכל צרתם
לא צר ומלאך פניו הושיעם באהבתו
ובחמלתו הוא גאלם וינטלם וינשאם
כל ימי עולם : והמה מרו ועצבו את רוח
קדשו ויהפך להם לאויב הוא נלחם בם :
ויזכר ימי עולם משה עמו איה המעלם
מים את רעה צאנו איה השם בקרבו
את רוח קדשו : מוליך לימין משה זרוע
תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם
עולם : מוליכם בתהומות כסוס במדבר
לא יכשלו : כבהמה בבקעה תרד רוח
יהוה תניחנו כן נהגת עמך לעשות לך שם
תפארת : הבט משמים וראה מזבל קדשך
ותפארתך איה קנאתך וגבורתך המון מעיך
ורחמיך אלי התאפקו : כי אתה אבינו כי

אברהם לא ידענו וישראל לא יכירנו אתה
יהוה אבינו גואלנו מעולם שמך:

גם זאת הפטרה מוגה מספר

ישעיה

כה אמר יהוה שמרו
משפט ועשו
צדקה כי קרובה
ישועתי לבוא וצדקתי להגלות: אשרי
אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה
שמר שבת מחללו ושמר ידו מעשות כל
רע: ואל יאמר בן הנכר הנלוה
אל יהוה לאמר הבדל יבדילני יהוה מעל
עמו ואל יאמר הסריס הן אני עץ יבש:
כי כה אמר יהוה לסריסים
אשר ישמרו את שבתותי ובחרו באשר

באשר חפצתי ומחזיקים בבריתי׃ ונתתי ל
להם בביתי ובחומתי יד ושם טוב מבנים
ומבנות שם עולם אתן לו אשר לא יכרת׃
ובני הנכר הנלוים על יהוה
לשרתו ולאהבה את שם יהוה להיות לו
לעבדים כל שמר שבת מחללו ומחזיקים
בבריתי׃ והביאותים אל הר קדשי ושמחתים
בבית תפלתי עולתיהם וזבחיהם לרצון על
מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל
העמים׃ נאם יהוה אלהים מקבץ נדחי
ישראל עוד אקבץ עליו לנקבציו׃

ומתחילין לומ' כל העשרת הדברות הכתובי
בפרשת וישמע יתרו ביום
השבת׃

וידבר אלהים את כל
הדברים האלה
לאמר׃ אנכי יהוה

אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים
מבית עבדים : לא יהיה לך אלהים אחרים
על פני : לא תעשה לך פסל וכל תמונה
אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת
ואשר במים מתחת לארץ : לא תשתחוה
להם ולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך
אל קנא פקד עון אבות על בנים על
שלשים ועל רבעים לשנאי : ועשה חסד
לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי :
לא תשא את שם יהוה אלהיך
לשוא כי לא ינקה יהוה את אשר ישא את
שמו לשוא : זכור את יום השבת
לקדשו : ששת ימים תעבד ועשית כל
מלאכתך : ויום השביעי שבת ליהוה
אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך
ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר

בשעריך: כי ששת ימים עשה יהוה את
השמים ואת הארץ את הים ואת כל
אשר בם וינח ביום השביעי על כן ברך
יהוה את יום השבת ויקדשהו:
כבד את אביך ואת אמך
למען יאריכון ימיך על האדמה אשר
יהוה אלהיך נתן לך: לא תרצח:
לא תנאף: לא תגנב: לא
תענה ברעך עד שקר: לא תחמד
בית רעך לא תחמד אשת רעך ועבדו
ואמתו ושורו וחמורו וכל אשר לרעך:

הלא פרס

לרעב לחמך
ועניים מרודים
תביא בית
כי תראה ערום וכסיתו ומבשרך לא

תתעלם: אז יבקע כשחר אורך וארכתך
מהרה תצמח והלך לפניך צדקך כבוד
יהוה יאספך: אז תקרא ויהוה יענה
תשוע ויאמר הנני אם תסיר מתוכך
מוטה שלח אצבע ודבר און: ותפק
לרעב נפשך ונפש נענה תשביע וזרח
בחשך אורך ואפלתך כצהרים: ונחך
יהוה תמיד והשביע בצחצחות נפשך
ועצמתיך יחליץ והיית כגן רוה וכמוצא
מים אשר לא יכזבו מימיו: ובנו ממך
חרבות עולם מוסדי דור ודור תקומם
וקרא לך גדר פרץ משובב נתיבות לשבת
אם תשיב משבת רגליך עשות חפציך
ביום קדשי וקראת לשבת ענג לקדוש
יהוה מכבד וכבדתו מעשות דרכיך
ממצוא חפצך ודבר דבר: אז תתענג

על יהוה והרכבתיך על במותי ארץ
והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי יהוה
דבר׃ ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב
נאם יהוה׃ ואני זאת בריתי אותם אמר
יהוה רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי
בפיך לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי
זרע זרעך אמר יהוה מעתה ועד עולם׃

יאמר זאת הפרש׳ כשתגיע ושורו
וחמורו וכל אשר לרעך׳׳

ירמיה

כה אמר יהוה השמרו
בנפשותיכם
ואל תשאו
משא ביום השבת והבאתם בשערי
ירושלם׃ ולא תוציאו משא מבתיכם

ביום השבת וכל מלאכה לא תעשו וקדשתם
את יום השבת כאשר צויתי את אבותיכם:
ולא שמעו ולא הטו את אזנם ויקשו את
ערפם לבלתי שמוע ולבלתי קחת מוסר:
והיה אם שמע תשמעון אלי נאם יהוה
לבלתי הביא משא בשערי העיר הזאת
ביום השבת ולקדש את יום השבת לבלתי
עשות בו כל מלאכה: ובאו בשערי העיר
הזאת מלכים ושרים ישבים על כסא
דוד רכבים ברכב ובסוסים המה ושריהם
איש יהודה וישבי ירושלם וישבה העיר
הזאת לעולם: ובאו מערי יהודה
ומסביבות ירושלם ומארץ בנימן ומן
השפלה ומן ההר ומן הנגב מבאים
עלה וזבח ומנחה ולבונה ומבאי תודה
בית יהוה:

ונהגינו לומר בימי התענית אילו
העשרת הדברות הכתובין בפרשת
ואתחנן ::

אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך
מארץ מצרים מבית
עבדים : לא יהיה לך
אלהים אחרים על פני : לא תעשה לך
פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל
ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת
לארץ : לא תשתחוה להם ולא תעבדם
כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא פוקד עון
אבות על בנים על שלשים ועל רבעים
לשנאי : ועשה חסד לאלפים לאהבי
ולשמרי מצותו :
לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי
לא ינקה יהוה את אשר ישא את שמו
לשוא : שמור את יום השבת

לקדשו כאשר צוך יהוה אלהיך: ששת
ימים תעבד ועשית כל מלאכתך: ויום
השביעי שבת ליהוה אלהיך לא תעשה
כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך
ואמתך ושורך וחמרך וכל בהמתך וגרך
אשר בשעריך למען ינוח עבדך ואמתך
כמוך: וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים
ויצאך יהוה אלהיך משם ביד חזקה
ובזרע נטויה על כן צוך יהוה אלהיך
לעשות את יום השבת: כבד
את אביך ואת אמך כאשר צוך יהוה
אלהיך למען יאריכן ימיך ולמען ייטב
לך על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן
לך: לא תרצח ולא תנאף
ולא תגנב: ולא תענה
ברעך עד שוא: ולא תחמד אשת

רעך ולא תתאוה בית רעך שדהו ועבדו
ואמתו שורו וחמורו וכל אשר לרעך׃

וזאת התפלה של חנה
אומר ביום השבת ותיור
בספר
שמואל

ותתפלל חנה ותאמר
עלץ לבי ביהוה
רמה קרני ביהוה
רחב פי על אויבי כי שמחתי בישועתך׃
אין קדוש כיהוה כי אין בלתך ואין צור
כאלהינו׃ אל תרבו תדברו גבהה גבהה
יצא עתק מפיכם כי אל דעות יהוה ולא
נתכנו עלילות׃ קשת גבורים חתים
ונכשלים אזרו חיל׃ שבעים בלחם נשכרו
ורעבים חדלו עד עקרה ילדה שבעה ורבת

בנים אומללה׃ יהוה ממית ומחיה מוריד
שאול ויעל׃ יהוה מוריש ומעשיר משפיל
אף מרומם׃ מקים מעפר דל מאשפות
ירים אביון להושיב עם נדיבים וכסא
כבוד ינחלם כי ליהוה מצקי ארץ וישת
עליהם תבל׃ רגלי חסידיו ישמר ורשעים
בחשך ידמו כי לא בכח יגבר איש׃ יהוה
יחתו מריבו עליו בשמים ירעם יהוה ידין
אפסי ארץ ויתן עז למלכו וירם קרן משיחו׃

גמ׳ זה ואומ׳ ביום
השבת׳׳

ענה דניאל ואמר להוא
שמיה די
אלהא מברך
מן עלמא ועד עלמא די חכמתא וגבורתא
די ליה היא׃ והוא מהשנא עדניא וזמניא

מהעדה מלכין ומהקים מלכין יהב חכמתא
לחכימין ומנדעא לידעי בינה ׃ הוא גלא
עמיקתא ומסתרתא ידע מה בחשוכא
ונהורא עמיה שרא ׃ אתוהי כמה
רברבין ותמהוהי כמה תקיפין מלכותיה
מלכות עלם ושלטניה עם דר ודר ׃ נהר
די נור נגד ונפק מן קדמוהי אלף אלפין
ישמשוניה ורבו רבבן קדמוהי יקומון ד
דינא יתיב וספרין פתיחו ׃ מפר אותות
בדים וקסמים יהולל משיב חכמים אחור
ודעתם יסכל ׃ עשה גדולות עד אין חקר
ונפלאות עד אין מספר ׃ יהי שם יהוה
מברך מעתה ועד
עולם ׃

הללויה ׃ אודה יהוה בכל
לבב בסוד ישרים

ועדה׃ גדולים מעשי יהוה דרושים
לכל חפציהם׃ הוד והדר פעלו וצדקתו
עומדת לעד׃ זכר עשה לנפלאותיו חנון
ורחום יהוה׃ טרף נתן ליראיו יזכר לעולם
בריתו׃ כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם
נחלת גוים׃ מעשי ידיו אמת ומשפט
נאמנים כל פקודיו׃ סמוכים לעד לעולם
עשוים באמת וישר׃ פדות שלח לעמו
צוה לעולם בריתו קדוש ונורא שמו׃
ראשית חכמה יראת יהוה שכל טוב לכל
עשיהם תהלתו עומדת לעד׃

תמו המזמורים מהשבחות
תהל'

אחר שמפלל' ושיר' בכל פעם ופעם
נוטלין ידיהם למים
ואחרונים בלא ברכה
נותנין ברכת המזון



סדר ברכת המזון

אם הם עשרה
אומר



ברשות רבותי

נברך אלהינו שאכלנו משלו

ועונין

ברוך אלהינו שאכלנו משלו ובטובו חיינו

אם הם שלשה אומר המברך

ברשות רבותי

נברך שאכלנו משלו ועונין

ברוך שאכלנו משלו ובטובו
חיינו

ואם איכא לוי שלשה ילא עשרה

אמן

ברוך משביענו לרעבים
ברוך
הוא

וברוך שמו. בא״י אמ״ה הזן את העולם
כולו בעבור שמו הגדול. בטובו ברצון
ובחסד וברחמים בתמיד נותן לחם לכל
בשר כי לעולם חסדו וחסדו יהיה עמנו
כי הוא זן ומפרנס ומכלכל לכל ומכין
מזון לכל בריותיו ולכל מעשה ידיו אשר
ברא בא״י הזן את הכל נודה
לך יי אלוהינו ונפארך על ...
ונזכירך ומהללך מלכנו מלך יחיד חי

לעולמים. על שהנחלת לאבותינו ארץ
חמדה טובה ורחבה ברית ותורה חיים
ומזון. על שהוצאתנו יי' אלהינו
מארץ מצרים ופדיתנו מבית
עבדים ועל בריתך שחתמת בבשרינו
ועל תורתך שלמדתנו ועל חקי רצונך
שהודעתנו ועל חיים ומזון שאתה זן
ומפרנס אותנו תמיד בכל עת ובכל שעה
ובכל רגע:

בחנוכה אומ' על הנסים [illegible]

וגם בפורים:

על הכל יי' אלהינו אנו מודים לך ומברכים
את שמך יתברך תמיד אלהי ישעינו
והשקט לנו מצרינו ונודה לך על נחלת
אבותינו שנחלו מנוחות שהורשתנו כבוד
ומלכות ושלמה ובריתות חותמו אלהינו

בכל יום

על הארץ הטובה אשר נתן לך בא״י על
הארץ ועל המזון: רחם
יי אלהינו עלינו ועל ישראל עמך ועל
ירושלם עירך ועל ציון משכן כבודך
ועל מלכות בית דוד משיחך ועל הבית
הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו ועלינו.
אבינו מלכנו רעינו זוננו פרנסינו וכלכלינו
הרויחנו הרוח לנו יי אלהינו מהרה מכל
צרותינו ואל תצריכנו יי אלהינו ואל
תביאנו לידי מתנת בשר ודם ולא לידי
הלואתם [illegible] אלא לידך המלאה הרחבה
השבעה והפתוחה אשר לא נבוש בעולם והטובה
הזה ולא נכלם לחיי העולם הבא כי בשם
קדשך הגדול הגבור והנורא בטחנו ויבא
אליה הנביא ומשיח בן דוד [illegible]
במהרה בימינו ויביאנו לנו ישועה טובה

מארץ מרחק ואף על פי שמכלכלו

ונתתינו חרבן ביתך הגדול והקדוש לא הבית

שכחנו אל תשכחנו [illegible]

בשבת אומ׳ אלהינו אם היום ר״ח או נחר
מהמועדים ונחר כך וכו׳

לסיומת מל הגבורינו [illegible]
למען ימינו [illegible]

ובנה את ירושלים עיר קדשך במהרה
בימינו בא״י בונה ברחמיו בנין ירושלים
אמן בחיינו במהרה

בשבתות מוסיפין
זה

[illegible] ירצה גומל
[illegible] הגבורה
[illegible] ימין [illegible]
על השבורים
בירושלים
[illegible]

הרחמן

יי׳ אלהינו בציון
עירך כרצ[illegible]
ושמרתנו [illegible]

מלכינו בנה בית בחירתך ומלכותך
הקם מהרה ומלכות בית דוד משיחך
במהרה תחזירנה למקומה

רצה והחליצנו יי' אלהינו בכל

מצותיך

ובמצות יום השביעי השבת הגדול והקדוש
הזה כי יום זה גדול וקדוש הוא מלפניך
ונשבות בו וננוח בו באהבה כמצות
רצונך. כרצונך הנח לנו יי' אלהינו ואל
תהא עלינו צרה ויגון ואנחה ביום מנוחתינו
כי אמר דוד הניח יי' אלהי ישראל לעמו
וישכון בירושלם עד לעולם ונאמר שם
אצמיח קרן לדוד ערכתי נר למשיחי
והמלך עלינו אתה לברך ולהושיענו
למען שמך כי אתה הוא בעל הישועות
ובעל הנחמות ונחמנו בה שמחינו
בתוכה ונראה בנחמתה במה' מנחם עמו
ישראל בבנין ירושלם אמן

בא״י אמ״ה אלהי׳ ואברהם התפרך
לעד האל אבינו מלכינו
מחסינו אדירינו בוראינו
גואלינו יוצרינו קדושינו קדוש יעקב
רועינו רועה נאמן רועה ישראל המלך
הטוב והמטיב לכל יי׳ שבכל יום ויום
בעמנו הוא הטיב לנו הוא מטיב לנו הוא
ייטיב עמנו הוא גמלנו הוא גומלינו
הוא יגמלינו ברחמיו לעד לחן ולחסד
ולריוח ורחמים ברכה רווחה והצלחה
חיים ושלום וכל טוב ומכל טוב לעד
יחסרינו הרחמן מבע

הרחמן הוא ימלוך עלינו
לעולם ועד

הרחמן יתברך על כסא כבודו
הרחמן ישתבח על כסא מלכותו

הרחמן ישתבח בשמים ובארץ
הרחמן ישתבח לדורי דורים
הרחמן יתפאר בנו לנצח נצחים
הרחמן יוליכנו קוממיות
הרחמן יצילנו מעבירות
הרחמן יצילנו מדינה של גיהנם
הרחמן יצילנו מכל פגע רע
הרחמן יצילנו ממיתה משונה
הרחמן יטע תורתו ויראתו ואהבתו
בלבנו לבלתי נחטא :
הרחמן יאיר עינינו במאור תורתו
הרחמן ירפאינו ויושיענו ויעזרינו
למען רחמיו וחסדיו
הרחמן ימלא כל משאלות לבינו לטובה
הרחמן יסלק יצר הרע מקרבינו
הרחמן ויטיב אחריתנו מראשיתנו

הרחמן ישבור עול גוים מעל צוארינו׃

הרחמן ישפיל כל שונאינו מטה מטה
ויגביה קרננו למעלה למעלה׃

הרחמן יקרבינו לימות המשיח ויזכינו
לחיי העולם הבא׃

בשבת מוסיף זה

הרחמן ינחילנו יום שכולו שבת׃

בראש חדש מוסיף זה

הרחמן יחדש עלינו את החדש הזה
לטובה ולברכה לששון ולשמחה
מרובה׃

בחנכה ובפורים [illegible]

מוסיף זה׃

הרחמן יעשה עמנו נפלאות ונסים
בימים ההן עברים ובעתים׃

הרחמן יברך את הבית הזה ואת

השלחן הזה שאכלנו עליו ״

הרחמן יברך כל אחד ואחד ממנו בשמו
הגדול כמו שבירך את אבותינו
אברהם יצחק ויעקב בכל מכל
כל כן יברך כולנו יחד בברכה
שלימה ונאמר אמן ״

ומי שהולך בדרך מוסיף

הרחמן יחזירנו לביתינו לחיים ולשמחה
ולשלום ״

הרחמן וישים עלינו ביתנו ברכה וחיים
ובריאות ורפואה שלימה
ושלום מגדול ישועות מלכו חסרת אומ
ועושה חסד למשיחו לדוד
ולזרעו עד עולם · עושה שלום
במרומו הוא ברחמין יעשה
שלום על כל ישראל :

סברי מרנן

בא״י אמ״ה בורא פרי הגפן

ושותין ואחר ששתו אומרין

בא״י אמ״ה על הגפן ועל
פרי הגפן ועל
תנובת השדה
ועל ארץ חמדה טובה ורחבה ברית
ותורה חיים ומזון שרצית והנחלת
לנו ולאבותינו רחם יי׳ אלהינו עלינו ועל
ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל
ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד
משיחך ועל מזבחך והיכלך ובנה ירו
ירושלים עיר קדשך במהרה בימינו
והעלינו לתוכה ושמחנו בה ונאכל
מפריה ונשבע מטובה ונברכך עליה

בימינו ובטהרה כי יי טוב ומטיב אתה
ונודה לך על הארץ ועל הפירות: בא"י
על הארץ ועל
הפירות:

כל שיאכל מחמשה מיני פירות שנשתבחה
בהן ארץ ישראל כגון ענבים תאנים ורמונים
וזתים ודבש תמרים ואוכל אותם בלא
לחם בתחלה מברך:

בא"י אמ"ה בורא פרי הגפן
ואח"כ מברך:

בא"י אמ"ה
על הגפן ועל פרי הגפן ועל תנובת השדה
ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית
והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה
רחם יי אלהינו עלינו ועל ישראל
עמך ועל ירושלם עירך ועל ציון משכן

כבודך ועל מלכות בית דוד משיחך ועל
מזבחך והיכלך ובנה את ירושלם עיר
קדשך במהרה בימינו והעלינו בתוכה
ושמחינו בה ונאכל מפריה ונשבע מטובה
ונברכך עליה בקדושה ובטהרה כי אל טוב
ומטיב אתה ונודה לך על הארץ ועל הפירות
בא"י על הארץ ועל הפירות׃

ואם אוכל מדבר הבא מחמשת המינים בלא לחם
כגון ריסו"א ולביבות ומקרוני ובירמי יגולי ופרה
הבא בכסנים וכיוצא בהם מברך עליהם
בתחלה׃

בא"י אמ"ה בורא מיני
מזונות ׃ ולבסוף
מברך׃

בא"י אמ"ה על המחיה ועל הכלכלה ועל
תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה

ורחבה ברית ותורה חיים ומזון שרציתה
והנחלתה את אבותינו רחם יי׳ אלהינו
עלינו ועל ישראל עמך ועל ירושלם
עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות
בית דוד משיחך ועל מכונך והיכלך ובנה
את ירושלם עיר קדשך במהרה בימינו
והעלינו בתוכה ושמחינו בה ונאכל
מפריה ונשבע מטובה ונברכך עליה
בקדושה ובטהרה כי יי׳ טוב ומטיב ·
אתה ונודה לך על המחיה ועל הכלכלה
בא״י על המחיה ועל הכלכלה ··

ויש שמסיימין בזה גם כן על הארץ ועל
הפירות ·· ואחר [illegible] אשר הפירות
על פירות הארץ מברך בתחלה ··

בא״י אמ״ה בורא פרי העץ ·· ועל פרות האדמה
בא״י אמ״ה בורא פרי האדמה ··
ולאחריהן מברך ··

בא״י אמ״ה בורא נפשות רבות וחסרונן
על כל מה שבראת בא״י מלך ל חי העולמים

ואם שותה מים או חומץ או אם אוכל
בלא לחם בשר או גבינה או ביצות או
דגים או כיוצא בהם מברך עליהם
בתחלה

בא״י אמ״ה שהכל נהיה בדברו

ולבסוף מברך

בא״י אמ״ה בורא נפשות רבות וחסרונן
על כל מה שבראת בא״י מלך ל חי העולמים

ואם שתה יין או אכל מפירות שנשתבחה
בהן ארץ ישראל או מיני מאכל מדגן הבא מחמשת
המינים והוא שבת או יום טוב בשבת מזכיר
דבריהם אומר מעין שלש ויתחילנו וביום טוב
מזכיר בה אלהינו וכן ברכה בסי׳ כן

אלו הפיוטים יפים ונאים לאומרם לכבוד שבת

כי אשמרה שבת אל ישמרני

אות היא לעולמי עד בינו וביני

אסור מצוא חפץ לעשות דרכים
בו גם לדבר בו דברי צרכים
דברי סחורה אף דברי מלכים
אהגה בתורת ה׳ והגה בתורת ה׳

והחכימני ״

אות היא לעולמי עד בינו וביני ״

בו אמצא תמיד נח לנפשי ״
הנה לדור ראשון נתן קדושי ״
מופת בתתו לחם משנה בששי ״
ככה בכל ששי ״ ככה בכל ששי

יכפיל מזוני ״

אות היא לעולמי עד בינו וביני ״

רשם בדת היום חק אל סגניו ״
בו לערוך לחם תמיד לפניו
על כן להתענות בו על פי נבוניו
אסור לבד מיום אסור לבד מיום

כפור עוני ״

אות היא לעולמי עד בינו וביני

הוא יום מכובד הוא ׳ יום תענוגים
לחם יין טוב בשר ודגים

המהרהרים בו הם אחור נסוגים ״
כי יום שמחות הוא · כי יום שמחות הוא
וישמחנו ״
זאת היא לעולמי עד בינו וביני
מחלל מלאכה בו סופו להכרית
על כן אכבס בו לבי כבורית
ואתפללה אל אל ערבית ושחרית
מוסף וגם מנחה מוסף וגם מנחה
כי יעננו ״
זאת היא לעולמי עד בינו וביני ״

תם

מחרית

יום זה מכובד מכל ימים
כי בו שבת צור עולמים ״

יום

ששת ימים עשה מלאכתך

וביום השביעי שבת לאלהיך
שבת לא תעשה בו מלאכה
כי כל עשה ששת ימים

יום זה מכובד

ראשון הוא למקראי קודש
הוא שבתון שבת קודש
על כן כל איש ביינו יקדש
על שתי לחם יבצעו תמימים

יום זה מכובד

אכול משמנים ושתה ממתקים
כי אל יתן לכל בו דבקים
בגד ללבוש ולחם חקים
בשר ודגים וכל מטעמים

יום זה מכובד

לא תחסר כל בו ואכלת
ושתה ושבעת וברכת את יי אלהיך

אשר אהבת   כי ברכך מכל עמים
יום זה מכובד

השמים   מספרים כבודו
גם הארץ   מלאה חסדו
ראו כי כל אלה   עשתה ידו
כי הוא הצור   פעלו תמים
יום זה מכובד מכל ימים כי
בו שבת צור עולמים

תם
תחלת

השומר   שבת הבן עם הבת
לאל ירצו כמנחה
על מחבת

ברוך י' עליון   אשר נתן מנוחה
לנפשינו פדיון   משאת ואנחה
והוא ידרוש ציון   עיר הנדחה

עד אנה תוגיון נפשי נאנחה

השומר שבת

רוכב בערבות מלך עולמים
את עמו לשבות אזן בנעימים
במאכלי ערבות במיני מטעמים
במלבושי כבוד זבח משפחה

השומר שבת

ואשרי כל חוכי לתשלומי כפל
מאת כל סוכה לשוכן בערפל
נחלה יזכה בהר ובשפל
נחלה ומנוחה כשמש לו זרחה

השומר שבת

כל שומר שבת כדת מחללו
הן הכשר חבת קדש גורלו
ואם יצא חובת היום אשרי לו
אל אל עורך מחוללו מנחה היא שלוחה

השומר שבת

חמדת הימים קראו אלי יצור
אשרי לתמימים אם יהיה נצור
כתר הלומים על ראשם ליצור
יצור העולמים רוחו בם נחה ״

השומר שבת

זכור את יום השבת לקדשו
קרנו כי גבהה נזר על ראשו
ובו יתן האדם אל נפשו
עונג וגם שמחה נפשו ומנוחה ״

השומר שבת

קודש היא לכם שבת המלכה
אל תוך בתיכם להניח ברכה
בכל מושבותיכם לא תעשו מלאכה
בניכם ובנותיכם עבד וגם שפחה ״

השומר שבת הבן עם הבת

לא ידמו כמוהו״ על מרכבת״

אמרה נאה

שבת״

זכור את יום״ שמור את יום

השבת לקדשו״

ידידי מעלה שיר מרננים

ביום זה לשוכן מעונים

כרובים שרפים חיות ואופנים

לפני יי בהיכל קדשו״

נשמת כל חי יהללו ישישי הזקן

ישוררון בנים ויזמרו רני כהן

יגל יעקב ישמח ישראל

יברך כל בשר שם קדשו״

יום שביעי יברך יסוד עולמי

כל יתמהמהו הרימו יד כלם

שיר ושבחת יתכנו במהללך

עוז ותפארת במקדשו

ישראל גוי אחד זרע איתן

פיצחו והללו ושירו ברננה

ואמרו זה היום עשה יי

נגילה ביכור ישראל קדושו

ואכלו משמנים ושתו ממתקים

עטו בתודות ובמשפטים ישרים

זרע קודש מיין הבחירים

התהללו בשם קדשו

ליי רדי תפנו שירו שגב והדר

פרחחים וטפים כל בני התורה

ביום זה יום קדוש ונורא

הללויה הללו אל בקדשו

זכור את יום שמור את יום

השבת לקדשו

אחרת נאה לכבוד שבת

שבת

ברך שר אל יחוד עולם׳
מזמור חנכת בית מעון
כלם ׃
מרום בשבתו על מרום כסאו ׃
כל היקום במו בקהלם ׃
וישמחו אל גיל בזימר כל׳
בשמו יהלו במשוש גילם ׃
מלאך ומלאך ויכבדוהם
ענו הודות בנגון קולם ׃
גם שדי הושיב אלהינו
נכונים עלי כסא ההדורים ׃
ויעבר כולו לפני שבת ׃
היום הזה ישוררו במהללים ׃
קול כשמע יהודי ירננו ׃

קול מצהלות שמחה בהלולים''
והיכלי קולך בהנטעים
שבת ליי והמחוללים
ואומרי מה טוב להודות לי''
זמר ליי עליון והוא נערים''
שבת כמו עתה קחי כנור
ואשרו מי מה בזרועך מולך
יקהלו מהר בגילו עם
גם כהני היכל והמוללים
גם כל צבא מרום ושרפי אור
חיות ואופנים וגלגלים
נורא אלהים ושמו נורא
ויגלו בסוד כבוד בהיכלים''
הוה בעליונים ותחתונים
מחוץ לכולם הוא ומגבילים
לא נעדר כל משכנותו'' המכלכלים כולם

קדוש ביום קדוש יהי מקודש

בקהל קדושים בכבוד חילים

כולם ברום וזמן שילום

מי הקשה אליו מאשר ישלים

עירין וקדישין ואראלים

ברכו אלהינו והמגלים

תהו וגם בהו וצלמות

הוציאו כבודי לאור וגם גילה

על פי ייי יחנו על פיו

מתים ויכליון וסר יבלה

שבת מנוחות ומעשי עמור

ומשוש חברים קיבוץ ומולים

שבת לעד מקוה והודיה לדוד

ולשומרים אור לכתיב רגלים

שבת בר עומרו מעלות

לעלות לאל עליון לך סולם

שבת מענגה ינחל כל טוב
ומהללך משרי מזלים
אשרי מי יזכרך במתענגים
שמו בבורים מחסם וכסלים
לזה אנוש לכבוד יקר שבת
המסרין יפרע וגם ישלים
שבת לאות כי יי בישראל
בחר ומאוים עובדי פסלים
עובדי אליל לא ישמרו שבת
ישא פשעינו והוא מוחלים
כי כשמרו שבת למול התורה
הם ישאו יחד במשלים
על בוגדי כל דת עובר קיימו
על דת ביום שבת ומחלליו
שבת מנוחה וברכה בך
באים שמחים ירשו טלים

אל מה אדמה יקרות שבת
המשיל אותם ואין מושלם
גורי מתים מפני יום שבת
כי למקיליה הוי ולמחוללים
הגואלינו בזכות שבת
אור ישראל הוא וגם גואלים
יהי מקדשינו בברכותיו
יפיל בתורתו מנת חבלם
מטובך יי ישבעון ורוי
בהם אהי בפרט ובכללם
והשמחם בששון ישועתך
טהר לבבם מלהכשילם
תרצה לבב היתה באלמנה
ובנה לך עריי על תלם
והנחמינו עוד בשעשועים
בנים מקום אבות יי להושיבם

ובאהבת רצון בקרבם שים
שבת הדר קדשך להנחילם
יקרת נחמדת שבת ·· שבת ברך
שר כל יצור עולם ··

מחרה נמה לחתן ··

בשם אל חי

האמין לשונינו
בעזר רוח חיים
במאפינו בשיר

אל חי ··

ממונהו הראה תמונתו ·· ומי יוכל בורר
עד תכונתו · השמים ·· מוהות הבורר כן
ובמרימו רמים לשונינו ·· ויורינו הנה אלהינו ··
בשם אל חי ··
במעבי רום · נכתב דבר יחזות · רואו אל חי

מושל בכל רוחות · ובברקים שם נחזה
שיחות · והארץ נקראו והשבענו · וההרים
יענו בפינו · בשם
אל חי ··
רנו מעשה הימור בעץ פורה · על ארץ
מים חמות יורה · ועוף פרח אל פעולו קורא
וכל רמש קולם יחוננו · ויסור חיו—
בשמו ירננו · בשם
אל חי ··
מקור חיים אתה החייתנו · ולקרוא אח—
שמך קראתנו · הללו ברמות אדם בראתנו ·
ואשי חטאות אדם המיתנו · הללו אחרה
השוב והחייתנו · בשם
אל חי ··

מחר עמה לחזן

דר בשמי מרומים עליון
נורא עלילה

תן לחתן שלומים לעד ישמח עם
כלה

בחול ירבון ימים בחור ירבון ימים
כזקן בא בימים החתן עם כלה

במאור עליון ונעלה יחיד מאדיר הגאולה
שית מנה מגורלם כנס ראשי יהודות
הוגי המשיחה הוגי המשיחה
דית מראשית הגאולה ותהי להם לתהלה
בחול ירבון

יהי יד פנהם כאור שמשי עת יזרח
יבולו בשוב ימיהם הורם לעד אל ימרח
יגביה מזלם יגביה מזלם
ירב גונם וחילם ויהיו לשם ולתהלה

מכון חתן קומה ורץ · גביר נוה בחבורה ·
חבצלת השרון · מנת חלקך ובחורה ·
מאושרה ונעימה · מאושרה ונעימה
יפה וברה כחמה · בין הבנות מהוללה ·
כחול ירבון

לבך יגל שר חתן · עם מלכה בת נדיבים
קומה רדה לכן · ביתן עם אילת אהבים
יעלת חן ויכביה · יעלת חן ויכביה
יהי גפן פוריה · בכל חן טוב כלולה ·
כחול ירבון

מחר נוה וטוב

יה ברוב · חמלתך · הטב מפעל
יונה מאלם רחוקים ·
אל הר הלבונה ·
יונה בחגוי סלע · מתמוגגת ותומרה ·

מפני חרב ועמה · תותח ורשפי קשת
יסובו אבני קלע · אויביה ברוב חימה
חנשי יהיר במרמה · שמו מכמר ורשת
אויבה הלובשת · רקמתה בגאון
שימה לכליון · בזיון שריד במענה
יה ברוב

והבט ממרומיך · לפקוד על בני עולה
בקול רעש והמולה · גפריה ואש בוערת
שפוך עליהם זעמך · יושבו לך בחילה
יום תבעיר בם לאכלה · בלהבת אש בוערת
ועל בת שחרחורת · בבית משכנותיך
פרוש את כנפותיך · בערש רעננה
יה ברוב

סערה בצלמות · ובתוהו ילל ישימון
קולה תהים בהמות · ימים עת יהמיון
ובעשי חומר מות · הושלכה מהוד ארמון

ולשוב ולכן קדמון ·· והבריותיה יכלין
עינה עת ירווין ·· יבריס על ימיניה
בליה על יסודיה ·· מותחפשת בחותה

יה ברוב

פרחים לבשו את עדריה ·· וכרמיה כמלמה
הושפלה גם הומלמה ·· וגם מקרית ספר
היפיגוני עד ועדיה ·· מודיניה כי נעמה
תחת מעיל ורקמה ·· שימו לה שק ואפר
יה מי יתן ונספר ·· יפתבען עדיה
חולי כי בשבריה ·· ימצאו חן על קוני

יה ברוב

חסד ותמיכני מעליון ·· כי בטוחה בישועתו
ואם הופתה במחבבו ·· תמיד אליו חושקת
יום יום עליו בחבין ·· דומעה לחלותו
מי כוננה במחרותו ·· על דודה מתרפקת
בחברותיו דופקת ·· להעיר את דודיה

על ביתה ועל שריה · יושמת בבניניה

יה ברוב

זכור עניה ומרודיה · והוציאה ממעמקים
ומעמק הבוכים · אל חדרי משכנותיך
ומצוקת כל צריה · במכמורת על דרכים
כורכין עם החרכים · הושע את יונתך
וברוב אהבתיך · יה ימינה הנעון
וכהן אל מגדל עוז · השב את מלונה

יה ברוב

קריה בת אדום · מלכיה ושריה
קדר עם גבוריה · בתים ועיר ברכה
שמהם הפכת סדום · וכמוה בשבריה
לא תקראנה חוריה · עוד ממלכות ושרה
כי תרבה המשרה · ושלום עד מכון
כם דוד הנכון · בממלכות וכהונה

יה ברוב חמלתיך · השב ממעמקים

יונת אלם רחוקים ׃ אל הר הלבונה ׃

תלה

פיוט אחרת נאה לברכת המזון

נברך אלהינו משלו האכילנו ·
בטובו השביענו חיי חיינו ׃

ברוך יי׳ מחוללינו · ויבור יצרנו ׃
שם בחיים נפשינו · בטובו השביענו ׃
בבקר נתן לנו · לחם מן השמים
בשר בין הערבים · כי בו חסינו ׃
נברך אלהינו

הכי גודל לאלהינו · על ארץ הנחילנו
ועל בית תפארתינו · ידיו מזה כוננו
יכור נחית אותנו · אל ארץ נושבת
ואם היא נעזבת · לך הורינו ׃
נברך אלהינו ׃

רחם נא עלינו · על ישראל עמך ׃

חוס על זבול קדשינו ׃ עליו נקרא שמך
לא תכלה רחמיך ׃ מבית דוד עבדך
מליץ משיח חסדיך טרם כלינו ׃
נברך אלהינו
יתברך לעד מלכינו ׃ על אשר גמלנו ׃
האל ישועתינו ׃ יום יום יעמס לנו
והוא ייטיב עמנו ׃ יזן גמלינו
טובו אל יחסרינו ׃ כי בו קוינו ׃
הרחמן ישמרינו ׃ יאיר פניו אתנו
דרכיו יורינו ׃ וישעו יתן לנו
והוא אל ברכינו ׃ ולאמונת הסרה יפן
ברוך על פרי הגפן שהוא ביתינו ׃
נברך אלהינו ׃ משלו האכילנו
בטובו השביענו ׃ חיו חיינו

נפלה

ותודה

קול מהלל יגדל׃

קול מהלל יגדל׃ קול מהלל יגדל׃
יגדל מהלל׃ הילם בשיר חדש כל
יענה׃
תמיד ויתגדל׃ תמיד ויתגדל
תמיד ויתגדל׃ ויתקדש׃ שמך
ויתקדש במקהלה׃
כלו לך חודשי לך חודשי׃ לבי וגם נפשי׃
ולזכרך׃ כל תאוות נפשי׃ תאוות נפשי׃
ומהנה פני ולהביתך׃ ולהר מרום קדשי׃
מרום קדשי׃ חורב ונגד סיני ולביתך׃
כיון יפה מהלל׃ כיון יפה מהלל׃
כיון יפה מהלל׃ מהלל יפה׃
עזרה ועזר בקודש בו מנוחה׃
יספר״ד ויתגדל

די גדלך כל איש: גדלך כל איש:
מספרי ילדיה: כי רב מאור: גם עירי וגם
קדישי וגם קדישי: אם על כרוב ירכבה
מי יעמוד: לפיד דמות תרשיש דמות
תרשיש: יוכל ולא ירמה בלתי כבוד:
נאהך מכל יחידי: נאהך מכל יחידי
נאהך מכל יחידי: יחידי מכל מבוא
בהער מקדש ובמקור סנה:

תמיד ויתגדל

אחד ואין שני: ואין עמו: שני ואין יוכל
כי הוא גדל: מי בעולמו בגבולמו דומה
כמו אשכול לו מהלל: יחידו ואשר בשמו
אשר בשמו יתברכו הכל בשיר גדל:
ידך שמה וגדל: ידך שמה וגם
ידך שמה כן: וגדל שמה
היה אשר נאמר והוא נשא:

תמיד ויתגדל

להתל כנה

צור בך בטחתי ·· יי אל תעזבני
פקודי כל ישרתי ·· קומה יי
והושיעני ··
קומה והושיעני ·· אל רם על כל רמים
ביום אקרא ענני ·· יי אלהיך תמים
תמיד בכל עת שמרני ·· אדיר פתח לי שמים
ויעשי קדמה וימים ·· קוה למבראני ··

יבורי

קוה למבראני ·· אדום וישמעאל ··
בשעה יהרפני ·· הדר ואין גבר ··
רוח להבריאני ·· ואין יודע יגל ··
מקוה יי ישראל ·· ריבה להבדילני ··

יבורי

ריבה להבדילני ·· חושה לעזרתי ··
מעין הגדליני ·· סברי ותקותי ··

בגאולת הראשונה ·· כל יצור ישועתי
רחוד המשמתי ברך מכבש ··
יוצר בך
הכי
להחריד המה

מי כמוך · כולה והדרי ·
ותורה מורה
מכתבך ·
משרי כל חושי · כך הודי ··
ללה ישי באור · מנפלאות ··
מי כמוך
רחוק מרשעים · הישועה ·
להם תורתך · לא נדרשה
ישישו הזורעים · בדמעה ··
המבטחים בשם · יחיש לה ·
מי כמוך

ואותה לבה ברחמיו   אחרי יבקיר ידי רצונו

מעם אומרים הבה הבה   מי יודו מגבוהו אני

מי כמוך

באור מוחץ ונם רופא   מקרים ותמונה לב

מקדש חזק והרפא   התמונה אחריכם בישרו

מי כמוך

ועמד על הבל מפי   דבר אמת מטיב חוקו

הרחיק מפי דבר דופי   ושם שלום על ישראל

מי כמוך

פיוט נאה



לרבינו ר' אברהם בן עזרא ז"ל על ברכת המזון

במשקל אל יתפר

ברוך ישיש המעל מלי ‥ מרבו גם

כי יקר רוח חן בכסלי ·· מופלא כבודי היתה עלי ··
ויעת כל חי תחת רגלי ·· אדם קול לולי ויראו
לי עזה ולי גבורה ·· על ייקרו יקרי ·· כי הוא
ירטי יעבי ··
ואמרתי הקשיבו נבררים ·· כי פשעו בני העברים
החיות עם עופות נעצרים ·· גם עמם הדגים לאחרים
וילכו אל מלך השדים ·· ויקרא לחכמיו
ויקבץ חרטמיו ·· לעשות דין ביניהם
ובין אדם ואדמתם ··
בן אדם מה עצמה שוויתו ·· ישתרר על אריה בחכמתו ·
יך פרעש עם כנים בחמתו ·· ונמלים ירמוס בהרימתו
כי על מי לא עברה רעתו ·· בלא ירוש רשתו
יעוף ויעופה במלכדתו ·· ודגים לו כתנים
יקח ים על גבים ··
גמה שור והשך שמונו לו ·· מה פשעי לאיש זה
כי הכביד על חקים מתני עלי ·· ויעמוד בחריש את רגלי ··

חטים אחרוש ואכנס מאכלי׃ גם ממשך השבלות
שגם הם נטבלות׃ ומפני מגעליו
אין מדרך כף רגליו׃
דרוש דרש השה השונה׃ הושמתי אז כפר כל חוטא
אם לרעות מעל דרך אסטה׃ יכוני הרועה במטה׃
סעה דבר להרג מטה׃ זה ישחוט וזה יקלה
זה יפשיט וזה יכלה׃ זה ישמח בבשרי׃
וזה ילבש את עורי׃
הן חרץ גם הכלב לשון׃ כי יהן יגרות נחל קישון
את חוה עם אדם הראשון׃ ורעה לילה משמר מרישון׃
ואיכני מפתח לי לישון׃ קולו שמועה אזני
שכלו מן לוני׃ ומוהלי כל קשות
[illegible]מות היבשות׃
ויש הגבר המהולל׃ אני הוא מולך על כל חי
מחבר מלכות על רואשי קהל׃ אך על כן בשמו אתהלל׃
בחיבות לילה אקום ואתפלל׃ וישכים אחזור

שחטונו מכלות   והלא אל בראתנו
ואב אחד לכלנו ·
זכרו מדברי הם השדים · אז ענו הרשים שמה עומ
כל אלו הם לנו לעבדים · גם היא שה בפיהם עדים
שהם כורעים תמיד גם סוגדים · ועודנו בעלי חכמות
חומותינו רמות ·   שומרנו חוזים
שחזו כל רזים
חש הדג ויולע בלשונו · מה האדם ומה יתרונו
אל שיתה היתרה בגרונו · לא נדע על מה זה טעננו
והאדם לא ידע מה הוא · הבל הוא לכל דבר
וימותיו כצל עובר   ומתאחזה אל יתגבר
הלא גם בנו דבר
טעם זה השיב האיש עגדו · לא דבר אל עם דג לכבודו
רק עשה לכבוד יונה עבדו · כמו לבן גם בלעם במדרו
גם מפיו פתן חק לידידו · שמעו נא המוקרו
הכתוב בתורה   לכן ניתן הכל

ברוך שטוב לאכול

ישתבח יי רם על כל רמים. תמיד על כל מיני מ
לאכל בגמר מוגשת באלמים. שת לנו על לבוהם חימים.
כן יהיו אז ימים ואוקמים. רוחו שות בגרים.
העז הגבר ירם   על כן כל ימינו.
נברך לאלהינו.

תם

ואחרת

צור משלו אכלנו. ברכו אמוני.
שבענו והותרנו. כדבר יי.

הזן את עולמו. רוענו אבינו
אכלנו את לחמו ויינו שתינו
על כן נודה לשמו ונהללו בפינו
אמרנו והורינו אין קדוש כיי

צור משלו

46

רחם בחסדך על עמך צורינו
ועל משכן כבודך זבול תפארתינו
ובן דוד עבדך יבוא ויגאלינו
רוח אפינו משיח יי'

צור משלו

בשיר וקול תודה נברך לאלהינו
על ארץ חמדה שהנחיל לאבותינו
מזון וצידה השביע נפשינו
חסדו גבר עלינו ואמת יי'

צור משלו

הבנה המקדש עיר ציון תמלא
ומלוכה תתחדש ברננה שם נעלה
הרחמן הנקדש יתברך ויתעלה
על כוס יין מלא ברכת יי' ״

צור משלו אכלנו ברכו אמוני
שבענו והותרנו כדבר יי' ״

אחרת לנועם ר׳ ישעיה רופה דבלורי
אבי פואטה דר׳

ישועה שירה תומה וחיל
משגבי ומפלטי לי
כי המגיד בך אייחל יכור מחסי וגואלי

ישועה

חשבו עלי זרי להדריכני בלט
לולי יה מחוני עלה אל יהיר מפלט
ואוהי מידם מילט בהפילו עמהם
ואין מחשבותם השיב עליהם אלי

ישועה

יום יום אוהי מהמיסים בגוי נבל ומובוסה
ברבים וכמבשים עד מתמהם אנוסה
קרואיי לאלי חוסה ואני היהני חרפה
ועל כל כבוד חופה שומרך אל חילי

ישועה

ארוממך יושב לרץ · כי כל מדרך אמות ·
ובעמדי עמים ברץ · החייתה אותי באמות
ראיתה נחשבתי כמות · אז המכבה את ידי
גם הרבית כבודי · פני יושבי מולי

ישועה

לבדך אסגוד ואכרע · אדוני מטה וממעל
כי סרת אותי מרע · וממדר וממעל
וכמו גבר היקם על · השירים שמתה כסאי
וכי היה מוראי · אותו שם למרומם לי

ישועה

חזק ונתחזק אל אל · אמן יושב שמים
ברא כל בכח ולאל · שם גבול אל המים
ויחיינו מיומים · כאשר עשה נפלאות
עם אבותינו באותות · עד ירחיב את גבולי

ישועה

תם

מחרית לנועסר מדיחה ממולטנר קי דין
טינלורי··

יפעת

אלי׳ אומר·· פה כל יצוריו
ואותו אהדר ואזמיר·· להגיד
כל שריו··

חסיד עולם בטה   באורך אפים
וחילו עשה·   בגלי׳ ואגפים
שש שש כנפים   לכל יושבי מרומיו
לשיר ולהללו   כל אחד בשיריו··

יפעת

יקר הדר והוד   בהלמו ברמותו·
יסודו מעפר   יכבוד מאור מאתו
ושם בחברתו   קדוש והוא נעלם
כשמעו לא ישלם   ואל יפחד מיצריו·

יפעת

ואותו שם בגנו   לעבדו ולשמרו·

ויתן לו אשה / לסמכו ולעזרו
ויאמר לו בוראו / ויצוהו לאמור
את העץ הזה שמור / נגש כל אמריו

יפעתו

לבל יאכל מפריו / גזר עליו רבו
ובא אחר הנחש / והוסיף על כזבו
פרי לערבבו / ויאכל האשה המרי
מכל עץ הגן ומהאיר / והפך דבריו
יפעתו של האור / ותם כל ימיו
ואורו והאירו / לעבר כל שריו

תם ונשלמו הפיוטים האלה ל[ו]
שוכן מעונים

קערת כסף

אלה הם דברי השירה שירת המוסר יקרי לנפש ומרפא
לבשר · בתיה מאה ושלשים · בתי הענקים והלחשים ··
בתים כל טוב מלאים · לתת לנער דעת וערמה
לפתאים · להלבישם מחלצות והפזי הבגדים הנאוים
ואמר שירים בפני לוי מסולאים · וקרא שמה קערת כסף
יען בה מלואים · שורי שיר שקל במספר כמשקל
קערת קרבן הנשיאים · חברה המשורר ר' יהוסף
האזובי בפרפיניין העיר היקרה ויהבה שלוחים אל בנו חמודו
הנער שמואל עופרי חמודות ויבא ביום חתונתו וביום
שמחת לבו להורותו
רעיונו להמיר ארחו
הדרך ילכו בו:

וזה מפתח שפתיו

עופר קחה מפי מהללה ··
מושל ירידותי ממגדלה ··
שלום לך שלום יכבי חשקי
כריתן יחידתי המושלה
שרתי לך שירתי קחה מגרוני
אל נפשך הטובה להשכילה

שירה בכתמי לוי מסולאה
מה כי לכסף אין להמשילה
עד קערת כסף קראתיה
כי סך זמירה כמשקלה

ועוד אמר

בני קח מיהוסף | לך קערת כסף
ביפה אמרי כוסף | לשי הובלתיה
שפתה ספירים | מפיקה עם דרים
עדי מוסרים | אשר מלאתיה
ראה אמרי כופר | אשר פיה שופך
ואל תהי הופך | קערה על פיה

ואחרי כן פתח את פיהו בטוב שפה ברורה
ודבר את דברי
השירה

בני שורה

יקח כוס השירה
ישי מטוב בר נפשו

ת שורת שיר ליסרך להשיר
נתיבך קוס יבך תחת גשרה
א ע הורך לזות וורך ימי זה
כתב יודה לבן דרך ישרה
ש מע [illegible] ורחל תבון [illegible]
ועס יגע מיגעתו וימרדה
ש מי ויזוב חבל מלי מרזים
ימי מחרי כססנסע תמרה
א רי הלב ומתרחה כסוער
ילי בשיר זרוע עם גבורה
ל רדי יכת בפי ובפי עדייה
למורגיזי עדי קמתי דבורה
ש מג חל מב לך יהמיו וירחב
ועטשו על פריתך מיכדה
פ יור נגזר במ בינך וביני
דברי קח מקום פני תמורה

ה בינותי לך עולתך חמורות
ועל מזבח זה זמיר לבורה

ו עליך קשרנו פסח רננים
ומספרים כמו שקל והקטרה

כ מפיקן קשרנו קרבן שפתי
בהקריב להיכל שי למורא

א לחורך לטוב לך לא להגמול
שמור הסף חליצות ותגורה

ק מה שם ועשה חיל עבודה
גמולי רב משכורתי יקרה

ה לא שמך כשם הרב זקנך
שמואל החוזי שבחבורה

ש ברך בעמו יהי דרכך בדרכו
רמיה מליו בתום לבב וישרה

י ירא הוא ובו הרחין בכל לב
ורב כי הוא אלהים חי ונורא

והוא

ן הוא אחד ראשון ואחרון

ומן כל אשר נוצר ונברא

ן נפררים עשרה הם שכלים

והכבוד למעלה מעשרה

מ קוס הכל ויין הכל מוקומו

ויין ממנו יכילהו ובירה

ש חקים לא יכילוהו ותבל

ויוס בחר בעיר שלם לדירה

א רון עולם בעין גשם ולו רות

דבר שולחן ומעשה המנורה

ן נורמו בסשה חז בראו

בראו לא בזי מך במזורה

י יכרו מך ביד טבע מסרו

חבר התנה העגיי מעה יכירה

ה נאי התעי הוות נהפך כחפימו

ועידו יעבור פיהו ומרדה

51

ב ני אל תעבור פיהו ודתו
זכור תמיד זכירה עם שמירה
ר ראה מהר בני חכמה ומוסר
יקר תשיג בחברתם ומטרה
ו חברת הכסיל העזוב הלא טוב
עמודך עם נבזעים במהורה היותך
ו הזהר בני מן הנבזעים
נשיקתם נשיקה נעכרה
ו רוב לקרוס ושיחם אל יסיתך
שפתם יונה ולבותם מררה
מ לא ימים בחר לך ולא עלומים
ועיניהם ריה ובטנם סתירה
ב חר פי סופרים ולא פי ספרים
עשה לך רב ואל תבטח בספרך
ב פי חכמים מאות פנים יקרים
והספר לבד אחד בתורה

ק קנה חכמה קנה בינה ידידי
ואל תתיר לנפשך המכירה ״
ו מחכמה יוכיח סוב נטה לך
ואל תקרב לך המורין נזירה
נ נטה מעל כרמיה הכי מן
סרוס גפנם ומשרמות עמורה
ת כי ענב בני לידי מבוכה
והמועט וחמרה לידי כפירה
ע סיון פעם בדקדוק או בפסוק
אבל רוב עסקך שיה בגמרה
ל רעה סור יסור ויסור והזהר
והבדל בין פסולה לכשירה
ו בין טמא ובין טהור להבדיל
ודין שור בור ומבעה עם בערה ״
ת תן לב בה הכי לוי ד״י בשורת קול
והשות על לחיי המורדר ״

רם מלפנים חדרו עולם והחסם
וכל הדבורים בפומו יחד והורה

עשר יחד מדו לדמו בלקחו
ולו בני בכי עולה חדרה

מושה מורדי ראשי האלהים
להפר ספרי ויון ספירה

עיר יקרו מימו ומוהי
שפת נכרי ראש בלשון קטורה

עולה עשו במשך הברי
הכלו ארץ לראש הרך ישרה

הולמתי כנגד לך מן השמים
נמנו הם קרנו מלכות ותפארה

לפני שם כלי הגלגל והשורות
מזל ולהבי והמצבי והספירות

נא בסוד שמשי וישר דברי
[illegible] ותהי בספר והירה

ע רני והודי מקהלי בם שיר
הטוב להודות לך נפש יקרה
צ רנו והודו עד יתמו קוצין
הניסו ערכנו בספורי
ק על הכל מודה שוחרי
ועד לא להיות זמר ונדרו
כ ספרו הודות נכר ונכתב
ויתגל שולחו ערות בעורר
ר יש חזיר אשר שלח בחתו
ועודה בכתב מלה וגדרו
ר הזהר במכתבך כמו
נעים מכתב מספר שיר ושירה
כ כי ספר ושר עוד ומחול
לך ראש במוזרי וחוזרין
ו ירי שיר על דרכך ונשגל
ועשיך הכל במשורה

ב חדי מן היקימות המתמוכע
והוא הטוב והישר מקורה
ה מה אל נפשך חיות וכן הן
לגות חוזן עשה בינם פשרה
א כול ושתה חמור לו אך במשפט
אבל לא להיות חריו לזרדי
ו אס הגבר בך נפש מורה
משול בה והסירה מעבירה
א כל במחליות העביר קו
הכי בלבוש כבוד גבר והדרה
מ עת שנות בני נמעש הכומות
וכמה מחמדים בהעורה
ו מעיכלות מתנע עשך הלא טוב
בנמהרה אבל בהיות מהירה
י מי מועד יחג הכון להבין
ברת יכירך יהיה להקדרה

ה כי לא נתננו בלבד לשבעה
בשר מחים ויין רקוח לשכרה
ו אך כי יום מנוחה יום שביעי
וזה טעמי וסוד נפשי יתירה
ו ליל ויום להתפלל בבית אל
שלה אכן בכובד ראש ומורא
ו על מושב מקומותו ואל הדרקין
ומורו אין ישיבה בעזרה
א כוש יקיר מקומו ואך מקומו
בלי יוסיף לאיש כבוד ויקרה
ו איש יתהלך לקרות בדת אל
מהרה חוש ואל תחוש לשורה
ו יום מועד לעיר תלך עשה זאת
והתענג בדת המחמירה
ו הוקר רגלך מרעך פן
בך יקוץ ולא יבחר לחברה

ר והי לב האנוש נכסף לחפש
ועוד גם איש ירדתנו ותירדה
ה יה אחר בפה ובלב בני לאו
בבן אחר ובדברי התורה
ה יה אחר בפה ובמעשה לאו
בפה חלק ובדר השעירה
ג קול חומר להולכים מר בתכונה
ומסתר היה להם לסתרה
ב מסוד יד ריבוני הבזור הלא הנור
לא עריכה בכשפה ולא שעירה
ל שואל הן והם לא ידע ענה
ודי אם ידך סותר עזורה
ה לכל דברי בבי מעשיה בבחינה
ולמורותיו גבולה קול הברה
ל שון הרע והאומרין הוכבב
בשלח וזול ותמיר השפירה

ד מדבור מזוגה סוד הלא יכור
חזי עקש במגינה טהורה
ר בילות אש לחמורו אש לקבל
נטוש כי הוא לחמרין ראש והגרה
ו אש חשף לך סודו עמיתך
תשתי לו בחדרי לבך קבורה
ו בן סורך הדור ונטול בכפנו
עמול דילפי שמחך ושגרה
א סירך הוא ואש יום וסודו
תהי עמסך בדרהו ומסדרה
ע זאב חימות וזו תטוש הלא ראש
נבולים התחתי במים ונגברה
ו דרך גאוה שחן והגב
וכן שחן ואנוש נפשו יחירה
ה בהי לבב מעורן כל ילבין
בנות לבתו ומפרקיהו מבורה

ר בריו יתחנת וסתי לשומעיו
ושולח לאופס הזמורה
ה לא גאון ישקיך איש ויבאיש
ולא חכם פרטאול ועורל
ר ראה ענוה לכבוד ירדפך
וגם מגאוה תשיג שדרה
ק גה הורים מאמרי חן וכבוד
תהי נפשם בלא הון לך מכורה
ד המוסר לכבד כל בני איש
ואת אם הם במדרגה יתירה
ר אל תדין בני אדם לחורוה
ויש קודר ולו נפש בהדרה
ר אל תזכיר בסוד חברת המונית
דבר תורה מקובל לא סברה
ה לא לועג לרש תהי במונגד
כבוד עשרו לאיש ידו חסרה

י הקבוציה ורימה לה ותציץ
ובליה הגרע פרשיה
ו ממושב מעשיה ברח לך
ותהיה לך ראיתה מסורה
ה כי הולך מתים שולל וערים
ואין סות בשרו וכסות בקרה
ש חוץ טהרא ומורש בעקבו
בבי כרעך· ואחריתו מורדה
ב ויח מכל דבר הבה ונמץ
בחרת מקבל חטוי מורה כעורה
ר ויה עבור יין חוז ישמים
בחלוין מקבלי שפתי ומימורת
ב כי היכר נחותמך ושמורות
לבבך מיות בגבעלת רין ועפורה
ב יעלת חן ובבת שרים ושמנים
ובבה הקשה ואל המשגה בזרה

ר חזה בראי ובמוכתבך וחמורי
ושל תשוחות יפי מראיה הדרה
ו יוס כגנב מתגולל בך וחבלו
לך טמן גבור חפר וכרה
מ טרף וזנו לבית מדרש ומלשכות
כסיל שמרה ונפתח מהדרה
ו חס חס לבך על חטאו לביתו
עלה כי היו בריות המיתדרה
ו דעו כי גם ואלהים שופט יש
ובני ונפשי וראשי וחק יסדרה
נ גו עוזר בחוקי הנעורים
והיו היות בראשי בעורי בבכירה
ח דל מבוא בני אל תן אלהים
בהמיר לעבודת לאחריו בבחירה
ו עמדי מהרה לעשותם והרוס
ותגרמי לעשותה בגן עדן דרה

ש

י׳ בן סור משמאול טעם למינות
אלהינו אבל הגומר גזירה
ש׳ שה עד יעבור נוער ובאו
ימי שיבה וכבתה המדורה
י׳ יאמין לבר ברית ונפשך
כמגדל עוז בך ובעיר בצורה
כ׳ לך איחל בני המחקר אז ה
עשה בהם דרישה וחקירה
ח׳ קור טעם למינות ט׳ וחוקיו
עדי יגל לך טעמים ויריד
י׳ יחי לחקור אזני סודות בראשית
והבאי מאופלתך לאורה
ע׳ די תשיג דבר אמרם ומשתו
והערום אשר רשתו מזורה
י׳ כן בשעה ילדיו וחקור סור
קטן בנו ולו משפט בכורה

ר׳ סוד הגן ועץ חיים בתוכו
ושעשועיו ושבחן סוד ויקרך

ר׳ בפרוזדור המורה לבב ותוקף
במרכבה נהרות לך נהדר

ר׳ ועלו במרכבה שמחות
לך ולשמך הן יום בשורך

ב׳ שירה אז לשמך אחריך
התורה הוא יברכו חיים יברך

ז׳ בקול המון ברנה גם שמחה
והשבח במלותיו השפריר

ר׳ סעו דבר בם שם טוב קנה לך
הפי טוב סחרו מכל סחורה

ר׳ אחי שלש עטרות הם ושם טוב
עלי גבם עטרה לעטרה

ר׳ עטרך עמכה אל דיבותנו
וחסדיו לך יהי שירתנו והחרין׃

ו עם בת גילך תגיל ותשיש
שמחם אל כאברהם ושרה

נשלם המוסר של הנכבד המשורר ר'
יהוסף האזובי ז"ל ונקרא שמו קערת כסף
ות"ל
גם מלה לא שבחים לפאר
הקערה

נפש קנה מוסר ובין שכלות
מה לך אלי משלי יודע יתהלת

ה עד לך שירת יקר לאו בחינתי
ערכה לרוב הורה ולא מגבלת

ש יהיה יקרה ויקרת כסת שמיה
במוהי וכפוה מעליות כמולית

ר בן יעבץ ברוב יפתות וריב
מוסר ובין עד נחשבו
ויכולת :

עז לה ומן נעם וחן עד ישוררו
תאם לביא היא ורב חילה
לו היתה בימי נשיאים וזו עלי
כל קערותם הערה ממושלת
ת כבד והכריע לגדולה כל זהב
מלכי עבוד לו ומהדה נשקולה
ע ודך ומושיל לה בכנות שיר יעורירן
חות לשושנה ולזבולה ——
מ יטב בנות והשיר במוזב וזן וחן
היא מרבות שירי ושוא נבדלת
בס האמות עשוה לה הכנוסה וחן
קדמה במולדי קשט ונבט נגאלת
ש ירה בעיה ביתו והבונות בנתה
ומעי נשלות שם מעי מקהלת
ת קראי מקול יהל כל רוכבם לבב ומל
סכל לכלם משחה הדרלי —— ..

מ׳ כן לחפש במערת חכמה
כי התלמוד בר בבר ושחורות
ר׳ שמור ויגע וחכם ויחשה על יקרה
שכלו וסכלו יבחון מור—ה
ג ורוש ומוחו שוח בינה קורא שמה
בם ורעה כי שער לך והחרות
ח מי אל חיי נמשך וחובת המצות
כי של נפשות הגלות והזקנות
מ׳ רפאו לנפשך היום ולבשר ישרי
כי אל שומרם בא עליהם תורתם
ת מורק לחיך חובל במצת ורבש ולחם
לא טוב היותה אל ריבש מעשרה
א׳ יש יתכנה לא יקחנה לריב
וכלו רעה נפש ורוש גבעות
ק ערת יקר מעל קטרות נפלאה
כי מדבר בהם והיא נעלות

ועוד אמר

מגלת בין בקירות לבך חוק
לפתח מוסרות סכלות ורעתו

בה קום ואכול את המגלה
בפיך תהיה כדבש למתוק

ונעזר למיר אחרי השירה אגרת נגידי
יהודה לירבידה ··

אמר יוסף האזובי בר׳ חנן ז״ל

הלא כתבתי לך שלישים
להודיעך
קשט ואמרי
אמת ירדוף ידעת קדושים · ולמבני לך
בית מדותיו קירותיו אדניו יהיו ברושים
אדני שכל וברושי מוסרי ישנים גם חדשים

גנזכיו ועליונים מאה ושלשים קמותו לערוך
שלחן במדבר במדבר נוה בריב יכחותו
התגבר ועליו לחם פנים המוסרים מן הזך
לקחם ומזהבו במספר במשקל קערות
נשיאי המזבח מלאות קטרת שמן ושמונית
לפנך שמן זית שכל זך להזך רעיתך
היקפתיה סגולות מוסר רווחות להאיר חל
עבר עבר ' ועבד עבד גרמיה ויובל רמלה
טוב סחרה מסחר כסף ומכל רכלות סגלה
מגלה כללות כמה מיני מוסרים כלם נכוחים
למבין וישרים מזהב מינו מוסר בתי
ומזהם על הטהנה מורכות סוחרים מרגנם
ואלו ואלו דברי אלהים חיים ' מגלה כנגד
ויפה וטובות שכל למינו כל שוחר היקרה
בארעות סוחר ' ובתגר זה המוחזר מעשר
על עיר ממלכה על עם אחר ' ובזה

כל מיני סחורות שש ורקמה · וראשי כל
בושם ואבנים יקרות · בני מה אודיעך ולא
הודעתי · או מה אשמיעך ולא השמעתי
הודעתיך גדולות ובצורות במשלים
ובחידות ברמיזות ובצורות · בני ראה
גם ראה שירה יקרה לרוב שלה · שירה
ברכה מוסר שקרוי לה · כל אשר הגמול
אליך שירה שמע בקולה · להיות לכבוד
חסד גמור · והרחמה לבנים וללבן ולהתיפות
בכבוד ולהתרומם · מכל אשר ונמלץ יופי
אל המשה והשמר · ואם בני אם שמע מוסר
רב והשתעשעתי · והבונה לרוב הודעתי · וראיתה
בני ידעתי כי אין לך צריך להרחיב לך אחל
מוסר ומיתרין ולהאריך · ידעתיך מבין ונבון
ותבחר בעצרה · ודי לך מן המוסר במעט הענה
מעט ממני מעט ורבים לא למלא תעבור ::

אבל ראיתי כי הזמן האכזר · גרוש בינו ובינך
גזר · הנער בן מעל אבינו יעשהו להסתיר
איש מרעהו · ואומר מי הוא יצריק במרוץ
ולא יחטא · ואיך אשר בילדותו אחרי המלך
לא נטה · וכתוב אל בני ספר מוסר זך ובהיר
והיה עמו ויקרא בו להזכיר ולא להזהיר ואולי
יזכו בו רבים ללכת דרך ישרה בקחתם מפי
תשירה הזאת תורה · ויקראוה הקוראים ולפי
שהספיק לו הזכרה תהיה לאזכרה · ולמי
שטען הזהרה תהיה לאזהרה · כחכנע יקנה
כל איש תבלין ועשבים חנותו ולא ליבורך
איש אחד ידוע לבד כונתו · אך ליבורך כל
אבקות בשמיו ועשביו · וגם כמה אני משביעך
בני ותלמידי · אם דבר אני במוריי · ואם
ואביך אני בכבודיי להיות אל דברי מוסריי
אלהיי קשובות אזניך · כאלו גלמי ראו עיניך

והיתה השירה הזאת לעד ביני וביניך קחנה
וקראנה בימי חרפך אל תרפינה׳ גם כי תזקן
לא תסור ממנה׳ סלסלה ותרוממך תכבדך
כי תחבקנה׳ קבע לה מסמרות לשים עליך
זמן קבוע לקראה בכל שבוע פעם אחת
ועל הרוב ביום השבת הוא יום הקדש׳ ואם
באולי יעבור השבת אל יעבור החדש וראש
ושבת קרא מקרא׳ לא ימושו מפיך ומלבבך
את דברי השירה׳ כי לוית חן הם לראשך
ולגרגרותיך ענק הפארות׳ שמע בני שמע
אל אב על פי דרכך מהיום׳ שמעני וישמע
אליך אלהים׳ ומה אוסיף עוד לדבר
ולמשל משלים׳ והנני המשלים לך דברי
בדברי אדוננו שלמה שאמר בראש משליו
כיד שכל הטובה עליו׃ בני תורתי אל תשכח
ומצותי יצור לבך׳ כי ארך ימים ושנות חיים

ושלום יוסיפו לך: קשרים של גרגרותיך
כתבם על לוח לבך: ומצא חן ושכל טוב
בעיני אלהים ואדם:

יע״ס

עוד לו בעלות הזמן
לקריא

אהוב נפשי אהבי תוך אהלי
כפתחי לך בזרועות מגולי
י מאז ואהבה אופיריך אם
לך שכל ולב שמו ממולא
ק חה מנחה להוכחה שלוחה
קחה שיר יפה בכתם לא מסלא
ר בלותי בשמן כעמי ראש
בשמן ראש והראוי לאבילה
י ראו הא׳ בראשית כל רשמים
ושית לב לעבודתו התחלה

ק בעו ואלי׳ התפלה כי לאדוס
עבודה בטלה אין זין תפילה
ן רע כי הוא לכל טבה נסבה
וחולש אין נסבה לו ועלה
י חיד עולם וקדמון מבלי ראש
וכלה מעשה ידיו ובלה
ת טה תלמוד לך אדון ועמוד
ולשעריו היה קורא תפלה
ד ללמוד סוד יסוד התר ואיסור
והתבונן בסתר תורה ונגלה
ו על לוח לבב שכלך תחקק
הכי לא טוב בטוח על מגלה
כ סלס הס עלות אל הרי יי׳
ולכת בחסדותיו מסלה
ו השיר אדון ישיר ויכשיר
להושיבך עלי כסא גדולה

א כל סודות בראשית שית לראשית
ומרכבה עלי ראשך בגלה
ה כי בה· כשארה נפש המוני
יסודות גויה ונפרדה חבלה
ו אם קראו שאר חכמות סגלות
ראשה כי זאת סגלת הסגלה
נ מי גלגל מאד אייס ונגל
והם נגרה נקדה הנך עגולה
ע יי ערך לגדלך קטנך
שלח פארות עלי אילן ואלה
ו מאבות לך טבע נדיבות
ויבא מבחר אל הפעולה
ל רך הטיב שרי תשוב כשמש
אשר הזרח וחוזרת חלילה
י כל יקטה במעטה רך חברים
וזה מבחר סחר ונעים רכלה

ק' רננו קהל והמונה חתן בבני שוה

ותתנוה הגבירים קול המולה "

ק' חדר חתן לבו לחבה לשואל

נפשי חגור ברקי לשון ומהולה

ל' רפאו נפשך שיה לב הטוב לך

בגן בריה ולך נפש מחוללה

ק' עת כי קרבך יגבר ומחרב

כפתן יעמוד חורי מחלה

ב' חור נגעה הכי סופה להריס

והפליא גאוה הולכה ודלה

ק' הן שם גורלך ירעש עדי עש "

משום עת רוץ מסלה שם מילה

ק' יעור ישעו עד מכל עבריש

ומבשר טוב ומשמיע גאולה "

ק' עוד נשמע בחוץ ערי יהודה

שלומי ישע קול חתן וכלה "



מאד שפל היה לעני ואחד עני ..
תהי הולך בסוד גאים ועזים ..
רמה מאזוב אשר בקיר לרוח ..
סערה נח ושוברת ארזים ..

ליוצר ליוסף לפי רבינו האיי גאון
ז"ל

בני עורה יחידה וידידה
שמעי מוסר ותוכחה
יראת האל בכל ראשית ומחרי
ויקומה כח ושמעה מאמרי ..
ותן על כל עבודתך תחלה ..
בכל יום לאלהיך תפלה ..

י עליך להשכים כל שחרך
להודות לו ועליו מחסורך
ה יה׳ תמיד פה׳ הלל מהלה
ואז כל משאלותיך ימלא
ש סור מ׳רעה שמור חקה ותורה
ודע כי אז תהי׳ נפשך צרורה
ו התרע באויליך עם פלילים
ודבק בהם ואל תט עם כסילים
ת הט אזנך אל פי חכמים
ועיניך הוסעת מהם לשמים
י קנא לך בכל שבתך וגירך
בכיסך ואל תקנא בחברך
ב מלח פת אכול ורעה עשבים
ואל תשאל אגורת מנדיבים :
ק חזה שירה ובין דעה להקים
הדרגתה במוסרים רחוקים

ל' וכרון תהי עי למהירים
וללמוד בה ישרים מנעורים "

ש קלתיה נזרתיה מרישע
ושמותיה מאד קלה ברשע "

ר' מכריעי רמה עו ועשה בה
והיפלח אם תהי אוחז נתיבה

ב חרמות והטמן בקברך
ואל תלך לבקש משארך

ר' למה תהיה שואל לשואל
שאל מאל הלא הכל ביד אל

ר' אל תישן והבט אל נמלה
ואל עו תהיה רגלך עצלה

ר' בקיץ אגור ירח בירח
אשר תאכל ימי חורף יקרח "

ר' אם לדרוש מזונך מנוחך
תהי ימי זכור עו בריתך

ר' אזה יונה בכורה אל מזונה
תהי שבת ביומה אל מלונה
ו' אם ירחיק כרוך נשר ללחמו
בעוד יומו יבקש לו מקומו
ו' ראש דבר קחה טרם כלותו
ואל תגע לבקש אחריתו
ו' מביתה אח שמור רגלך והזהר
וסור מבעלי כזב ושקר
ו' אל תעמוד בפתחי הגדולים
ואל תגור למשכן מושלים
ו' לא תשמח לאיש נגדו ואידו
לאדם פן יבואך בעתי יום
ו' אל תרדוף לאיש נדדו ותבחר
הידענו מה לך יהיה למחר
א לאיש אם פעלים אל תקלל
ולשרלמים פגע באל תקלל

ר׳ ימיך אהוב אשת נעורים
ודודיה בלבך שים קשורים
ר׳ אימתך בלבך שים ופחדך
ותוכחותך ואל תעמוד בסודך
ר׳ אם תוליד לך בנים ובנות
בכל עת יסרים אכן בחנות
ק עת להם בכל כרך ספרים
ושים להם מלמד מעוררים
ר׳ אם לא תשגיח לרב בהונך
אזי לא ישמעו בהם ריהוטך
ר׳ אל יכבד ואל ירע בעיניך
אשר תתן ותשנין לבנך
ר׳ רע כי קרבך בהם תרוממי
ושלומי לך יהיו ערב שלומם
ר׳ עם אשת עמיתך אל תרבה
ואל תהיה לריבים לוה וחבר

ו׳ מזרה תהי עינך רחוקה
ונכריה הזרה הרחיקה
מ׳ לאוצרך תהיה בחומת נכונה
ומאזניך בצדק ואמונה
ו׳ הון חמס יהי למס ונרמס
ותם לריק בכל קושי ומעמס
ו׳ אם יבחר בך מושל שמור לא
הכזב בו נסתרו אל תגל בו
ו׳ אם ירחיק ילך מכונתו
שמור אותו כאלו הוא בביתו
ב׳ חר שנה ימי גשם ונופש
אל תבא בטיט יון ורפש
ו׳ אל תבוא ימי חורף דרכים
בזור ליצאת בעת יצאת המלכים
ו׳ אל תתחבר לשטן פה והאומר
דברי רע פן לך ירע ויזור״

ז אל תגיס עלי מושל לשונך
בקולך לו יהי פוקד עונך
ז לשואל שלומך כל פעמים
תמור שלום תהי מוצא שלומים
ז מה תיגע עשות חיל בכחך
בטח באל והוא לעד יברך
ז אם שכיר יהי לך ועבדך
חשוב אותו כאלו הוא ילידך
ז אם היקל בעבודתו לאט לו
ושלם חיש שכירותו ופעלו
ש מע לי ועזוב דרך פתאים
בכל יום תחזה תראה פלאים
ב ני מלך ישמע דל והלך
ובן אביון ישוה שר ומלך
ז אל גאים ושאים ישומם
ומאשפות ועפר דל ירומם

ז גם אם יעשיר פתי רמיה.
פעלתו וחכמת דל בזויה.
ז כל מכתב אשר תכתוב קראה.
ואל ימצאו לך איש בן חטאה.
ז מרשות והוד מלכות ברחה
בראש יצרך ובקש לך מנוחה
ב פחדם עפעך תמיד הביאה
ואם תאכל בפיהם חיש תקיאה.
ז אם תקטר נכסים אין רואה
תהי קוטה אלו נחת ופוגה.
ז אל תתאו באין שלוה אכילה
וטובה פת חרבה מבלולה.
ז טובה הסחורה לאנשים
ועשירים יסחרוה גם ישישים
ז למור עד לבעד מלאכה
תהי להם ליום מחר עזור.

ר לימים ולשנים נשימה
כי תפעולים ולעתים הפוכה
ר אין יישן חסר ידע בכל זמות
וכל מבין ממולא רב רגזות
ר אם יעלה חבריך מעלה אל
תקנא בו בכל דבר ומושחל
ר תפגש לבל תעשה לעזרה
ולא עם כל קרוביך סחורה
ר רע טובה תהי קונה נעימה
ומשכורתך תהי מוחל שלמה
ר אל תבוש לך ללמוד ולדרוש
היה זנב לחכם ותהיה ראש
ר החכמה דרוש דרכי אמונה
יראת אל יסור מרע הבינה
ש בה אחל פליל שרה ודין
ושתמכנה קנה אילך בקנין

ר לא תחשוף לשונא מה בלבך
ושנאתו סתורה פן תהי בך
ר במאורך בחר אנשים כשרים
יעסקך אדי מרוב דברים
ח קנה דולים ובקר עם מוורים
ודבר על לבב אישים ומורים
ר טוב לבוא לבית האבלים
לך מבוא בבית שמחה והללים
ר סגר מדין והמדין ברחה
ואל כי תעמוד על בור ושוחה
ר כבד אתה ואבותך ועמים
קרוביך וכל דובר שלומים
ר אם תמצא בכל מלך והקרב
דעה כי על אדם תגמור ותרכב
ר אין ירמת ונשים לך יתרה
ולכן פחדך גדול וגדול

ר׳ שור טב אל תהי אוחז בקרנו
ואריה אל תהי אוחז רסנו
ר׳ אם בת בתחלה תעלה לך
בטח באל וגיל ושמח בחבלך
ר׳ יש בה שתהי מבן יקרה
וטובה לאבותיה וברה
ר׳ טוב שבתך תביא לקבר
בתולה מלהתרחקן לגבר
ר׳ אם תאהב להוציאה לבעל
שמור אותו בכל דבר ומפעל
ר׳ כל דבר אשר מאד יהי׳ בא
ריבה בן ואמור גם זו לטובה
ק עם דירה לך בינות ישרים
וסורה מנאות מונים וסופרים
ח יה קרוב במאכלך וסוקך
ולוה דל ואל תחמור עמידתך

ר ערבת לב יקרה היא ונאוה
ואחות לערבת המטר
ה יה עושה נפלאה יום שבחה
וממעשי בליעל ברחה
ר אם אישים יריבון עם אנשים
לכה מהם וסור מפח יקושים
א הוב את רעך תמיד כנפשך
ולשלומו פגע בכל קרותך
ר סורה משבועת שוא ומורא
להשבע בשם גדול ונורא
ר אם תמרה לאדם בור בסתר
לך פן יגמור כורה וחותר
ב חור יבדק בכל מתן ומשא
וחוס על דל ועל מסכן ורומסה
ר מוכיח לנפש איש ויועץ
ואל תעלה על קיר גם על עץ

לשר אל תקנא בגדולים ד׳
ואל תחמוד לך איש רב פעלים
עורה מתנומתך וקומה ד׳
קרא ודרוש להבין תעלומה
מגבר אשר אין לו תבונה ד׳
הלא הוא כבהמה באמונה
אל תגער ימותיך בשואל ד׳
ורצה גם להשיבו השואל
דע כי המעט לאדם בלב טוב ד׳
לבל טוב מזעמה וקטוב
מחוסר אשר יתן בכושר ד׳
מעט טוב אשר יתן במישר
בחן גלות ועול מלכות תקבל ד׳
ומוסר אל תהי נושא וסובל
תמיד נפשך תהיה כמוכה ד׳
ותן על כל אשר תאכל ברכה

ו אל התאוין לדבר ספה ונדיר
ואל תדריך סלול יחיד ובודד
ו אל תשב במקום יבר ומורא
לארץ רחבת יד לך ונורה
ו יש רבך משר בן לא תקוה
יהי בני חיש כאשר תרוה
ו הכולד ראה טרם היותו
בראשיתו ראה מה מאחרית
ה יה מן הזמן ירא ומרד
ואל תאמין בא״ש בוגד ומורד
ו סורה מאיבש קשה ועקש
והסר ממך מכשול ומוקש
ו אם תבטח בנה ושמור גבולך
ואל תבטח בחוץ כי אם בשלך
ו מופי איש דברי אין תקוה
תמרמור כל אנוש כאשר יהוה

ה' יה עם בעלי ריבך כאלם
וגמולך רע בפיך אל תשלם
י' אל תאמן לך בדבר הגונו
אבל כי אם בעיניך ראותו
ב כל עינה יהי ספרך בחיקך
והשכל יהי תמיד דבקך
י קולך אל תהי נתן בריבך
וחקור ריבך ותפר את חריבך
ד שה חכמה ואם דעתה פליאה
דעה חשבון ובין ספרי רפואה
י תדע לך אזי מולדי לבנה
ועת המועדים שנה בשנה
ש מור את לבך מכל זדונים
ותלבש את בגדיך לבנים
ג דבר לו כמו רש התחנונים
ואל תזכור אשר היה לפנים

ד׳ דע כי כל אחי רש ישנאוהו
והעשיר לראשם יעלוהו ״
ד׳ עולם זה בזה נעזר ונברא
ועת רצון ועת חרון ועברה
ע שה חסד גמול ופרה והיכל
ודע כי כל ימותינו כמו צל
ד׳ מכלא דלה יושבים בחשך
וכספך אל תהי נותן בנשך
ד׳ טרם העלה לך את מלאכתך
ואת ירכך רעה נפשי בהמתך ״
ד׳ אם יוגד לך דבר ידעתו
עשה אזנך כאלו לא שמעתו
ד׳ אם תדע בסוד רע וחבר
יהי לך בטנך מטמון וקבר ״
ד׳ אם תדע עצת שר בנדיבים
דעה כי אז תהי עונה כזבים ״

ש מורא ואת רעך תמיד כעין
לך פן יחליף דודיו כמין
ו שנאת רעך רבה תהי אם
יהי נר ממך אל סור משנאים
ע רוך בימי קטירה הדרישה
ובימי הזקונים הנטישה
ו בעלי התמונה במגורים
לך טוב מעבותם אל ידי הגבירים
ו הזהר במות מימה ולוה
אלי קבר אבלים גם לנוה
ש מורא תמיד לחבר את גמליך
ואל תקדר בנפשו אהבתך
ו חדל מהיות רשע לחברה
ואל תשובה לך יין לשכרה
ה גם תמיד בתורת אל דרתו
ואוה ונשוק שבת בביתו

ו אל החמוד לקניני אנשים
ואל תבזה עניי עם ורשים
ש אל מי ולא מהעשירים
ותיקר נפשך בעיני חברים
מ חול נא לעמיתך חטא וחובה
ושובה אל תהי אוהב משובה
ז אל החמוד ואל תבחר מרידה
ואל תהלו ימותיך פרידה
ז מה נעים וטוב שבת ידידים
מחוברים והאחים ודודים
ז אל הבטח בנשים ועבדים
וגם אל תאמן בהם בסודים
ו אם התשקה לנער שן לראוה
משחוק יחשיק לך שוק וערוה
ז אל תוכל לשבעה תוך נותך
והשכח שואלך על דלתך "

ח שוב לך כל בעל מרס כוחר
וממנו תהי תמיד בפחד
ע זוב אף ועזוב חמה והרף
ובקיץ בעת לך לאי בחורף
ו אל תבחר בסגני לב וריקים
ושוחקים על שולחך בשווקים
י שוה בן חברך לך כבנך
ואוהביהו כאלו הוא זקנך
ד יראו בעשרך מאוהבים
ויהפכו בדלותך לאויבים
ד מגוער בחוזי ריע מחתה
אשר תמצאו בכל רעיו ושנעה
ה יו עבד לאישים בין יהודים
ואז דבריך והזכר בפניהם
ו אם תשמע קלון איש מחברו
סתור אותו כאלו לא תמרו

ז' לא חוט שמריה ביתך לביתו
שמור מאוהבן פן יהיה עמך ואויבו
ב' ע' אורס ב"ש גדול רחב יד
שמור אל תהיה בא בו והמער
ז' אם יתרע במאכך ידידך
גער בו אל תבואהו בסודך
ז' אל תאכל עדי תהוין והרעב
וייטב אז מאכלך ויערב
ז' אם משבעך תקל מאומה
אזי תיטיב לשכר הכומה
ז' אל תאמין לכל דבר תשמעה
ואל תגיד חלומך לשונאי
מ' בקש ממך ריב אל תריבו
נביא אל תהי בא עם שאונו
ז' לשר אל תהי עבד לעבר
ואז יהיה לך רע וחבר

ר׳ השמר לך מרוב ריביך
ירע כי כן ירבך כמריך
ר׳ אל תלך בלילה יחידי
וגם אל המרחץ אל כל יהודי
ר׳ גם כי בא מהר עשן ויפרה
ובסרים שמו עיניהם גם שמורה
ל׳ שתוך שרים בפיך נוסרה
כמו אלם היה בין החבורה
ר׳ אל הדרשה אחרי חסור בגבולך
וגם אותו השלח הדת והכלך
ר׳ מקטן וחדש גם טובה
שנוה אל תבטח שמים ויסבה
ר׳ איש חכמה ושכל לא למרתם
שבה ואכל פליל שם בשבתם
ר׳ אל הבט אלי ואשה עבמותך
ונשמה טו בבמה רעיתך

ר׳ אם תקנה כל שלוש ואש אין
לך מאה מנורים אל המון

ר׳ אל המוכר לרשך שוב למחר
ויש עמך ולתת אל תאחר

ה׳ יהי קונך לכל חכמה והוסף
קנה בינה ואל זהב וכסף

ר׳ שקי מאהלך גם מזורך
אזי הבריחו לך מזור חבירך

ר׳ הזהר את בעליה וכהן
ומשורך אז בריזית הכתן

ק׳ קח מן העבדים הצעירים
ואל תרבה לך בהם מחירים

ר׳ הרחק מעלי מושל ורודה
ואל תקנה לך חמר ושדה

ש׳ לשוי המעשה תחשוב בספר
קנות שדה קנות רע וספר ״

ר' אם תהיה שבע ימים ושנים
תהי זקן שבע ימי' עניים
ה' או איש שיהוסף לו כשנו
והוא יוסיף עונות על עונו
ה' מה יועיל אשר יחיה בתבל
וחייהו לעמל גם להבל
ר' לא נבראו אנוש כי אם לפלל
לבוראו ושמו תמיד' להלל
ש מור חקים ומשפטים ישרים
ודין נפשך כמו תדין אחרים
ש מע המוסר לדברי' החכמים
וסורה מאנשים נבערים
ר' סוף דבר שמור תורה וחקה
ואז תהיה לך מזל יפרקה

נשלם המוסר הנ״ל

בקשה שקולה שעשה החכם ר' אברהם
בדרשי ז"ל והקדים לפניה
זה הלשון ..

בתי הנפש ווידוי ליום הנכבד יום כפור והלתי
קראתיה בית אל הבואתי כמנין בי"ת ואותיותיו
כלולות מאלף ועד למד אין שם
אות מהלמד ומעלה ובכל תיבה
ותיבה יש בה אות למד הרי זה
בא ללמד כי יש יתרון לבעל
הלשון ..

לך אלי בגלגלי ובחלי
גדולה לך מגדלי
גדול הכל וכל יכול ויוכל
ולא יוכל להללך ביכלי
הגיל הגל בהללך יהלל
הלא הגלי לכוכבי והגלי
להבאי לחדך אלהי ואלהיה
ולא להבך יגדל גדלי
להכיר הילוך הגדל והגלה
אלהי בטלו גדלי וחילי

ולי גדל בלליך מכלכל
לבטא מהללה מכלא יכולי
וחלילה לכבודך בכלי
ולכבודך מהלל בגלילי
אבל אדל בהגדיל להגיגי
ואבהל בהלולי ומחלי
הלא מחול ומחול יי בחללי
להודך והלא מוחל בהללי
ולי לבב ליחודך ידלג
בגילי חלו חיל מילי
ולי לבין לגו יגל ויכלה
ואילוהי לדודי לא לבולי
והלילו ואהודך בגילי
בהוללי ואגיל בגילי
לך אגלה חולי ולבי והולי
להי אגביל בגבולי ויבלי ׃

ובכלותי לגבי מחולתי
לך אכלה ולא אכלה בחלי
ולב דלל ולכאבי כחלל
ואל היכלך אשיל חללי
בחלחלה וחיל כלה יילל
ולא יחדל בכל לילי יללי
לאי גואל בהגואלי לטוחי
ולולי גאלך אללי לי
בלי לאח הגואל הגאולה
ולידידי ולגדודי וחילי
אבל חבל לבבי לי לבדי
וחבלי לבדו לבדי וחבלי
ואלבש יגוני הגלבי
כאלו בגלות אלך בכבלי
בהואל אלבש לאוילי
ואגאלה בדרו חיל כבלי

לכל מחבול ולי מחדל להטיב
ולך יגל בהגדילי גדילי
ולא מחדל להחכא בכלאי
ובכלובי בהגבילך גבולי
ולא מוכל אלי כלכל ומוכל
הלא מוכל להחבל ולבלי
והולדי והולידי לבהו
ובהלה ובלהה בחדלי
והחבל והחבל בחלדי
והחבל מכל חלדי בהבלי
להבל הובלו הכל ויובל
וגדיאל וחיל היחלאלי
והבלח בבלח וחוילה
יחבל כל בלי חבל ובחלי
בגל יגל ויובל למברו
ויחלח ויבלה המודי

כרל ברל וכהלך מולך
גלילי חלוך רולי וגוחרי
וכהלך מהלך מהלך
למיטי לא למיטרי ומלילי
לזבח לך חלבי בחללי
לחטאי מחבל מבל מגיל במבלי
וכרבלה לחכי להגך
נטף מהבלה מוכל בלילי
ולב חולי יכלכל כלכלהו
בהלבב לבל חובל בחבלי
מבל יכל ללהב חיל ימכל
לפורי ולא מוכל בגחלי
בגלגולי הלוי מלוה מלוה
והוחיל לו בחבלי וחבולי
ולב לוהב בלהבה ולבה
בהדיל לבבי מטבול בגלי

בהכרזו בזוללי ילידי
ונגזלו לידי רהבי ועמלי
ושילי יחלוש לחי ונגדי
לאדר מחוללי ולא חוברת בגילי
וכלה מכלה לאח מחללי
ונטלטלה למוחלי בטללי
כלי גולה ולא כליל עגולה
לדרך הגלה בגלולי גלילי
טלה חלב יכלוהו לבנין
ולבן אל גליל טלה וברלי
ומילה לחגוי הלטאה
וכלה בחלה בבלי ובחלי
חבליה כיולדה וחולה
לאב חלה חיליה והחלי
לבה אלי מולה כי יחולל
ואל אלי כוזזי כטרי

והראל לאהובי ילדי לבבי
ומראל ומגדל בגבלי
ובהליך ולא בגלי בלוני
דלה דלי בלא וזכל הדלי
ואלי הלכו בתורה ואולי
למען הלך בהיכלי ואולי
וכל גולי בגיל הזכיל והמכיל
ואיל האהלי המכיל וחלי
ויהללו רגלי למגדיה
וחיל ותהלה ותהליכה במהלי
ויהללו לאליך בהללי
ואולי גדליך יכיל כללי
בהכל גמולי אכל ועדי
במליח ומכילי כליל
בחול חילי בגולה ומיחול
לך אלי בגולי דבולי

בית א׳ מים שיר משיתי״
חפץ לראות אור ירחנו
ויראה הפליה פלא בגוים״
ומי בית אל ימימות———ן״

תם ונשלם

סדר קריאה המטה

בא״י אמ״ה המפיל חבלי שינה על
העין והמשקיט שנת תרדמה
והמאיר לאישון בת עין יהי רצון מלפניך
יי׳ אלהי ואלהי אבותי שתצילני מיצר הרע
ומפגע רע ומשטן המשחית ואל יבהלוני
חלומות רעים ולא הרהורים רעים ותהא
מטתי שלימה לפניך והאירני ממות

לחיים ולשלום והאירה עיני פן אישן המות
בא״י המאיר לעולם כולו בכבודו:

השכיבנו יי׳ אלהינו לשלום
והעמידנו מלכינו לחיים ולשלום ופרוש
עלינו סוכת שלומך ותקננו
בעצה טובה מלפניך והושיענו למען שמך
והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב ויגון
ואנחה ושבור שטן מלפנינו ומאחרינו
ושמור צאתנו ובואנו מעתה ועד
עולם:

אל מלך נאמן

שמע ישראל יי׳ אלהינו יי׳ אחד
ברוך שם כבוד מלכותו
לעולם ועד: ואהבת את יי׳ אלהיך בכל
לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים
האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך

ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך וקשרתם
לאות על ידך והיו לטטפות בין עיניך
וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך :

ויהי נועם יי' אלהינו עלינו
ומעשה ידינו
כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו :

ישב בסתר עליון בצל שדי
יתלונן : אמר ליהוה מחסי
ומצודתי אלהי אבטח בו : כי הוא יצילך
מפח יקוש מדבר הוות : באברתו יסך
לך ותחת כנפיו תחסה צנה וסוחרה אמתו :
לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם :
מדבר באפל יהלך מקטב ישוד צהרים :

יפל מצדך אלף ורבבה מימינך אליך
לא יגש׃ רק בעיניך תביט ושלמת רשעים
תראה׃ כי אתה יהוה מחסי עליון שמת
מעונך׃ לא תאונה אליך רעה ונגע לא
יקרב באהליך׃ כי מלאכיו יצוה לך
לשמרך בכל דרכיך׃ על כפים ישאונך
פן תגף באבן רגלך׃ על שחל ופתן תדרך
תרמס כפיר ותנין׃ כי בי חשק ואפלטהו
אשגבהו כי ידע שמי׃ יקראני ואענהו
עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו׃
ארך ימים אשביעהו ואראהו בישועתי׃

ויאמר יי אל השטן יגער
יי בך השטן ויגער
יי בך הבוחר בירושלם הלא זה אוד
מוצל מאש׃ יברכך יי וישמרך׃

יאר יי פניו אליך ויחנך: ישא יי פניו
אליך וישם לך שלום:

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים
מאין יבוא עזרי: עזרי מעם
יי עושה שמים וארץ: אל יתן למוט רגלך
אל ינום שומריך: הנה לא ינום ולא יישן שומר
ישראל: יי שומריך יי צלך על יד ימינך:
יומם השמש לא יככה וירח בלילה: יי
ישמרך מכל רע ישמר את נפשך: יי ישמר
צאתך ובואך מעתה ועד עולם: יי עוז
לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:
הנה מטתו שלשלמה ששים
גבורים סביב לה מגבורי ישראל: כלם אחזי
חרב מלמדי מלחמה איש חרבו על ירכו
מפחד בלילות: אפריון עשה לו המלך

שלמה מעני הלבנון: לישועתך קויתי
יי׳ גפ׳
לפרקנך סבריתא יי׳ גפ׳ בידך אפקיד רוחי
פדיתה אותי יי׳ אל אמת גפ׳
אני שכבתי ואישנה הקיצותי כי יי׳ יסמכני:
אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך.
נפשי ליהוה משומרים לבקר שומרים לבקר.
אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ
תמונתך:

זה המזמור טוב לאומרו בכל יום.

שיר המעלות אשרי כל ירא יי׳ ההולך
בדרכיו: יגיע כפיך כי תאכל אשריך
וטוב לך: אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך
בניך כשתילי זיתים סביב לשלחנך: הנה
כי כן יבורך גבר ירא יי׳: יברכך יי׳ מציון וראה
בטוב ירושלם כל ימי חייך. וראה בנים

לבקר שלום על־ישראל׃

הטבת חלום

הרואה חלום ונפשו עגומה עליו יביא שלשה
בני אדם או יותר ומטיבין לו החלום׃

החולם אומר ג׳ פעמים׃

חלמא טבא חזאי

והן משיבין לו

חלמא טבא חזית׃ טבא הוא וטבא יהי
וטבא ליהוי רחמנא טבא לשויה טבא
יהי טבא׃ יהי טבא׃

ואומר הכל

שבעה בשבעה זימנין גזרינא עלוהי מן
שמיא ליהוי טבא ויהי טבא ויהי טבא׃

הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני
שמחה · ולא אבה יי אלהיך לשמוע אל
בלעם ויהפך יי אלהיך לך את הקללה
לברכה כי אהבך יי אלהיך ·· אז תשמח
בתולה במחול ובחורים וזקנים יחדו ··
והפכתי אבלם לששון ונחמתים ושמחתים
מיגונם · צהלה בפלגשי עטשי מזרונם לי כי
בריבם היו שתקי · הבריאי יי ישיבון ונבחן
ביון ברשעי ושמחות עולם גמל ראשם ששון
ושמחה ישיגון ונסו יגון ואנחה : ויאמר העם
אל שאול היונתן ימות אשר עשה הישועה
הגדולה הזאת בישראל חלילה חי יי אם
יפול משערת ראשו ארצה כי עם אלהים
עשה היום הזה · ויפדו העם את יונתן ולא
מת ·· בותו עם מתים שלום שלום לרחוק
ולקרוב אמר יי ורפאתיו : ורוח לבשה את

עמשי ראש השלישים לך דויד ועמך בן ישי
שלום שלום לך ושלום לעוזריך כי עזרך
יי אלהיך ויקבלם דויד ויתנם בראשי הגדוד
ואמרתם כה לחי ואתה שלום וביתך שלום
וכל אשר לך שלום ׳׳ לך אכול בשמחה
לחמך ושתה בלב טוב יינך
כי כבר רצה האלהים
את מעשיך

תם

הבדלות למוצאי שבת

בליל מוצאי שבת מלוין את השבת בשירות ובתושבחות ואומרין אלו ההבדלות בקול ובנעימה

משביח … שוע ימים
נוה עליון שלומים
וברכות מרומים … כל שבעת הימים
יהי שלום בחילינו … ושלוה על גבולינו
והימים אהלינו … ישמח חילם ימים
ויערב חין ערבנו … לך יי מלכינו
וגם ברוך המברכינו … מזון מי בימים
מקדמך בשיר חדשי … במועדי יום קדשי
בשני ובשלישי … מזמרך בנעימים
כך היו תוחלתינו … ישנה עזרתנו

כגאולת אבותינו	גאלינו ממצרים
השיבנו כבראשון	כפרתנו כבת ראשון
חיש ביאת נין מחשן	ומהר קץ הימין
קרא לנו שנת רצון	נוהג ישן כרצון
ולבית חמדת ליבנו	יחיו משוח חרמים
טירתי השוממה	תכונן כמיום שמה
ויין אישי מנחה יזכה	יין יגור עולמים
נחה עם זו שגאלתך	בהר ציון נחלתך
אלהים אין זולתך	מאז בחרת כל עולמים
חזקינו בתורתך	ולשמור כל מצותך
וכל היום ביראתך	יהי לנו כן תמיד
אמור רב הטוב ליה	השולח מיד שליה
שלח לנו אליה	כי ארכו הימים
ואל העולם יזכור	לשמועה כמאמרך
בהתקרבנו לפניך	משיבת נפש ימים

המבדיל ...

משבת

ששון ימים
נטה עלינו שלומו d

כמי נהר העצומים ׃ כל שבעת הימים
במוצאי יום מנוחה ׃ המציא לעמך הנחה
שלח תשבי לנזוחה ׃ ונס יגון ואנחה
יאתה לך יצורי ׃ לקבץ עם מפוזרי
מיד גוי ומזורי ׃ אשר כרו לי שוחה
עת דורשי יצורי יה ׃ למלט עם אשר שיח
רואת טובך בבוא גואל ׃ לשה פזורה נדחה
קראו ישע עם כרבה ׃ יהגהו מרבבה
יהי שבוע הבא ׃ לישועה ולרוחה
בבנת ציון השכולה ׃ אשר היא היום נבוחה
עקרה היתה בעולה ׃ ואם הבנים שמחה
מעינות ודי ינובון ׃ לפדויים עת ישובון
ימי ישע ישובון ׃ והיתה משפחה
נוה עמך כטוב רחמן ׃ יתנופפו עם לא אלמן

דבר ייי אשר נאמן ״ בהקיימך הבטחה ״
יהי החודש הזה כנבואת אבי חוזה חזה ״
ויבואו עם קהלי זה בקול ששון ובקול שמ
ידידים פליטי חרץ נגינות יהגו במרץ
בלי עשקה ובלי פרץ ״ אין יוצאת ואין צווחה ״
רצה עניי ואל קשיי סלח מריי מחול עוני
קשור עריי בבית חיי ״ בקול תודה לך אזבחה ״
חזק ימולה משאלותינו ״ ותמיד עשה בקשתינו
וישלח בכל מעשה ידינו ״ ברכה רווחה והצלחה
זה אלהינו קוינו גבורתו ״ למי יהלל יקרב גדולתו ״
ובגבורת עוז ישועתו ״ נגילה ונשמחה ״
קול תהלה וקול רנה ״ שפתינו אז תרננה
אנא ייי הושיעה נא ״ אנא ייי הצליחה

מערבית למוצאי שבת

[illegible] חדש ״

במוצאי יום קדש
בהכנסת ראש
חדשי שלח עוזרי מקודש
עודר בקדש
ידידים בני איתני יהללו שוכן אמוני
והשתחוו לי״י בהדרת קודש
עם זה מיכד לפורקן יכיר ישרנו וחשקו
להנחיל יהודה חלקו על אדמה הקודש
קוראי מקודש מקודש ישוררו לך שיר חדש
התגדל והתקדש בעדת מעשי קודש
בנה בית אשר נפל והרס גוי אשר שפל
והמאור אשר אפל מהרה מאורו חדש

הבדלה מהרת

במוצאי יום מנוחתי במוצאי
על כל המעשה יחד

[illegible]

נופשי שביעי לחדש להוסיף חוג על קודש
מיהם כקדם חדש ותסוב המלוכה
יום רצון ונדבה מנוחת שלום ואהבה
להטיב בזה ובבא והשאיר אחריו ברכה
מתענגים ביום נופש ומשתעשעים בכל נפש
לתוחלת דרור חופש שמורה בכל ערוכה
נביאי האומות פוללים ונופפים אשר מעולם
ביכין נשאו קולם שם יקרוהו מלוכה
בת עמי לבשריה להשיב שבות פזוריה
הארץ לעריה ערי הממלכה
ישובון ובאו ציון בקול רנה והגיץ
מקום הבית העליון בית מכון וסככה
רוגשים בהמה וחליל ביהודה ובגליל
אוילים לחלות פליל ומסכה הנסוכה
בנה עיר מדברת רנה לשמוע מבשר ביום זה
יחלו לפני מלכות עליכם היום ברכה

ירחב פה לאויבתי · כי קרובה ישועתי
ואם עד פה הוחלתי · הוחלת ממושכה
אתה יום חזיון · יי יסד ציון
והוא יכוננה עליון · על גוי ועל ממלכה
באזני קול מזבולה · קורא שמע גוי סגולה
אלהים עמך לגדולה · שמך והיה ברכה
רוץ ירוץ כוכבי · אליהו התשבי
מה לך עוד בית השבי · לך נא בשמחה אכ
הנה מלכם יבואו · בן ישי בחר בו
האלהים להושיבו · על כסא המלוכה
משנה תרות בושתכם · רנה ויהלה חלקכם
כי יושיע אתכם · והייתם לי ברכה

המה

מחרדת

אלהים · כוננה אשר נעשה
כל ששת ימי המעשה

יום ראשון אהפך ולך · את ברכתו יצו ויוחך
דבוק תדבוק במלאכה · ששת ימים תעשה
כל ששת ימי המעשה ·

יצלח בשני והרויח · באשר תפנה והשגיח
אלהים עמך ומצליח · כל איש באשר הוא
עושה · כל ששת ימי המעשה

חוקי טרפך ולחמך · לך יכונו ומימיך ·
ובשלישי את שלומך · יהי האוהל והמכסה
כל ששת ימי המעשה ·

קדם יומך בטוב מגחר · מהלל ברביעי ובחר ·
יום ליום לאחוז מסחר · חוקותיו חוק ועשה
כל ששת ימי המעשה

יש בחמישי ההוא מוצא · שלום הבא והיוצא
ומחסה לו בטח ופנה · אלהים יראה לו השה
כל ששת ימי המעשה

יום הששי בלכתך · ועשית כל מלאכתך

אלהים עמך והחיך ·· עמים יפרו והנשדו
כל ששת ימי המעשה
אור פניך ביום שבת ·· נשא עלינו את אהבת
כלולה הזכור והשאבת ·· נריבים היות נושא
כל ששת ימי המעשה
תבלה בטוב ימותינו · ובנעימים כל שנותינו
על ארץ ימי היותינו · תחת צל כנפיך נחסה
כל ששת ימי המעשה ··
אלהים כוננה אשר נעשה כל ששת
ימי המעשה ··

מהרת

שיר אענה כי הנה
מבשר טוב
חיש יבשר ·
אליהו התשבי מתושבי גלעד ··

אל חי ברך גילי · כל ששת ימי המעשה
יום ראשון כבת מישון · בכל סנפיר וחסה
בכל עסק ובכל קנין · וכן בשני ומעשה
ובשלישי את ראשי · בכל אשר אפנה אנסה
וברביעי את ישעי · לא אגור משוסה
ובחמישי ובששי · בימי גיל יגון תמסה
ותכונן בטוב רצון · וירה דבור המעשה
והבשר בל יחסר · ולחם לבב אנוש יסעד
אליהו התשבי · מתושבי
גלעד ··
בכל חדש גיל חדש · ותשרי יבוא בשמחה
ממרחשון ועד סיון · אהיה בהשקט ובבטחה
כי בכסליו אהיה שליו · טבת ושבט במנוחה
ובחדש אדר הטהור · גבורות אל אשירה
וניסן בא בנס אהבה · ונס יגון ואנחה
ואייר הוא כמוהו · וכל המון ברוחה

ולא מריב בחרש אב" וגם בגלל אין יכוחה
וכל שני בניו במחותי ללוי ומעור—"
יאיהו התשבי מתושבי גלעד"

ראה מלכי לעולם כי בך שם נמוך כסלו
שמנת התהלה ונאותה בך בירך קרא כמו לו
וגם ראובן היה הבן הראשון לגדלו
בהתיחסות בית יוסף" ישב שמעון לגבולו
ויהודה בעול התורה" ולוי ישא קולו
עד ואשר קרן כיושר ונפתלי בה יכלו
ויש שכר ליששכר וזבולון לזבולו
ובנימן לזן ימין ובבקן יאכל עד
יאיהו התשבי מתושבי
גלעד"
מולך על נס ואשר נדהם" משבלות זועמיך
יהי נמו ונר שלומו" מכוכבי מרומיך"

יהוד טלה בל יכלה והדר שור מרומיך
ועל תאומים התמימים יהמו נא רחמיך
ויין שטן בעת סרטן חבל תהי שלומיך
ומאריה בנך חיה ושית בלבו אימיך
והבתולה תהיה בעולה בחזיונך ונואמך
למאזנים פי שנים תן מטוב טעמיך
ושית עקרב נגיד הערב למלאות חח חסמיך
וחץ קשת כמו תשת בלב אויבים קמיך
גדי ידלי עדי יחלי ישוו על רחמיך
כמו דגים בכל פלגים ירבו לרוב לעד
אליהו התשבי מתושבי
גלעד

אחרת

המבדיל

בין קודש לחול חטא
ימחול זרעינו ירבה
כחול ככוכבים בלילה

יום פנה כצל תומר ·· אקרא לאל עלי גומר
אמר שומר ·· אתא בקר · וגם
לילה ··

צדקתך כהר תבור ·· על חטואתי עבור תעבור
כיום אתמול כי יעבור ·· ואשמורה בלילה ··

חלפה עונה מנחתי ·· מי יתן מנוחתי
יגעתי באנחתי ·· ואשחה בכל לילה

קראתי רב הושיעני ·· אורח חיים תודיעני
מדלה יבצעני · מיום ועד לילה

העתר נורא ואיום · לשועתי תנה פדיום
בנשף בערב יום · ובאישון לילה

קולי בל יונטל · פתח שער המנוטל
שראשי נמלא טל · קווצותי רסיסי לילה

טהר טנוף מעשי · פן יאמרו מכעיסי
איה אלוה עושי ·· נותן זמירות בלילה ··

נחנו בידך כחומר · סלח נא על קל וחומר

יום ליום יביע אומר ·· ולילה ללילה ··
המבדיל בין קדש לחול

תל'ה

הבדלה על הכוס

ליהודים היתה ותהיה
אורה ושמחה
וששון ויקר ·· בשמחה נועדנו בבית
הזה ובכל מקום שנהיה שם יהי אדיר
בעזרינו סימן טוב יהיה בביתנו יברכינו
יזכרינו יוסיף כל בפרייה וברבייה
בעושר ובנכסים מרוב כל סימן טוב
יהיה לנו בכל ישמחינו אדון מעוזינו
ישמחינו ובטובך
ידריכנו ··
הנה אל ישועתי אבטח ולא

אפחד כי עזי וזמרת יה יי ויהי לי
לישועה׃ ושאבתם מים בששון ממעיני
הישועה׃

כוס ישועות אשא ובשם יי
אקרא׃ אנא יי הושיעה
נא אנא יי הצליחה נא׳ אנא יי עננו
ביום קראנו׳ הנה ישלח ברכה רוחה
והצלחה בכל מעשה ידינו ונאמר אמן׳
סברי מרנן׳

ברוך אתה בורא פרי הגפן׃
ברוך אתה בורא עצי בשמים׃
ברוך אתה בורא מאורי האש׃
ברוך אתה המבדיל בין קודש לחול
בין אור לחשך בין ישראל לגוים בין יום
השביעי לששת ימי המעשה׃ ברוך אתה
המבדיל בין קודש לחול׃

אלהינו ואלהי אבותינו החל עלינו
ששת ימי המעשה
הבאים לקראתינו
לשלום חשוכים מכל חטא ומובדלים מכל
דבר רע והרהור עבירה ועון ומודבקים
בתלמוד תורה וחנונים מאתך דיעה
בינה והשכל והשמיעינו בהם ששון
ושמחה ולא תעלה קנאתינו על לב
אדם ולא קנאת אדם על לבינו ולא
שנאתינו על לב אדם ולא שנאת אדם
על לבינו וכל היועץ עלינו עצה טובה
ומחשבה טובה קיימו וקיים עצתו
ומחשבתו כדבר שנאמר וחנותי את אשר
אחון ורחמתי את אשר ארחם ונאמר
רבות מחשבות בלב איש ועצת יי היא
תקום ונאמר עצת יי לעולם תעמוד

מחשבות לבו לדור ודור׃ ונאמר כי יי׳
צבאות יעץ ומי יפר וידו הנטויה ומי
ישיבנה׃ וכל היועץ עלינו עצה רעה
ומחשבה רעה בטלו ובטל עצתו
ומחשבתו כאמור יי׳ הפיר עצת גוים
הניא מחשבות עמים׃ עוצו עצה ותופר
דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל׃ בא״י המפיר
עצות רעות מעלינו ומעל ביתנו ומעל
כל עמו ישראל׃ ויקיים עלינו יי׳ אלהינו
עצתו ועצת הצדיקים לטובה ברוך
שלא עזבנו כן יי׳ אלהינו לא יעזבינו ולא
יטשינו ולא יכלימנו ולא יחפירנו ולא
יבישנו לא בעולם הזה ולא בעולם הבא
וישים חלקינו עם הצדיקים ושלום
שלום יהיה עלינו׃
ונאמר אמן׃

ונתחיל לכתוב הלולים של ראשי
חדשים ושל תעניות ושל ימים
טובים הבאים עלינו
לשלום:

בראש חדש אומ׳

למנצח על הגתית מזמור
לדוד: יהוה אדנינו
מה אדיר שמך
בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים:
מפי עוללים ויונקים יסדת עז למען צ
צורריך להשבית אויב ומתנקם: כי
אראה שמיך מעשה אצבעותיך ירח
וככבים אשר כוננתה: מה אנוש כי
תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו: ותחסרהו
מעט מאלהים וכבוד והדר תעטרהו:
תמשילהו במעשה ידיך כל שתה תחת ר

רגליו: צנה ואלפים כולם וגם בהמות
שדי: צפור שמים ודגי הים עבר ארחות
ימים: יי אדנינו מה אדיר שמך בכל
הארץ:

ואומ' אלהינו בברכת המזון בברכת
רחם קודם שיתחיל ובנה ירושלם
יזהי:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה
ויבא יגיע ויראה
וירצה וישמע ויפקד
ויזכר זכרונינו וזכרון אבותינו זכרון
ירושלם עירך וזכרון משיח בן דוד
עבדך וזכרון כל עמך בית ישראל
לפניך לטובה לחן ולחסד ולרחמים
ולרצון ביום ראש החדש הזה זכרינו
יי אלהינו בו לטובה ופקדינו בו לברכה
והושיענו בו לחיים טובים בדבר ישועה

ורחמים׃ וחוס וחננו ורחם עלינו
והושיענו כי אליך עינינו כי אל מלך
חנון ורחום אתה׃
ובנה ירושלם וכו

בחנכה אומרין
זה׃

מזמור שיר חנכת הבית
לדוד׃ ארוממך יהוה
כי דליתני ולא שמחת
איבי לי׃ יהוה אלהי שועתי אליך
ותרפאני׃ יהוה העלית מן שאול נפשי
חייתני מירדי בור׃ זמרו ליהוה חסידיו
והודו לזכר קדשו׃ כי רגע באפו חיים
ברצונו בערב ילין בכי ולבקר רנה׃ ואני
אמרתי בשלוי בל אמוט לעולם׃ יהוה
ברצונך העמדתה להררי עז הסתרת

פניך הייתי נבהל: אליך יהוה אקרא
ואל יהוה אתחנן: מה בצע בדמי ברדתי
אל שחת היודך עפר היגיד אמתך: שמע
יהוה וחנני יהוה היה עוזר לי: הפכת
מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני
שמחה: למען יזמרך כבוד ולא ידם יהוה
אלהי לעולם אודך:

ובברכת המזון אומ' על הנסים
כשמגיע לומר על הכל ״ וזהו

על הנסים

על הגבורות
על התשועות
על המלחמות ועל הפורקן ועל הפדות
שעשית עמנו ועם אבותינו בימים ההם
בזמן הזה בימי מתתיה בן יוחנן כהן
גדול חשמונאי ובניו כשעמדה עליהם

מלכות יון הרשעה לשכחם מתורתך
ולהעבירם מחוקי רצונך ואתה ברחמיך
הרבים עמדת להם בעת צרתם רבת את
ריבם דנת את דינם נקמת את נקמתם
מסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד
מעטים וטמאים ביד טהורים ורשעים
ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתך
ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך
ישראל עשית תשועה גדולה ' ואחר כך
באו בניך לדביר ביתך ופינו את היכלך
וטהרו את מקדשך והדליקו נרות
בחצרות קדשך וקבעו שמונת ימים
בהלל ובהודאה ובשם שעשית עמהם
נס כן עשה עמנו יי אלהינו פלאי ונסים
בעת הזאת ונודה לשמך
הגדול סלה

מתחיל לכתוב המזמורים של תעניות
בגזירת שוכן מעונות

בתענית צבור אומ׳

תפלה לדוד שמעה יהוה
צדק הקשיבה רנתי
האזינה תפלתי בלא שפתי מרמה:
מלפניך משפטי יצא עיניך תחזינה
מישרים: בחנת לבי פקדת לילה צרפתני
בל תמצא זמתי בל יעבר פי: לפעלות
אדם בדבר שפתיך אני שמרתי ארחות
פריץ: תמך אשרי במעגלותיך בל נמוטו
פעמי: אני קראתיך כי תענני אל הט
אזנך לי שמע אמרתי: הפלה חסדיך
מושיע חוסים ממתקוממים בימינך:
שמרני כאישון בת עין בצל כנפיך

הסתירני: מפני רשעים זו שדוני אויבי
בנפש יקיפו עלי: חלבמו סגרו פימו דברו
בגאות: אשורינו עתה סבבונו עיניהם
ישיתו לנטות בארץ: דמינו כאריה יכסוף
לטרוף וככפיר ישב במסתרים: קומה
יהוה קדמה פניו הכריעהו פלטה נפשי
מרשע חרבך: ממתים ידך יהוה ממתים
מחלד חלקם בחיים וצפונך תמלא בטנם
ישבעו בנים והניחו יתרם לעולליהם:
אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ
תמונתך:

תפלה לדוד הטה יהוה אזנך
ענני כי עני ואביון אני:
שמרה נפשי כי חסיד אני הושע עבדך
אתה אלהי הבוטח אליך: חנני יהוה כי

אליך אקרא כל היום: שמח נפש עבדך
כי אליך יהוה נפשי אשא: כי אתה יהוה
טוב וסלח ורב חסד לכל קראיך: האזינה
יהוה תפלתי והקשיבה בקול תחנונותי:
ביום צרתי אקראך כי תענני: אין כמוך
באלהים יהוה ואין כמעשיך: כל גוים
אשר עשית יבואו וישתחוו לפניך יהוה
ויכבדו לשמך: כי גדול אתה ועשה נפלאות
אתה אלהים לבדך: הורני יהוה דרכך
אהלך באמתך יחד לבבי ליראה
שמך: אודך יהוה אלהי בכל לבבי ואכבדה
שמך לעולם: כי חסדך גדול עלי והצלת
נפשי משאול תחתיה: אלהים זדים קמו
עלי ועדת עריצים בקשו נפשי ולא
שמוך לנגדם: ואתה יהוה אל רחום וחנון
ארך אפים ורב חסד ואמת: פנה אלי וחנני

תנה עזך לעבדך והושיעה לבן אמתך
עשה עמי אות לטובה ויראו שנאי ויבשו
כי אתה יהוה עזרתני ונחמתני:

ספר ד

תפלה למשה איש האלהים

יהוה מעון אתה היית
לנו בדר ודר: בטרם הרים ילדו ותחולל
ארץ ותבל ומעולם עד עולם אתה אל:
תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני
אדם: כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול
כי יעבר ואשמורה בלילה: זרמתם שנה
יהיו בבקר כחציר יחלף: בבקר יציץ ו
וחלף לערב ימולל ויבש: כי כלינו באפך
ובחמתך נבהלנו: שתה עונתינו לנגדך
עלמנו למאור פניך: כי כל ימינו פנו
בעברתך כלינו שנינו כמו הגה: ימי

שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות
שמונים שנה ורהבם עמל ואון כי גז חיש
ונעפה: מי יודע עז אפך וכיראתך עברתך:
למנות ימינו כן הודע ונבא לבב חכמה:
שובה יהוה עד מתי והנחם על עבדיך:
שבענו בבקר חסדך ונרננה ונשמחה
בכל ימינו: שמחנו כימות עניתנו שנות
ראינו רעה: יראה אל עבדיך פעלך
והדרך על בניהם: ויהי נעם יהוה אלהינו
עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה
ידינו כוננהו:

משכיל לדוד בהיותו במערה
תפלה: קולי אל

יהוה אזעק קולי אל יהוה אתחנן: אשפך
לפניו שיחי צרתי לפניו אגיד: בהתעטף

עלי רוחי ואתה ידעת נתיבתי בארח זו אהלך
טמנו פח לי הביט ימין וראה ואין לי מכיר
אבד מנוס ממני אין דורש לנפשי זעקתי
אליך יהוה אמרתי אתה מחסי חלקי
בארץ החיים הקשיבה אל רנתי כי דלותי
מאד הצילני מרדפי כי אמצו ממני הוציאה
ממסגר נפשי להודות את שמך בי יכתרו
צדיקים כי תגמל עלי

מזמור לדוד יהוה שמע תפ
לתי האזינה אל תחנוני
באמונתך ענני בצדקתך ואל תבוא במשפט
את עבדך כי לא יצדק לפניך כל חי כי רדף
אויב נפשי דכא לארץ חיתי הושיבני
במחשכים כמתי עולם ותתעטף עלי
רוחי בתוכי ישתומם לבי זכרתי ימים

מקדם הגיתי בכל פעליך במעשה ידיך
אשוחח׃ פרשתי ידי אליך נפשי כארץ
עיפה לך סלה׃ מהר ענני יהוה כלתה רוחי
אל תסתר פניך ממני ונמשלתי עם יורדי
בור׃ השמיעני בבקר חסדך כי בך בטחתי
הודיעני דרך זו אלך כי אליך נשאתי נפשי׃
הצילני מאיבי יהוה אליך כסיתי׃ למדני
לעשות רצונך כי אתה אלהי רוחך טובה
תנחני בארץ מישור׃ למען שמך יהוה
תחייני בצדקתך תוציא מצרה נפשי׃
ובחסדך תצמית איבי והאבדת כל צררי
נפשי כי אני עבדך׃

גם זה

לדוד׃ ברוך יהוה צורי המלמד
ידי לקרב אצבעותי
למלחמה׃ חסדי ומצודתי משגבי ומפלטי לי מגני

ובו חסיתי הרודד עמי תחתי : יהוה מה
אדם ותדעהו בן אנוש ותחשבהו : אדם
להבל דמה ימיו כצל עובר : יהוה הט
שמיך ותרד גע בהרים ויעשנו : ברוק
ברק ותפיצם שלח חציך ותהמם : שלח
ידך ממרום פצני והצילני ממים רבים
מיד בני נכר : אשר פיהם דבר שוא
וימינם ימין שקר : אלהים שיר חדש
אשירה לך בנבל עשור אזמרה לך : הנותן
תשועה למלכים הפוצה את דוד עבדו
מחרב רעה : פצני והצילני מיד בני נכר
אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר :
אשר בנינו כנטעים מגדלים בנעוריהם
בנותינו כזוית מחטבות תבנית היכל
מזוינו מלאים מפיקים מזן אל זן צאננו
מאליפות מרבבות בחוצותינו : אלופינו

מסובלים אין פרץ ואין יוצאת ואין צוחה
ברחובותינו: אשרי העם שככה לו אשרי
העם שיהוה אלהיו:

תפלה לעני כי יעטף ולפני יהוה
ישפך שיחו: יהוה שמעה
תפלתי ושועתי אליך תבוא: אל תסתר
פניך ממני ביום צר לי הטה אלי אזנך
ביום אקרא מהר ענני: כי כלו בעשן ימי
ועצמותי כמוקד נחרו: הוכה כעשב ויבש
לבי כי שכחתי מאכל לחמי: מקול אנחתי
דבקה עצמי לבשרי: דמיתי לקאת מדבר
הייתי ככוס חרבות: שקדתי ואהיה
כצפור בודד על גג: כל היום חרפוני
אויבי מהוללי בי נשבעו: כי אפר כלחם
אכלתי ושקוי בבכי מסכתי: מפני זעמך

וקצפך כי נשאתני ותשליכני: ימי כצל נטוי
ואני כעשב איבש: ואתה יהוה לעולם תשב
וזכרך לדר ודר: אתה תקום תרחם ציון כי
עת לחננה כי בא מועד: כי רצו עבדיך
את אבניה ואת עפרה יחננו: וייראו גוים
את שם יהוה וכל מלכי הארץ את כבודך:
כי בנה יהוה ציון נראה בכבודו: פנה אל
תפלת הערער ולא בזה את תפלתם: תכתב
זאת לדר אחרון ועם נברא יהלל יה: כי
השקיף ממרום קדשו יהוה משמים אל
ארץ הביט: לשמע אנקת אסיר לפתח בני
תמותה: לספר בציון שם יהוה ותהלתו
בירושלם: בהקבץ עמים יחדו וממלכות
לעבד את יהוה: ענה בדרך כחי קצר ימי:
אמר אלי אל תעלני בחצי ימי בדר דרים
שנותיך: לפנים הארץ יסדת ומעשה ידיך

שמים: המה יאבדו ואתה תעמד וכלם
כבגד יבלו כלבוש תחליפם ויחלפו: ואתה
הוא ושנותיך לא יתמו: בני עבדיך ישכונו
וזרעם לפניך יכון:

וחתב הזמן זה״

בישעיה ונמצא זאת הפרשה

פתחו שערים ויבוא גוי צדיק
שמר אמנים: יצר סמוך
תצר שלום שלום כי בך
בטוח: בטחו ביהוה עדי עד כי ביה יהוה
צור עולמים: כי השח ישבי מרום קריה
נשגבה ישפילנה ישפילה עד ארץ יגיענה
עד עפר: תרמסנה רגל רגלי עני פעמי
דלים: אף ארח משפטיך יהוה קוינוך
לשמך ולזכרך תאות נפש: נפשי אויתיך

ארח לצדיק
מישרים
ישר מעגל
צדיק תפלס:

בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך כי כאשר
משפטיך לארץ צדק למדו ישבי תבל:
יחן רשע בל למד צדק בארץ נכחות
יעול ובל יראה גאות יהוה:

גמר זה היום

ויום הפרשה המיצא ומתן בירמיה

שמעו דבר יהוה גוים והגידו
באיים ממרחק ואמרו
מזרה ישראל יקבצנו
ושמרו כרעה עדרו: כי פדה יהוה את
יעקב וגאלו מיד חזק ממנו: ובאו ורננו
במרום ציון ונהרו אל טוב יהוה על דגן
ועל תירוש ועל יצהר ועל בני צאן ובקר
והיתה נפשם כגן רוה ולא יוסיפו לדאבה
עוד: אז תשמח בתולה במחול ובחרים

וזקנים יחדו והפכתי אבלם לששון ונחמתים
ושמחתים מיגונם: ורויתי נפש הכהנים
דשן ועמי את טובי ישבעו נאם יהוה:

בסי' נב' וכו'

בליכה תליתה ואת השירה

רעה עמך בשבטך צאן נחלתך
שוכני לבדד יער בתוך
כרמל ירעו בשן וגלעד

כימי עולם: כימי צאתך מארץ מצרים
אראנו נפלאות: יראו גוים ויבשו מכל
גבורתם ישימו יד על פה אזניהם תחרשנה
ילחכו עפר כנחש כזחלי ארץ ירגזו
ממסגרותיהם אל יהוה אלהינו יפחדו
ויראו ממך: מי אל כמוך נושא עון ועבר
על פשע לשארית נחלתו לא החזיק לעד

כי חפץ חסד הוא׃ ישוב ירחמנו יכבש
עונתינו ותשליך במצלות ים כל
חטאתם׃ תתן אמת ליעקב חסד לאברהם
אשר נשבעת לאבתינו מימי קדם

גם זה [illegible]

הספר ישעיה [illegible] הפרשה

יהוה אלהי

אתה ארומם
אודה שמך
כי עשית

פלא עצות מרחוק אמונה אומן׃ כי שמת
מעיר לגל קריה בצורה למפלה ארמון
זרים מעיר לעולם לא יבנה׃ על כן יכבדוך
עם עז קרית גוים עריצים ייראוך׃ כי היית
מעוז לדל מעוז לאביון בצר לו מחסה מזרם
צל מחרב כי רוח עריצים כזרם קיר׃ כחרב

בציון שאון זרים תכניע חרב בצל עב זמיר
עריצים יענה: ועשה יהוה
צבאות לכל העמים בהר הזה משתה
שמנים משתה שמרים שמנים ממחים
שמרים מזקקים: ובלע בהר הזה פני הלוט
הלוט על כל העמים והמסכה הנסוכה על
כל הגוים: בלע המות לנצח ומחה יהוה
אלהים דמעה מעל כל פנים וחרפת עמו
יסיר מעל כל הארץ כי יהוה דבר:
ואמר ביום ההוא הנה אלהינו
זה קוינו לו ויושיענו זה יהוה קוינו לו נגילה
ונשמחה בישועתו:

עד זה מוכן

בספר ירמיה תמצא זאת הפרשה

כי כה: אמר יהוה רנו ליעקב שמחה

וצהלו בראש הגוים השמיעו הללו ואמרו
הושע יהוה את עמך את שארית ישראל:
הנני מביא אותם מארץ צפון וקבצתים
מירכתי ארץ בם עור ופסח הרה וילדת
יחדו קהל גדול ישובו הנה: בבכי יבאו
ובתחנונים אובילם אוליכם אל נחלי מים
בדרך ישר לא יכשלו בה כי הייתי לישראל
לאב ואפרים בכרי הוא:

גם זה אומ׳

בספר יחזקאל תמצא זאת הפרשה

וכרתי להם ברית שלום והשבתי
חיה רעה מן הארץ
וישבו במדבר לבטח
וישנו ביערים: ונתתי אותם וסביבות
גבעתי ברכה והורדתי הגשם בעתו

גשמי ברכה יהיו׃ ונתן עץ השדה את
פריו והארץ תתן יבולה והיו על אדמתם
לבטח וידעו כי אני יהוה בשברי את
מטות עלם והצלתים מיד העבדים
בהם׃ ולא יהיו עוד בז לגוים וחית הארץ
לא תאכלם וישבו לבטח ואין מחריד׃
והקמתי להם מטע לשם ולא יהיו עוד
אספי רעב בארץ ולא ישאו עוד כלמת
הגוים׃ וידעו כי אני יהוה אלהיהם
אתם והמה עמי בית ישראל נאם יהוה
אלהים׃

[illegible]

[illegible]

רני בת ציון הריעו ישראל
שמחי ועלזי בכל לב

בת ירושלם: הסיר יהוה משפטיך פנה
אויבך מלך ישראל יהוה בקרבך לא
תיראי רע עוד: ביום ההוא יאמר לירושלם
אל תיראי ציון אל ירפו ידיך: יהוה אלהיך
בקרבך גבור יושיע ישיש עליך בשמחה
יחריש באהבתו יגיל עליך ברנה: נוגי
ממועד אספתי ממך היו משאת עליה
חרפה: הנני עשה את כל מעניך בעת
ההיא והושעתי את הצלעה והנדחה
אקבץ ושמתים לתהלה ולשם בכל הארץ
בשתם: בעת ההיא אביא אתכם ובעת
קבצי אתכם כי אתן אתכם לשם ולתהלה
בכל עמי הארץ בשובי את שבותיכם
לעיניכם אמר
יהוה:

תם ונשלם טעין הענית יבור תהלת

בעשרה בטבת אומרין זה
המזמור׃

שיר מזמור לאסף׃
אלהים אל
דמי לך
אל תחרש ואל תשקט אל׃ כי הנה אויביך
יהמיון ומשנאיך נשאו ראש׃ על עמך
יערימו סוד ויתיעצו על צפוניך׃ אמרו
לכו ונכחידם מגוי ולא יזכר שם ישראל
עוד׃ כי נועצו לב יחדו עליך ברית יכרתו׃
אהלי אדום וישמעאלים מואב והגרים׃ גבל
ועמון ועמלק פלשת עם ישבי צור׃ גם
אשור נלוה עמם היו זרוע לבני לוט סלה׃
עשה להם כמדין כסיסרא כיבין בנחל
קישון׃ נשמדו בעין דאר היו דמן לאדמה׃

שיתמו נדיבמו כערב וכזאב וכזבח וכצלמנע
כל נסיכמו׃ אשר אמרו נירשה לנו את נאות
אלהים׃ אלהי שיתמו כגלגל כקש לפני
רוח׃ כאש תבער יער וכלהבה תלהט הרים׃
כן תרדפם בסערך ובסופתך תבהלם׃
מלא פניהם קלון ויבקשו שמך יהוה׃ יבושו
ויבהלו עדי עד ויחפרו ויאבדו׃ וידעו כי
אתה שמך יהוה לבדך עליון על כל הארץ׃

לשבעה עשר בתמוז אומ׳
זה המזמור

משכיל לאסף׃ למה אלהים
זנחת לנצח יעשן
אפך בצאן מרעיתך׃
זכר עדתך קנית קדם גאלת שבט נחלתך

הר ציון זה שכנת בו : הרימה פעמיך למשואות
נצח כל הרע אויב בקודש : שאגו צורריך
בקרב מועדך שמו אותותם אותות : יודע
כמביא למעלה בסבך עץ קרדמות : ועתה
פתוחיה יחד בכשיל וכלפות יהלמון : שלחו
באש מקדשיך לארץ חללו משכן שמך :
אמרו בלבם נינם יחד שרפו כל מועדי אל
בארץ : אותותינו לא ראינו אין עוד נביא
ולא אתנו יודע עד מה : עד מתי אלהים
יחרף צר ינאץ אויב שמך לנצח : למה
תשיב ידך וימינך מקרב חיקך כלה : ואלהים
מלכי מקדם פעל ישועות בקרב הארץ :
אתה פוררת בעזך ים שברת ראשי תנינים
על המים : אתה רצצת ראשי לויתן תתננו
מאכל לעם לציים : אתה בקעת מעין ונחל
אתה הובשת נהרות איתן : לך יום אף לך

לילה אתה הכינות מאור ושמש: אתה
הצבת כל גבולות ארץ קיץ וחורף אתה יצרתם:
זכר זאת אויב חרף יהוה ועם נבל נאצו
שמך: אל תתן לחית נפש תורך חית ענייך
אל תשכח לנצח: הבט לברית כי מלאו
מחשכי ארץ נאות חמס: אל ישוב דך
נכלם עני ואביון יהללו שמך: קומה אלהים
ריבה ריבך זכור חרפתך מני נבל כל היום:
אל תשכח קול צרריך שאון קמיך עלה
תמיד:

בתשעה באב אומ' זה
המזמור

מזמור לאסף אלהים באו
גוים בנחלתך טמאו

את היכל קדשך שמו את ירושלם לעיים:
נתנו את נבלת עבדיך מאכל לעוף השמים
בשר חסידיך לחיתו ארץ: שפכו דמם כמים
סביבות ירושלם ואין קובר: היינו חרפה
לשכנינו לעג וקלס לסביבותינו: עד מה
יהוה תאנף לנצח תבער כמו אש קנאתך:
שפך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך
ועל ממלכות אשר בשמך לא קראו: כי
אכל את יעקב ואת נוהו השמו: אל תזכר
לנו עונות ראשנים מהר יקדמונו רחמיך
כי דלונו מאד: עזרנו אלהי ישענו על
דבר כבוד שמך והצילנו וכפר על חטאתינו
למען שמך: למה יאמרו הגוים איה אלהיהם
יודע בגוים לעינינו נקמת דם עבדיך
השפוך: תבוא לפניך אנקת אסיר כגדל
זרועך הותר בני תמותה: והשב לשכנינו

שבעתים אל חיקם חרפתם אשר חרפוך
יהוה: ואנחנו עמך וצאן מרעיתך נודה
לך לעולם לדר ודר נספר תהלתך:

במנחת תשעה באב אומ'
זה המזמור

למנצח אל ששנים עדות
לאסף מזמור: רעה
ישראל האזינה נהג כצאן יוסף ישב
הכרובים הופיעה: לפני אפרים ובנימן
ומנשה עוררה את גבורתך ולכה לישעתה
לנו: אלהים השיבנו והאר פניך ונושעה:
יהוה אלהים צבאות עד מתי עשנת
בתפלת עמך: האכלתם לחם דמעה
ותשקמו בדמעות שליש: תשימנו מדון

לשכנינו ואויבינו ילעגו למו: אלהים
צבאות השיבנו והאר פניך ונושעה: גפן
ממצרים תסיע תגרש גוים ותטעה: פנית
לפניה ותשרש שרשיה ותמלא ארץ: כסו
הרים צלה וענפיה ארזי אל: תשלח
קציריה עד ים ואל נהר יונקותיה: למה
פרצת גדריה וארוה כל עברי דרך: יכרסמנה
חזיר מיער וזיז שדי ירענה: אלהים
צבאות שוב נא הבט משמים וראה
ופקד גפן זאת: וכנה אשר נטעה ימינך
ועל בן אמצתה לך: שרפה באש כסוחה
מגערת פניך יאבדו: תהי ידך על איש
ימינך על בן אדם אמצת לך: ולא נסוג
ממך תחיינו ובשמך נקרא: יהוה אלהים
צבאות השיבנו האר פניך
ונושעה:

ויאמר אלו הכחלום

התעוררי התעוררי

קומי ירושלם אשר שתית מיד יהוה
את כוס חמתו את קבעת כוס התרעלה
שתית מצית: אין מנהל לה מכל בנים
ילדה ואין מחזיק בידה מכל בנים גדלה:
שתים הנה קראתיך מי ינוד לך השד
והשבר והרעב והחרב מי אנחמך: בניך
עלפו שכבו בראש כל חוצות כתוא מכמר
המלאים חמת יהוה גערת אלהיך: לכן
שמעי נא זאת עניה ושכרת ולא מיין:
כה אמר אדניך יהוה ואלהיך
יריב עמו הנה לקחתי מידך את כוס ת

התרעלה את קבעת כוס חמתי לא תוסיפי
לשתותה עוד׃ ושמתיה ביד מוגיך אשר
אמרו לנפשך שחי ונעברה ותשימי כארץ
גוך וכחוץ לעברים׃ עורי
עורי לבשי עזך ציון לבשי בגדי תפארתך
ירושלם עיר הקדש כי לא יוסיף יבוא בך
עוד ערל וטמא׃ התנערי מעפר קומי
שבי ירושלם התפתחי מוסרי צוארך
שביה בת ציון׃

גם זה אורך

בספר ישעיה תליתאה וזוהי הפרשה

רוח יהוה אלהים עלי יען משח
יהוה אותי לבשר ענוים
שלחני לחבוש לנשברי לב לקרוא לשבוים
דרור ולאסורים פקח קוח׃ לקרוא שנת רצון

ליהוה ויום נקם לאלהינו לנחם כל אבלים:
לשום לאבלי ציון לתת להם פאר תחת אפר
שמן ששון תחת אבל מעטה תהלה תחת
רוח כהה וקרא להם אילי הצדק מטע
יהוה להתפאר: ובנו חרבות עולם שוממות
ראשנים יקוממו וחדשו ערי חרב שוממות
דור ודור: ועמדו זרים ורעו צאנכם ובני
נכר אכריכם וכרמיכם: ואתם כהני
יהוה תקראו משרתי אלהינו יאמר לכם
חיל גוים תאכלו ובכבודם תתימרו: תחת
בשתכם משנה וכלמה ירנו חלקם לכן
בארצם משנה ירשו שמחת עולם תהיה
להם: כי אני יהוה אהב משפט שנא גזל
בעולה ונתתי פעלתם באמת וברית עולם
אכרות להם: ונודע בגוים זרעם וצאצאיהם
בתוך העמים כל ראיהם יכירום כי הם זרע
ברך יהוה:

בספר ישעיה הנביא וזאת הפרשה

עורי עורי לבשי עוז זרוע
יהוה עורי
כימי קדם דורות
עולמים הלא את היא המחרבת ים מי
תהום רבה השמה מעמקי ים דרך לעבור
גאולים: ופדויי יהוה ישובון ובאו ציון ב
ברנה ושמחת עולם על ראשם ששון ו
ושמחה ישיגון נסו יגון ואנחה:

גם זה ודרך

בספר ישעיה הנביא וזאת הפרשה:

שמעו אלי רודפי צדק מבקשי
יהוה הביטו אל צור
חצבתם ואל מקבת בור נקרתם: הביטו אל

אל אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם
כי אחד קראתיו ואברכהו וארבהו: כי
נחם יהוה ציון נחם כל חרבתיה וישם
מדברה כעדן וערבתה כגן יהוה ששון
ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה:

ינס עטין תשעה באב

לצום גדליה ולעשרת
ימי התשובה אומ'

למנצח על ידותון לאסף
מזמור: קולי אל
אלהים ואצעקה קולי אל אלהים והאזין
אלי: ביום צרתי יהוה דרשתי ידי לילה
נגרה ולא תפוג מאנה הנחם נפשי: אזכרה
אלהים אלהים ואהמיה אשיחה ותתעטף

רוחי סלה׃ אחזת שמרות עיני נפעמתי
ולא אדבר׃ חשבתי ימים מקדם שנות
עולמים׃ אזכרה נגינתי בלילה עם לבבי
אשיחה ויחפש רוחי׃ הלעולמים יזנח
יהוה ולא יסיף לרצות עוד׃ האפס לנצח
חסדו גמר אמר לדר ודר׃ השכח חנות אל
אם קפץ באף רחמיו סלה׃ ואמר חלותי
היא שנות ימין עליון׃ אזכור מעללי יה
כי אזכרה מקדם פלאך׃ והגיתי בכל פעלך
ובעלילותיך אשיחה׃ אלהים בקדש דרכך
מי אל גדול כאלהים׃ אתה האל עשה פלא
הודעת בעמים עזך׃ גאלת בזרוע עמך
בני יעקב ויוסף סלה׃ ראוך מים אלהים
ראוך מים יחילו אף ירגזו תהמות׃ זרמו
מים עבות קול נתנו שחקים אף חצציך
יתהלכו׃ קול רעמך בגלגל האירו ברקים

תבל רגזה ותרעש הארץ׃ בים דרכך ושביליך
במים רבים ועקבותיך לא נודעו׃ נחית
כצאן עמך ביד משה ואהרן׃

גם זה מזמור

למנצח לבני קרח משכיל׃
אלהים באזנינו שמענו
אבותינו ספרו לנו פעל פעלת בימיהם בימי
קדם׃ אתה ידך גוים הורשת ותטעם תרע
לאמים ותשלחם׃ כי לא בחרבם ירשו
ארץ וזרועם לא הושיעה למו כי ימינך
וזרועך ואור פניך כי רציתם׃ אתה הוא
מלכי אלהים צוה ישועות יעקב׃ בך
צרינו ננגח בשמך נבוס קמינו׃ כי לא
בקשתי אבטח וחרבי לא תושיעני׃ כי
הושעתנו מצרינו ומשנאינו הבישות׃
באלהים הללנו כל היום ושמך לעולם נודה

סלה: אף זנחת ותכלימנו ולא תצא בצבאותינו
תשיבנו אחור מני צר ומשנאינו שסו למו:
תתננו כצאן מאכל ובגוים זריתנו: תמכר
עמך בלא הון ולא רבית במחיריהם: תשימנו
חרפה לשכנינו לעג וקלס לסביבותינו:
תשימנו משל בגוים מנוד ראש בלאמים:
כל היום כלמתי נגדי ובשת פני כסתני:
מקול מחרף ומגדף מפני אויב ומתנקם:
כל זאת באתנו ולא שכחנוך ולא שקרנו
בבריתך: לא נסוג אחור לבנו ותט אשרינו
מני ארחך: כי דכיתנו במקום תנים ותכס
עלינו בצלמות: אם שכחנו שם אלהינו:
ונפרש כפינו לאל זר: הלא אלהים יחקר
זאת כי הוא ידע תעלמות לב: כי עליך
הרגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה: עורה
למה תישן יהוה הקיצה אל תזנח לנצח:

למה פניך תסתיר תשכח ענינו ולחצנו:
כי שחה לעפר נפשנו דבקה לארץ
בטננו: קומה עזרתה לנו ופדנו למען
חסדך:

(בס' זה אינו)

לדוד משכיל: אשרי נשוי פשע
כסוי חטאה: אשרי אדם
לא יחשב יהוה לו עון ואין ברוחו רמיה:
כי החרשתי בלו עצמי בשאגתי כל היום:
כי יומם ולילה תכבד עלי ידך נהפך
לשדי בחרבני קיץ סלה: חטאתי אודיעך
ועוני לא כסיתי אמרתי אודה עלי פשעי
ליהוה ואתה נשאת עון חטאתי סלה: על
זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא רק
לשטף מים רבים אליו לא יגיעו: אתה סתר
לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה:

אשכילך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך
עיני: אל תהיו כסוס כפרד אין הבין במתג
ורסן עדיו לבלום בל קרוב אליך: רבים
מכאובים לרשע והבוטח ביהוה חסד
יסובבנו: שמחו ביהוה וגילו צדיקים
והרנינו כל ישרי לב:

גם זה [illegible]

למנצח על ידותון מזמור לדוד:
אך אל אלהים דומיה
נפשי ממנו ישועתי: אך הוא צורי וישועתי
משגבי לא אמוט רבה: עד אנה תהותתו על
איש תרצחו כלכם כקיר נטוי גדר הדחויה:
אך משאתו יעצו להדיח ירצו כזב בפיו יברכו
ובקרבם יקללו סלה: אך לאלהים דומי נפשי
כי ממנו תקותי: אך הוא צורי וישועתי
משגבי לא אמוט: על אלהים ישעי וכבודי

צור עזי מחסי באלהים : בטחו בו בכל עתי
עם שפכו לפניו לבבכם אלהים מחסה לנו
סלה : אך הבל בני אדם כזב בני איש במאז
במאזנים לעלות המה מהבל יחד : אל
תבטחו בעשק ובגזל אל תהבלו חיל כי
ינוב אל תשיתו לב : אחת דבר אלהים
שתים זו שמעתי כי עז לאלהים : ולך יהוה
חסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו :

למנצח לדוד מזמור שיר :
לך דומיה תהלה
אלהים בציון ולך ישלם נדר : שומע תפלה
עדיך כל בשר יבואו : דברי עונות גברו
מני פשעינו אתה תכפרם : אשרי תבחר
ותקרב ישכן חצריך נשבעה בטוב ביתך
קדוש היכלך : נוראות בצדק תעננו אלהי

ישענו מבטח כל קצוי ארץ וים רחקים:
מכין הרים בכחו נאזר בגבורה: משביח
שאון ימים שאון גליהם והמון לאמים:
ויראו ישבי קצות מאותתיך מוצאי בקר
וערב תרנין: פקדת הארץ ותשקקה רבת
תעשרנה פלג אלהים מלא מים תכין דגנם
כי כן תכינה: תלמיה רוה נחת גדודיה ברביבים
תמוגגנה צמחה תברך: עטרת שנת טובתך
ומעגליך ירעפון דשן: ירעפו נאות מדבר
וגיל גבעות תחגרנה: לבשו כרים הצאן
ועמקים יעטפו בר יתרועעו אף ישירו:

בס זה מזמו

למנצח לבני קרח מזמור: רצית
יהוה ארצך שבת
שבית יעקב: נשאת עון עמך כסית כל
חטאתם סלה: אספת כל עברתך השיבת

מחרון אפך: שובנו אלהי ישענו והפר
כעסך עמנו: הלעולם תאנף בנו תמשך אפך
לדר ודר: הלא אתה תשוב תחיינו ועמך
ישמחו בך: הראנו יהוה חסדך וישעך תתן
לנו: אשמעה מה ידבר האל יהוה כי ידבר
שלום אל עמו ואל חסידיו ואל ישובו לכסלה:
אך קרוב ליראיו ישעו לשכן כבוד בארצנו:
חסד ואמת נפגשו צדק ושלום נשקו: אמת
מארץ תצמח וצדק משמים נשקף: גם
יהוה יתן הטוב וארצנו תתן יבולה: צדק
לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו:

גם זה אומר

לדוד אליך יהוה נפשי אשא:
אלהי בך בטחתי אל אבושה
אל יעלצו איבי לי: גם כל קויך לא יבשו
יבשו הבוגדים ריקם: דרכיך יהוה הודיעני

112

ארחותיך למדני: הדריכני באמתך ולמדני
כי אתה אלהי ישעי אותך קויתי כל היום:
זכר רחמיך יהוה וחסדיך כי מעולם המה:
חטאות נעורי ופשעי אל תזכר כחסדך
זכר לי אתה למען טובך יהוה: טוב וישר
יהוה על כן יורה חטאים בדרך: ידרך ענוים
במשפט וילמד ענוים דרכו: כל ארחות
יהוה חסד ואמת לנצרי בריתו ועדתיו:
למען שמך יהוה וסלחת לעוני כי רב הוא:
מי זה האיש ירא יהוה יורנו בדרך יבחר:
נפשו בטוב תלין וזרעו יירש ארץ: סוד
יהוה ליראיו ובריתו להודיעם: עיני תמיד
אל יהוה כי הוא יוציא מרשת רגלי: פנה
אלי וחנני כי יחיד ועני אני: צרות לבבי
הרחיבו ממצוקותי הוציאני: ראה עניי
ועמלי ושא לכל חטאתי: ראה איבי כי רבו

ושנאת חמס שנאוני: שמרה נפשי והצילני
אל אבוש כי חסיתי בך: תם וישר יצרוני
כי קויתיך: פדה אלהים את ישראל מכל
צרותיו:

תמו המזמורים לעשרת ימי
התשובה:
גם אלו הפרשיות הם טובים
לאומרם בעשרת ימי התשובה

וזאת הפרשה הראשונה בהושע

שובה ישראל עד יהוה
אלהיך

כי כשלת בעונך: קחו עמכם דברים ושובו
אל יהוה אמרו אליו כל תשא עון וקח טוב
ונשלמה פרים שפתינו: אשור לא יושיענו
על סוס לא נרכב ולא נאמר עוד אלהינו
למעשה ידינו אשר בך ירחם יתום: ארפא

משובתם אהבם נדבה כי שב אפי ממנו:
אהיה כטל לישראל יפרח כשושנה ויך
שרשיו כלבנון: ילכו יונקותיו ויהי כזית
הודו וריח לו כלבנון: ישבו ישבי בצלו
יחיו דגן ויפרחו כגפן זכרו כיין לבנון:
אפרים מה לי עוד לעצבים אני עניתי
ואשורנו אני כברוש רענן ממני פריך
נמצא: מי חכם ויבן אלה נבון וידעם
כי ישרים דרכי יהוה וצדקים ילכו בם
ופשעים יכשלו בם:

זאת הפרשה הקורא אותה ביחזקאל

ובשוב רשע מרשעתו אשר
עשה ויעש משפט
וצדקה הוא את נפשו יחיה: ויראה וישוב
מכל פשעיו אשר עשה חיו יחיה לא ימות:
ואמרו בית ישראל לא יתכן דרך יהוה

הדרכי לא יתכנו בית ישראל הלא דרכיכם
לא יתכנו: לכן איש כדרכיו אשפט אתכם
בית ישראל נאם יהוה אלהים שובו והשיבו
מכל פשעיכם ולא יהיה לכם למכשול עון:
השליכו מעליכם את כל פשעיכם אשר
פשעתם בם ועשו לכם לב חדש ורוח
חדשה ולמה תמתו בית ישראל: כי לא
אחפץ במות המת נאם יהוה אלהים
והשיבו וחיו:

זאת הפרשה תפטיר ואחר בירמיה

כה אמר יהוה מנעי קולך מבכי
ועיניך מדמעה כי יש שכר
לפעלתך נאם יהוה ושבו מארץ אויב: ויש
תקוה לאחריתך נאם יהוה ושבו בנים
לגבולם: שמוע שמעתי אפרים מתנודד
יסרתני ואוסר כעגל לא לומד השיבני ואשובה

כי אתה יהוה אלהי: כי אחרי שובי נחמתי
ואחרי הודעי ספקתי על ירך בשתי וגם
נכלמתי כי נשאתי חרפת נעורי: הבן יקיר
לי אפרים אם יל ד שעשעים כי מדי דברי
בו זכר אזכרנו עוד על כן המו מעי לו רחם
ארחמנו נאם יהוה: הציבי
לך ציונים שימי לך תמרורים שיתי לבך
למסלה דרך הלכת שובי בתולת ישראל
שובי אל עריך אלה: עד מתי תתחמקין
הבת השובבה כי ברא יהוה חדשה בארץ
נקבה תסובב גבר:

תם זה ענין

וזאת הפרשה תליתא אותה בספר ישעיה

דרשו יהוה בהמצאו קראהו
בהיותו קרוב: יעזב רשע
דרכו ואיש און מחשבתיו וישב אל יהוה

וירחמהו ואל אלהינו כי ירבה לסלוח:
כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם
דרכי נאם יהוה: כי גבהו שמים מארץ כן
גבהו דרכי מדרכיכם ומחשבתי ממחשבתיכם:
כי כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים
ושמה לא ישוב כי אם הרוה את הארץ
והולידה והצמיחה ונתן זרע לזרע ולחם
לאכל: כן יהיה דברי אשר יצא מפי לא
ישוב אלי ריקם כי אם עשה את אשר
חפצתי והצליח אשר שלחתיו: כי בשמחה
תצאו ובשלום תובלון ההרים והגבעות
יפצחו לפניכם רנה וכל עצי השדה ימחאו
כף: תחת הנעצוץ יעלה ברוש ותחת
הסרפד יעלה הדס והיה ליהוה לשם
לאות עולם לא
יכרת:

אלו המזמורים טוב לאומר
עבור השונאים

למה יהוה תעמוד ברחוק
תעלים לעתות
בצרה: בגאוות רשע ידלק עני יתפשו במזמות
זו חשבו: כי הלל רשע על תאוות נפשו ובוצע
ברך נאץ יהוה: רשע כגובה אפו בל ידרוש
אין אלהים כל מזמותיו: יחילו דרכיו בכל
עת מרום משפטיך מנגדו כל צורריו יפיח
בהם: אמר בלבו בל אמוט לדור ודור אשר לא
ברע: אלה פיהו מלא ומרמות ותוך תחת
לשונו עמל ואון: ישב במארב חצרים
במסתרים יהרג נקי עיניו לחלכה יצפנו:
יארב במסתר כאריה בסוכה יארב לחטוף
עני יחטוף עני במושכו ברשתו: ודכה ישוח

ידכה
ז

ונפל בעצומיו חלכאים : אמר בלבו שכח אל
הסתיר פניו בל ראה לנצח : קומה יהוה אל
נשא ידך אל תשכח ענוים : על מה נאץ
רשע אלהים אמר בלבו לא תדרש : ראתה
כי אתה עמל וכעס תביט לתת בידך עליך
יעזב חלכה יתום אתה היית עוזר : שבור זרוע
רשע ורע תדרש רשעו בל תמצא : יהוה מלך
עולם ועד אבדו גוים מארצו : תאות ענוים
שמעת יהוה תכין לבם תקשיב אזנך :
לשפט יתום ודך בל יוסיף עוד לערץ אנוש
מן הארץ :

גם זה ארוך)

לדוד יהוה אורי וישעי ממי אירא
יהוה מעוז חיי ממי אפחד :
בקרב עלי מרעים לאכל את בשרי צרי
ואיבי לי המה כשלו ונפלו : אם תחנה עלי

מחנה לא ירא לבי אם תקום עלי מלחמה
בזאת אני בוטח: אחת שאלתי מאת יהוה
אותה אבקש שבתי בבית יהוה כל ימי חיי
לחזות בנעם יהוה ולבקר בהיכלו: כי יצפנני
בסכה ביום רעה יסתרני בסתר אהלו
בצור ירוממני: ועתה ירום ראשי על איבי
סביבותי ואזבחה באהלו זבחי תרועה
אשירה ואזמרה ליהוה: שמע יהוה קולי
אקרא וחנני וענני: לך אמר לבי בקשו
פני את פניך יהוה אבקש: אל תסתר פניך
ממני אל תט באף עבדך עזרתי היית אל
תטשני ואל תעזבני אלהי ישעי: כי אבי
ואמי עזבוני ויהוה יאספני: הורני יהוה
דרכך ונחני בארח מישור למען שוררי:
אל תתנני בנפש צרי כי קמו בי עדי שקר
ויפח חמס: לולא האמנתי לראות בטוב

יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ קַוֵּה אֶל יְהוָה חֲזַק וְיַאֲמֵץ
לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל־יְהוָה׃

גם זה טוב

לְדָוִד׃ רִיבָה יְהוָה אֶת יְרִיבַי לְחַם
אֶת לֹחֲמָי׃ הַחֲזֵק מָגֵן
וְצִנָּה וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי׃ וְהָרֵק חֲנִית וּסְגֹר
לִקְרַאת רֹדְפָי אֱמֹר לְנַפְשִׁי יְשֻׁעָתֵךְ אָנִי׃
יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר
וְיַחְפְּרוּ חֹשְׁבֵי רָעָתִי׃ יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ
וּמַלְאַךְ יְהוָה דּוֹחֶה׃ יְהִי דַרְכָּם חֹשֶׁךְ
וַחֲלַקְלַקֹּת וּמַלְאַךְ יְהוָה רֹדְפָם׃ כִּי חִנָּם
טָמְנוּ לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם חִנָּם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי׃
תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא יֵדָע וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר טָמַן
תִּלְכְּדוֹ בְּשׁוֹאָה יִפָּל בָּהּ׃ וְנַפְשִׁי תָּגִיל בַּיהוָה
תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ׃ כָּל עַצְמֹתַי תֹּאמַרְנָה
יְהוָה מִי כָמוֹךָ מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי

לאביון מגוזלו: יקומון עדי חמס אשר לא
ידעתי ישאלוני: ישלמוני רעה תחת טובה
שכול לנפשי: ואני בחלותם לבושי שק
עניתי בצום נפשי ותפלתי על חיקי תשוב:
כרע כאח לי התהלכתי כאבל אם קודר
שחותי: ובצלעי שמחו ונאספו נאספו עלי
נכים ולא ידעתי קרעו ולא דמו: בחנפי
לעגי מעוג חרק עלי שנימו: יהוה כמה
תראה השיבה נפשי משאיהם מכפירים
יחידתי: אודך בקהל רב בעם עצום אהללך:
אל ישמחו לי איבי שקר שנאי חנם יקרצו
עין: כי לא שלום ידברו ועל רגעי ארץ דברי
מרמות יחשבון: וירחיבו עלי פיהם אמרו
האח האח ראתה עינינו: ראיתה יהוה
אל תחרש יהוה אל תרחק ממני: העירה
והקיצה למשפטי אלהי ואדני לריבי:

שפטני כצדקך יהוה אלהי ואל ישמחו לי׃
אל יאמרו בלבם האח נפשנו׃ אל יאמרו
בלענוהו׃ יבשו ויחפרו יחדו שמחי רעתי
ילבשו בשת וכלמה המגדילים עלי׃ ירנו
וישמחו חפצי צדקי ויאמרו תמיד יגדל
יהוה החפץ שלום עבדו׃ ולשוני תהגה
צדקך כל היום תהלתך׃

בס׳ זה מזמ׳

למנצח מזמור לדוד׃ בך
יהוה חסיתי אל
אבושה לעולם בצדקתך פלטני׃ הטה אלי
אזנך מהרה הצילני היה לי לצור מעוז
לבית מצודות להושיעני׃ כי סלעי ומצודתי
אתה ולמען שמך תנחני ותנהלני׃ תוציאני
מרשת זו טמנו לי כי אתה מעוזי׃ בידך
אפקיד רוחי פדיתה אותי יהוה אל אמת׃

שנאתי השמרים הבלי שוא ואני אל יהוה
בטחתי: אגילה ואשמחה בחסדך אשר
ראית את עניי ידעת בצרות נפשי: ולא
הסגרתני ביד אויב העמדת במרחב רגלי:
חנני יהוה כי צר לי עששה בכעס עיני
נפשי ובטני: כי כלו ביגון חיי ושנותי באנחה
כשל בעוני כחי ועצמי עששו: מכל צררי
הייתי חרפה ולשכני מאד ופחד למידעי ראי
בחוץ נדדו ממני: נשכחתי כמת מלב
הייתי ככלי אבד: כי שמעתי דבת רבים
מגור מסביב בהוסדם יחד עלי לקחת
נפשי זממו: ואני עליך בטחתי יהוה אמרתי
אלהי אתה: בידך עתתי הצילני מיד אויבי
ומרדפי: האירה פניך על עבדך הושיעני
בחסדך: יהוה אל אבושה כי קראתיך
יבשו רשעים ידמו לשאול: תאלמנה

שפתי שקר הדברות על צדיק עתק בגאוה
ובוז ׃ מה רב טובך אשר צפנת ליראיך
פעלת לחוסים בך נגד בני אדם ׃ תסתירם
בסתר פניך מרכסי איש תצפנם בסכה
מריב לשנות ׃ ברוך יהוה כי הפליא חסדו
לי בעיר מצור ׃ ואני אמרתי בחפזי נגרזתי
מנגד עיניך אכן שמעת קול תחנוני בשועי
אליך ׃ אהבו את יהוה כל חסידיו אמונים
נצר יהוה ומשלם על יתר עשה גאוה ׃
חזקו ויאמץ לבבכם כל המיחלים ליהוה ׃

גם זה אחד

שיר המעלות ממעמקים
קראתיך יהוה ׃ יהוה
שמעה בקולי תהיינה אזניך קשבות
לקול תחנוני ׃ אם עונות תשמר יה יהוה
מי יעמד ׃ כי עמך הסליחה למען תורא ׃

קויתי יהוה קותה נפשי ולדברו הוחלתי:
נפשי ליהוה משומרים לבקר שמרים
לבקר: יחל ישראל אל יהוה כי עם יהוה
החסד והרבה עמו פדות: והוא יפדה את
ישראל מכל עונותיו:

בס וה אורך

למנצח לדוד להזכיר:
אלהים להצילני
יהוה לעזרתי חושה: יבשו ויחפרו מבקשי
נפשי יסגו אחור ויכלמו חפצי רעתי:
ישובו על עקב בשתם האומרים האח האח:
ישישו וישמחו בך כל מבקשיך ויאמרו
תמיד יגדל יהוה אוהבי ישועתך: ואני
עני ואביון אלהים חושה לי עזרי ומפלטי
אתה יהוה אל תאחר:

הגמור

בך יהוה חסיתי אל אבושה
לעולם: בצדקתך
תצילני ותפלטני
הטה אלי אזנך והושיעני: היה לי לצור
מעון לבוא תמיד צוית להושיעני כי סלעי
ומצודתי אתה: אלהי פלטני מיד רשע
מכף מעול וחומץ: כי אתה תקותי יהוה
אלהים מבטחי מנעורי: עליך נסמכתי
מבטן ממעי אמי אתה גוזי בך תהלתי
תמיד: כמופת הייתי לרבים ואתה מחסי
עז: ימלא פי תהלתך כל היום תפארתך:
אל תשליכני לעת זקנה ככלות כחי אל
תעזבני: כי אמרו אויבי לי ושומרי נפשי
נועצו יחדו: לאמר אלהים עזבו רדפו
ותפשוהו כי אין מציל: אלהים אל תרחק
ממני אלהי לעזרתי חושה: יבשו יכלו:

שטני נפשי יעטו חרפה וכלמה מבקשי רעתי:
ואני תמיד איחל והוספתי על כל תהלתך:
פי יספר צדקתך כל היום תשועתך כי לא
ידעתי ספרות: אבוא בגבורות יהוה אלהים
אזכיר צדקתך לבדך: אלהים למדתני
מנעורי ועד הנה אגיד נפלאותיך: וגם עד
זקנה ושיבה אלהים אל תעזבני עד אגיד
זרועך לדור לכל יבוא גבורתך: וצדקתך
אלהים עד מרום אשר עשית גדלות אלהים
מי כמוך: אשר הראיתנו צרות רבות ורעות
תשוב תחיינו ומתהמות הארץ תשוב תעלני:
תרב גדלתי ותסב תנחמני: גם אני אודך
בכלי נבל אמתך אלהי אזמרה לך בכנור
קדוש ישראל: תרננה שפתי כי אזמרה לך
ונפשי אשר פדית: גם לשוני כל היום תהגה
צדקתך כי בשו כי חפרו מבקשי רעתי:

תפלו הלומדים שנהגינו לאומרו
בזמן שיש שונאים

זאת הפרשה תמצא מוצאה בספר
ישעיה

ויתפלל חזקיהו אל יהוה
לאמר: יהוה צבאות
אלהי ישראל
ישב הכרובים אתה הוא האלהים לבדך
לכל ממלכות הארץ אתה עשית את
השמים ואת הארץ: הטה יהוה אזנך
ושמע פקח יהוה עינך וראה ושמע
את כל דברי סנחריב אשר שלח לחרף
אלהים חי: אמנם יהוה החריבו מלכי
אשור את כל הארצות ואת ארצם: ונתן

את אלהיהם באש כי לא אלהים המה כי
אם מעשה ידי אדם עץ ואבן ויאבדום׃
ועתה יהוה אלהינו הושיענו מידו וידעו
כל ממלכות הארץ כי אתה יהוה לבדך׃
יהוה חננו לך קוינו היה זרועם לבקרים
אף ישועתנו בעת צרה׃

גם זה מוגה

וזאת הפרשה הל״צי אותה בספר ישעיה

יהוה רמה ידך בל יחזיון יחזו
ויבשו קנאת עם אף אש
צריך תאכלם׃ יהוה
תשפת שלום לנו כי גם כל מעשינו פעלת
לנו׃ יהוה אלהינו בעלונו אדנים זולתך
לבד בך נזכיר שמך׃ מתים בל יחיו רפאים
בל יקמו לכן פקדת ותשמידם ותאבד

כל זכר למו׃ יספת לגוי יהוה יספת לגוי
נכבדת רחקת כל קצוי ארץ׃

גם זה [illegible]

וזאת הפרשה [illegible] בספר ישעיה

יהוה בצר פקדוך צקון לחש
מוסרך למו׃ כמו הרה
תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה כן היינו
מפניך יהוה׃ הרינו חלנו כמו ילדנו רוח
ישועת בל נעשה ארץ ובל יפלו ישבי תבל׃
יחיו מתיך נבלתי יקומון הקיצו ורננו שכני
עפר כי טל אורת טלך וארץ רפאים תפיל׃

גם זה [illegible]

וזאת הפרשה [illegible] בספר ישעיה

לך עמי בא בחדריך וסגר
דלתך בעדך חבי כמעט

רגע

רגע עד יעבר זעם: כי הנה יהוה יצא ממקומו
לפקד עון ישב הארץ עליו וגלתה הארץ את
דמיה ולא תכסה עוד על הרגיה:
ביום ההוא יפקד יהוה בחרבו הקשה
והגדולה והחזקה על לויתן נחש ברח ועל
לויתן נחש עקלתון והרג את התנין אשר
בים: ביום ההוא כרם חמר ענו
לה: אני יהוה נצרה לרגעים אשקנה פן
יפקד עליה לילה ויום אצרנה: חמה אין לי
מי יתנני שמיר שית במלחמה אפשעה
בה אציתנה יחד: או יחזק במעזי יעשה
שלום לי שלום יעשה לי: הבאים ישרש
יעקב יציץ ופרח ישראל ומלאו פני תבל
תנובה:

(גב זה וזה)

זאת הפרשה [illegible] בספר ישעיה

והיה ביום ההוא יחבט יהוה
משבלת הנהר עד נחל
מצרים ואתם תלקטו לאחד אחד בני
ישראל: והיה ביום ההוא
יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ
אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו
ליהוה בהר הקדש בירושלם:

גם זה אומר

זאת הפרשה הכלאי אומרה בספר ישעיה



אל תיראי תולעת יעקב מתי
ישראל אני עזרתיך נאם
יהוה וגאלך קדוש ישראל: הנה שמתיך
למורג חרוץ חדש בעל פיפיות תדוש
הרים ותדק וגבעות כמץ תשים: תזרם
ורוח תשאם וסערה תפיץ אותם ואתה
תגיל ביהוה בקדוש ישראל תתהלל:

העניים והאביונים מבקשים
מים ואין לשונם בצמא נשתה אני יהוה
אענם אלהי ישראל לא אעזבם

גמר זה ענין

ואת הפרשה הפליגו אותה בספר ישעיה

כה אמר יהוה גואל ישראל
קדושו לבזה נפש למתעב
גוי לעבד משלים מלכים יראו וקמו
שרים וישתחוו למען יהוה אשר נאמן
קדש ישראל ויבחרך׃
כה אמר יהוה בעת רצון עניתיך וביום
ישועה עזרתיך ואצרך ואתנך לברית
עם להקים ארץ להנחיל נחלות שממות׃
לאמר לאסורים צאו לאשר בחשך
הגלו על דרכים ירעו ובכל שפיים
מרעיתם׃ לא ירעבו ולא יצמאו ולא

יכם שרב ושמש כי מרחמם ינהגם ועל מבועי
מים ינהלם ; ושמתי כל הרי לדרך ומסלתי
ירמון ; הנה אלה מרחוק יבאו והנה אלה
מצפון ומים ואלה מארץ סינים ; רנו
שמים וגילי ארץ ופצחו הרים רנה כי
נחם יהוה עמו ועניו ירחם ;

גם זה מוסף

בספר ישעיה תליצי וזאת הפרשה

ועתה מה לי פה נאם יהוה כי
לקח עמי חנם משליו
יהילילו נאם יהוה ותמיד כל היום שמי
מנאץ ; לכן ידע עמי שמי לכן ביום ההוא
כי אני הוא המדבר הנני ; מה
נאוו על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום
מבשר טוב משמיע ישועה אומר לציון
מלך אלהיך ; קול צפיך נשאו קול יחדו

ירננו כי עין בעין יראו בשוב יהוה ציון׃ פצחו
רננו יחדו חרבות ירושלם כי נחם יהוה עמו
גאל ירושלם׃ חשף יהוה את זרוע קדשו
לעיני כל הגוים וראו כל אפסי ארץ את
ישועת אלהינו׃ סורו סורו צאו משם טמא
אל תגעו צאו מתוכה הברו נשאי כלי יהוה׃
כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכון כי
הלך לפניכם יהוה ומאספכם אלהי ישראל׃

בס׳ זה אות

וזאת הפרשה תקראו אותה בספר ישעיה

חזקו ידים רפות וברכים כשלות
אמצו׃ אמרו לנמהרי לב
חזקו אל תיראו הנה אלהיכם נקם יבוא
גמול אלהים הוא יבוא וישעכם׃ אז תפקחנה
עיני עורים ואזני חרשים תפתחנה׃ אז ידלג
כאיל פסח ותרן לשון אלם כי נבקעו במדבר

מים ונחלים בערבה: והיה השרב לאגם
וצמאון למבועי מים בנוה תנים רבצה
חציר לקנה וגמא: והיה שם מסלול ודרך
ודרך הקדש יקרא לה לא יעברנו טמא
והוא למו הלך דרך ואוילים לא יתעו:
לא יהיה שם אריה ופריץ חיות בל יעלנה
לא תמצא שם והלכו גאולים: ופדויי יהוה
ישבון ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על
ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה:

תם ונשלם המזמורי׳ והפטר׳ שייכי׳
מעשרת ימי תשובה תהלה לאל
עליון ונורא ::
אלו הפרשיות הכתובו׳ בזמן הזה
טובים ומועדים לעת צרה
בה״ה ::
ואלו הפרשיות הנמצאו׳ ואותה בספר ירמיה

כי כה אמר יהוה קול חרדה שמענו

פחד ואין שלום: שאלו נא וראו אם ילד זכר
מדוע ראיתי כל גבר ידיו על חלציו כיולדה
ונהפכו כל פנים לירקון: הוי כי גדול היום
ההוא מאין כמוהו ועת צרה היא ליעקב
וממנה יושע: והיה ביום ההוא נאם יהוה
אשבר עלו מעל צוארך ומוסרותיך אנתק
ולא יעבדו בו עוד זרים: ועבדו את יהוה
אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם:
ואתה אל תירא עבדי

יעקב נאם יהוה ואל תחת ישראל כי הנני
מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים
ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד: כי
אתך אני נאם יהוה להושיעך כי אעשה
כלה בכל הגוים אשר הפיצותיך שם אך
אתך לא אעשה כלה ויסרתיך למשפט
ונקה לא אנקך:

בספר ירמיה הל׳ בל׳ וזאת הפרשה

כי כה אמר יהוה אנוש לשברך
נחלה מכתך׃ אין דן דינך
למזור רפאות תעלה אין לך׃ כל מאהביך
שכחוך אותך לא ידרשו כי מכת אויב
הכיתיך מוסר אכזרי על רוב עונך עצמו
חטאתיך׃ מה תזעק על שברך אנוש
מכאבך על רב עונך עצמו חטאתיך עשיתי
אלה לך׃ לכן כל אכליך יאכלו וכל צריך
כלם בשבי ילכו והיו שאסיך למשסה וכל
בזזיך אתן לבז׃ כי אעלה ארוכה לך
וממכותיך ארפאך נאם יהוה כי נדחה
קראו לך ציון היא דרש אין לה׃
כה אמר יהוה הנני שב שבות
אהלי יעקב ומשכנתיו ארחם ונבנתה עיר

126

על תלה וארמון על משפטו ישב ויצא מהם
תודה וקול משחקים והרביתים ולא ימעטו
והכבדתים ולא יצערו והיו בניו כקדם
ועדתו לפני תכון ופקדתי על כל לחציו והיה
אדירו ממנו ומשלו מקרבו יצא והקרבתיו
ונגש אלי כי מי הוא זה ערב את לבו לגשת
אלי נאם יהוה והייתם לי לעם ואנכי אהיה
לכם לאלהים

גם זה מוגה

בספרי ירמיה הלעז זאת הפרשה

כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל
עוד יאמרו את הדבר הזה
בארץ יהודה ובעריו בשובי את שבותם
יברכך יהוה נוה צדק הר הקדש וישבו
בה יהודה וכל עריו יחדו אכרים ונסעו
בעדר כי הרויתי נפש עיפה וכל נפש דאבה

מקללתי : על זאת הקיבותי ומרעה ושברתי
ערבה לי :

[illegible]

וזאת הפרשה תקרא בתוך עשרי ימים

ויהוה נתן קולו לפני חילו כי רב
מאד מחנהו כי עצום
עשה דברו כי גדול יום יהוה ונורא מאד
ומי יכילנו : וגם עתה נאם יהוה שבו עדי
בכל לבבכם ובצום ובבכי ובמספד : וקרעו
לבבכם ואל בגדיכם ושובו אל יהוה
אלהיכם כי חנון ורחום הוא ארך אפים
ורב חסד ונחם על הרעה : מי יודע ישוב
ונחם והשאיר אחריו ברכה מנחה ונסך
ליהוה אלהיכם :

וזה הוא הנענוע שתוקעין השופר [illegible]

זאת הפרשה הנ״ל מותה בספר יואל

תקעו שופר

בציון קדשו
צום קראו
עצרה: אספו
עם קדשו קהל קבצו זקנים אספו עוללים
ויונקי שדים יצא חתן מחדרו וכלה
מחפתה: בין האולם ולמזבח יבכו הכהנים
משרתי יהוה ויאמרו חוסה יהוה על
עמך ואל תתן נחלתך לחרפה למשל בם
גוים למה יאמרו בעמים איה אלהיהם:
ויקנא יהוה לארצו ויחמל
על עמו:

זאת הפרשה הנ״ל מותה בספר עזרא

אנא יהוה אלהי השמים האל
הגדול והנורא שמר הברית

וחסד לאהביו ולשמרי מיצותיו: תהי נא אזנך
קשבת ועיניך פתוחות לשמע אל תפלת עבדך
אשר אנכי מתפלל לפניך היום יומם ולילה
על בני ישראל עבדיך ומתודה על חטאות
בני ישראל אשר חטאנו לך ואני ובית אבי
חטאנו: חבל חבלנו לך ולא שמרנו את
המצות ואת החקים ואת המשפטים אשר
צוית את משה עבדך: זכר נא את הדבר
אשר צוית את משה עבדך לאמר אתם
תמעלו אני אפיץ אתכם בעמים: ושבתם
אלי ושמרתם מצותי ועשיתם אתם אם
יהיה נדחכם בקצה השמים משם אקבצם
והביאותים אל המקום אשר בחרתי לשכן
את שמי שם: והם עבדיך ועמך אשר פדית
בכחך הגדול ובידך החזקה: אנא יהוה תהי
נא אזנך קשבת אל תפלת עבדך ואל תפלת

שברך המכפיסים ליד יהודה את שמר והיה ליה
על לעבדך היום ונתתי להם לפני הממש

בתפלת מוסף לר"ח [illegible]
כפשי [illegible] ונוהג

[illegible]

[illegible] ביום [illegible] וזאת הפטרה

המאס מאסת את יהודה אם
בציון געלה נפשך
מדוע הכיתנו ואין לנו מרפא קוה לשלום
ואין טוב ולעת מרפא והנה בעתה: ידענו
יהוה רשענו עון אבותינו כי חטאנו לך:
אל תנאץ למען שמך אל תנבל כסא כבודך
זכר אל תפר בריתך אתנו: היש בהבלי
הגוים מגשמים ואם השמים יתנו רביבים
הלא אתה הוא יהוה אלהינו ונקוה לך
כי אתה עשית את כל
אלה:

וזאת הפטרה תעניות אותה בספר ירמיה

אם עונינו ענו בנו יהוה עשה למען
שמך כי רבו משובתינו לך
חטאנו ׃ מקוה ישראל מושיעו בעת צרה
למה תהיה כגר בארץ וכארח נטה ללון ׃
למה תהיה כאיש נדהם כגבור לא יוכל
להושיע ואתה בקרבנו יהוה ושמך עלינו
נקרא אל תניחנו ׃

בס וה אמן

וזאת הפטרה תעניות אותה בספר ישעיה

פגעת את שש ועשה צדק בדרכיך
יזכרוך הן אתה קצפת ונחטא
בהם עולם ונושע ׃ ונהי כטמא כלנו
ועונינו כרוח ישאנו ׃ ואין קורא בשמך
מתעורר להחזיק בך כי הסתרת פניך
ממנו ותמוגנו ביד עונינו ׃ ועתה יהוה

וכבגד עדים
כל צדקותינו
ונבל כעלה
כלנו ועונינו

אבינו אתה ואנחנו החמר ואתה יצרנו
ומעשה ידך כלנו׃ אל תקצף יהוה עד
מאד ואל לעד תזכר עון הן הבט נא עמך
כלנו׃ ערי קדשך היו מדבר ציון מדבר
היתה ירושלם שממה׃ בית קדשנו ותפא
ותפארתנו אשר הללוך אבתינו היה
לשרפת אש וכל מחמדינו היה לחרבה׃
העל אלה תתאפק יהוה תחשה ותעננו
עד מאד׃

גמ׳ זה אורה

בספר איכה תמצא זאת הפרשה

קראתי שמך יהוה מבור
תחתיות׃ קולי שמעת
אל תעלם אזנך לרוחתי לשועתי׃ קרבת
ביום אקראך אמרת אל תירא׃
רבת יהוה ריבי נפשי גאלת

חיי׃ ראיתה יהוה עותתי שפטה משפטי׃ ר
ראיתה כל נקמתם כל מחשבתם לי׃
שמעת חרפתם יהוה כל מחשבתם
עלי׃ שפתי קמי והגיונם עלי כל היום
שבתם וקימתם הביטה אני מנגינתם׃
תשיב להם גמול יהוה כמעשה
ידיהם׃ תתן להם מגנת לב תאלתך להם׃
תרדף באף ותשמידם מתחת שמי יהוה׃

([illegible])

בת״ע במנחה הפטרה וזאת הפרשה

ואני ביהוה אצפה אוחילה לאלהי
ישעי ישמעני אלהי׃ אל
תשמחי איבתי לי כי נפלתי קמתי כי אשב
בחשך יהוה אור לי׃ זעף יהוה אשא כי
חטאתי לו עד אשר יריב ריבי ועשה
משפטי יוציאני לאור אראה בצדקתו׃

ותרא איבתי ותכסה בושה האומרה אלי
איה יהוה אלהיך עיני תראינה בה עתה תהיה
למרמס כטיט חוצות׃ עד זה [illegible]

ואת הפרשה הפיצע אותה בספר יונה

ויתפלל יונה אל יהוה אלהיו
ממעי הדגה׃ ויאמר
קראתי מצרה לי אל יהוה ויענני מבטן
שאול שועתי שמעת קולי׃ ותשליכני מצולה
בלבב ימים ונהר יסבבני כל משבריך
וגליך עלי עברו׃ ואני אמרתי נגרשתי
מנגד עיניך אך אוסיף להביט אל היכל
קדשך׃ אפפוני מים עד נפש תהום יסבבני
סוף חבוש לראשי׃ לקצבי הרים ירדתי
הארץ בריחיה בעדי לעולם ותעל משחת
חיי יהוה אלהי׃ בהתעטף עלי נפשי את

יהוה זכרתי ותבוא אליך תפלתי אל היכל
קדשך: משמרים הבלי שוא חסדם יעזבו:
ואני בקול תודה אזבחה לך אשר נדרתי
אשלמה ישועתה ליהוה:

אלו המזמורים הטובים שאומרים
לחולים בל״

ו למנצח בנגינות על השמינית
מזמור לדוד: יהוה
אל באפך תוכיחני ואל בחמתך תיסרני:
חנני יהוה כי אמלל אני רפאני יהוה כי
נבהלו עצמי: ונפשי נבהלה מאד ואתה
יהוה עד מתי: שובה יהוה חלצה נפשי
הושיעני למען חסדך: כי אין במות זכרך
בשאול מי יודה לך: יגעתי באנחתי אשחה
בכל לילה מטתי בדמעתי ערשי אמסה:

עששה מכעס עיני עתקה בכל צוררי׃
סורו ממני כל פעלי און כי שמע יהוה
קול בכיי׃ שמע יהוה תחנתי יהוה תפלתי
יקח׃ יבשו ויבהלו מאד כל איבי ישבו
יבשו רגע׃

[illegible]

מזמור לדוד להזכיר׃ יהוה
אל בקצפך תוכיחני
ובחמתך תיסרני׃ כי חציך נחתו בי ותנחת
עלי ידך׃ אין מתם בבשרי מפני זעמך
אין שלום בעצמי מפני חטאתי׃ כי עונתי
עברו ראשי כמשא כבד יכבדו ממני׃
הבאישו נמקו חבורתי מפני אולתי׃ נעויתי
שחותי עד מאד כל היום קדר הלכתי׃ כי
כסלי מלאו נקלה ואין מתם בבשרי׃
נפוגותי ונדכיתי עד מאד שאגתי מנהמת

לבי׃ יהוה נגדך כל תאותי ואנחתי ממך
לא נסתרה׃ לבי סחרחר עזבני כחי ואור
עיני גם הם אין אתי׃ אהבי ורעי מנגד נגעי
יעמדו וקרובי מרחק עמדו׃ וינקשו מבקשי
נפשי ודרשי רעתי דברו הוות ומרמות כל
היום יהגו׃ ואני כחרש לא אשמע וכאלם
לא יפתח פיו׃ ואהי כאיש אשר לא שמע
ואין בפיו תוכחות׃ כי לך יהוה הוחלתי
אתה תענה יהוה אלהי׃ כי אמרתי פן ישמחו
לי במוט רגלי עלי הגדילו׃ כי אני לצלע
נכון ומכאובי נגדי תמיד׃ כי עוני אגיד
אדאג מחטאתי׃ ואיבי חיים עצמו ורבו
שנאי שקר׃ ומשלמי רעה תחת טובה
ישטנוני תחת רדפי טוב׃ אל תעזבני יהוה
אלהי אל תרחק ממני׃ חושה לעזרתי
יהוה תשועתי׃ גם זה אומר

למנצח מזמור לדוד: אשרי
משכיל אל דל ביום
רעה ימלטהו יהוה: יהוה ישמרהו ויחיהו
ואשר בארץ ואל תתנהו בנפש איביו:
יהוה יסעדנו על ערש דוי כל משכבו הפכת
בחליו: אני אמרתי יהוה חנני רפאה נפשי
כי חטאתי לך: אויבי יאמרו רע לי מתי
ימות ואבד שמו: ואם בא לראות שוא
ידבר לבו יקבץ און לו יצא לחוץ ידבר:
יחד עלי יתלחשו כל שנאי עלי יחשבו
רעה לי: דבר בליעל יצוק בו ואשר שכב
לא יוסיף לקום: גם איש שלומי אשר
בטחתי בו אוכל לחמי הגדיל עלי עקב:
ואתה יהוה חנני והקימני ואשלמה להם:
בזאת ידעתי כי חפצת בי כי לא יריע איבי
עלי: ואני בתמי תמכת בי ותציבני לפניך

לעולם: ברוך יהוה אלהי ישראל מהעולם
ועד העולם אמן ואמן:

בפיקוס החולה מחשין מרים

זאת הפרשה תקרא והיא בספר ישעיה

מכתב לחזקיהו מלך יהודה
בחלתו ויחי מחליו: אני
אמרתי בדמי ימי אלכה בשערי שאול
פקדתי יתר שנותי: אמרתי לא אראה יה
יה בארץ החיים לא אביט אדם עוד עם
יושבי חדל: דורי נסע ונגלה מני כאהל רעי
קפדתי כאורג חיי מדלה יבצעני מיום עד
לילה תשלימני: שויתי עד בקר כארי
כן ישבר כל עצמותי מיום עד לילה
תשלימני: כסוס עגור כן אצפצף אהגה
כיונה דלו עיני למרום יהוה עשקה לי
ערבני: מה אדבר ואמר לי והוא עשה

אדדה כל שנותי על מר נפשי: יהוה עליהם
יחיו ולכל בהן חיי רוחי ותחלימני והחייני:
הנה לשלום מר לי מר ואתה חשקת נפשי
משחת בלי כי השלכת אחרי גוך כל
חטאי: כי לא שאול תודך מות יהללך
לא ישברו יורדי בור אל אמתך: חי חי
הוא יודך כמוני היום אב לבנים יודיע
אל אמתך: יהוה להושיענו ונגינותי
ננגן כל ימי חיינו על בית
יהוה:

זה המזמור הוא טוב לאומרו למקשה
על משבר ולחולה:

למנצח מזמור לדוד: יענך
יהוה ביום צרה ישגבך
שם אלהי יעקב: ישלח עזרך
מקדש ומציון יסעדך: יזכר כל מנחתך

ועולתך ירשנה סלה: יתן לך כלבבך וכל
עצתך ימלא: נרננה בישועתך ובשם אלהינו
נדגול ימלא יהוה כל משאלותיך: עתה
ידעתי כי הושיע יהוה משיחו יענהו משמי
קדשו בגבורות ישע ימינו: אלה ברכב
ואלה בסוסים ואנחנו בשם יהוה אלהינו
נזכיר: המה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו
ונתעודד: יהוה הושיעה המלך יעננו
ביום קוראינו:

ומה הבי בט מעמים ולומר לדוד בהיותו
במערה תפלה ומזמורים אחרים טובים
למוהרים אחיה ואומר
וזאת התפלה שהיא טובה
מאד:

הסולח לכל עונכי הרופא לכל תחלואיכי:
הגואל משחת חייכי המעטרכי חסד ורחמים:
המשביע בטוב עדייך תתחדש כנשר
נעורייכי

מצלאין ומתחננא ובעין רחמי
מן קדם אלהא מריה
שמיא עם ספר אורייתא הדין דכתיבין
ביה תלת עשר מכילן דרחמי ככתוב יי יי
אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת
נוצר חסד לאלפים נושא עון ופשע וחטאה
ונקה׳׳ האל העושה את יראיו לעשות בנרה
פוקד וזוכר לטובה אשה עקרה ועקרה
מניח ומרגיע ומרטין לב אשה מבכרה תחיל
הזועק בחבליה ויולדה צרה כמבכירה
משביר ומוליד ומחיא מנוחה ומרגעה
לאשר נפשה עד שערי מות נגעה ברגע
קטן בעת רצון בהקשותה בלדתה קולה
למרום יעלה ויקבל שועתה וצעקתה
כמשפט הבנות הכשרות אשר לא היו
בפקודה של חוה אשר נגזר עליה בחטאתה

ביום נחלה וכוכב ומגש ׳ לאי המונו מורתה
זכות מדקשות לכל הדרה למוסדה רב
חסד מטה כלפי חסד לישבנו על המשמר
עבר במורת רחמים להכרז לה מודיעתה
ומעיבבה ולא הוסיף עוד לרחמה ׃ ואשר
לא רוע ואור בחשך ומטמוני מסתרים
ורש ורש בלולי ונעלמי במכמן הפליאה
בחדרי חדרים מסור בידיעו ומלו יזמן
ביבמתו מדרש וסוד כמן המזומן במישור
יישר בעיני הבורא ׳ ריבוני לרוח עולמים
ביום טהר מורתו מעין כל חי נסתר
ונעלם ׳ שומר נפשות חסידיו לכל ישרות
שרות גויים ורוש ורש ישלח מלאכי
יכבודו ופקודו ׳ הן הן שלוחיו הן הן עדיו
ילוויו בעמדו לה ופל לו מדרשנו ומהר טומ
ורבה תפלות התחנונות הקדושות והטהו'

והשתחוות אשר היו בטבעם מולידות
ומתירות · והפך ושנה מערכותם לטובה
והשגיח עליהם במדת רחמים קני יסד
אריכות ורחמיו היו מאתו מושגחות
ומעגלות ובחכמתו ויסודותיו היו נפקדות
ומשורות בזרע ועשים ברוח יי׳ המקדש
קדושים ונהורים הספירים והכוי לכבד
בטהרה ובמדות ישרים ומשפטים ישרים
לאשר יקראוהו באמת · יושב על כסא
רחמים חסד וצדקה לו ישמח כל החוסים
בו בינוש תוכחה נגדה ויכתבה הוא ישמע
עד עשות מרות פלונית בת ר׳ פלוני ומתו
ר׳ פלו׳ כרוח המשנה ויעמר לטהרתה
מכל נגל התנגלה לרעת ותכולתה היושבת
כל הסומבר שכבה על יי׳ ... יחליצה
ויפלטה · ועל כן הבריאות והחיים

והשלום בהיותה הראשון יפיבה ויושביה
רעמות היו לשרה ושקוי לשכמותיה
ויתן לה זרע של קיימה בירמיה יי על
פתחם שומה ורשומה · בימינו ובימיה
תושע יהודה וישראל ישכון לבטח לתורה
ולתעודה בתוך קריה נאמנה אשר דוד
חנה · ויקיים בנו נבא קרא דכתיב לאמר
לאסורים צאו לאשר בחשך הגלו על דרכים
ירעו ובכל שפים מרעיתם · ועוד כתיב
הנני נוטה אליה כנהר שלום וכנחל
שוטף כבוד גוים ויונקתם על צד תנשאו
ועל ברכים תשעשעו · ועוד כתיב בנחמה
הכונני רחקי מעשק כי לא תיראי וממחתה
כי לא תקרב אליך · ועוד כתיב כי ההרים
ימושו והגבעות תמוטינה וחסדי מאתך
לא ימוש וברית שלומי לא תמוט אמר

מרחמך יצ״ו
ולהתקרבין משה אין רוביה לכבוד התורה
ואחר אשרי עיין אל ההדרס וכו׳

אלו הם המזמורים שמנהגינו לאומרם בימים טובים

בעד מספר וולריץ זה המזמור

למנצח על אילת השחר
מזמור לדוד: אלי
אלי למה עזבתני
רחוק מישועתי דברי שאגתי: אלהי אקרא
יומם ולא תענה ולילה ולא דומיה לי: ואתה
קדוש יושב תהלות ישראל: בך בטחו

אבותינו בטחו ותפלטמו: אליך זעקו
ונמלטו בך בטחו ולא בושו: ואנכי תולעת
ולא איש חרפת אדם ובזוי עם: כל ראי
ילעיגו לי יפטירו בשפה יניעו ראש: גל
אל יהוה יפלטהו יצילהו כי חפץ בו: כי
אתה גוחי מבטן מבטיחי על שדי אמי:
עליך השלכתי מרחם מבטן אמי אלי אתה:
אל תרחק ממני כי צרה קרובה כי אין
עוזר: סבבוני פרים רבים אבירי בשן
כתרוני: פצו עלי פיהם אריה טורף
ושואג: כמים נשפכתי והתפרדו כל
עצמותי היה לבי כדונג נמס בתוך מעי:
יבש כחרש כחי ולשוני מודבק מלקוחי
ולעפר מות תשפתני: כי סבבוני כלבים
עדת מרעים הקיפוני כארי ידי ורגלי:
אספר כל עצמותי המה יביטו יראו בי:

יחלקו בגדי להם ועל לבושי יפילו גורל׃
ואתה יהוה אל תרחק אילותי לעזרתי חושה׃
הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי׃ הושיעני
מפי אריה ומקרני רמים עניתני׃ אספרה
שמך לאחי בתוך קהל אהללך׃ יראי יהוה
הללוהו כל זרע יעקב כבדוהו וגורו ממנו
כל זרע ישראל׃ כי לא בזה ולא שקץ ענות
עני ולא הסתיר פניו ממנו ובשועו אליו
שמע׃ מאתך תהלתי בקהל רב נדרי
אשלם נגד יראיו׃ יאכלו ענוים וישבעו
יהללו יהוה דרשיו יחי לבבכם לעד׃ יזכרו
וישבו אל יהוה כל אפסי ארץ וישתחוו
לפניך כל משפחות גוים׃ כי ליהוה
המלוכה ומשל בגוים׃ אכלו וישתחוו
כל דשני ארץ לפניו יכרעו כל יורדי עפר
ונפשו לא חיה׃ זרע יעבדנו יספר ליהוה

לדור: יבואו ויגידו צדקתו לעם נולד כי
עשה:

ליום פורים אומ' זה המזמור

למנצח על מות לבן מזמור
לדוד: אודה יהוה
בכל לבי אספרה כל נפלאותיך: אשמחה
ואעלצה בך אזמרה שמך עליון: בשוב אויבי
אחור יכשלו ויאבדו מפניך: כי עשית
משפטי ודיני ישבת לכסא שופט צדק:
גערת גוים אבדת רשע שמם מחית לעולם
ועד: האויב תמו חרבות לנצח וערים
נתשת אבד זכרם המה: ויהוה לעולם
ישב כונן למשפט כסאו: והוא ישפט תבל
בצדק ידין לאמים במישרים: ויהי יהוה
משגב לדך משגב לעתות בצרה: ויבטחו
בך יודעי שמך כי לא עזבת דורשיך יהוה:

זמרו ליהוה ישב ציון הגידו בעמים עלילותיו:
כי דרש דמים אותם זכר לא שכח צעקת
עניים: חננני יהוה ראה עניי משונאי
מרוממי משערי מות: למען אספרה כל
תהלתיך בשערי בת ציון אגילה בישועתך:
טבעו גוים בשחת עשו ברשת זו טמנו
נלכדה רגלם: נודע יהוה משפט עשה
בפועל כפיו נוקש רשע הגיון סלה: ישובו
רשעים לשאולה כל גוים שכחי אלהים:
כי לא לנצח ישכח אביון תקות עניים
תאבד לעד: קומה יהוה אל יעז אנוש
ישפטו גוים על פניך: שיתה יהוה מורה
להם ידעו גוים אנוש המה
סלה:

ומחר יום פורים

שיר המעלות לדוד: לולי

יהוה שהיה לנו בקום עלינו אדם: אזי
חיים בלעונו בחרות אפם בנו: אזי המים
שטפונו נחלה עבר על נפשינו: אזי עבר
על נפשינו המים הזידונים: ברוך יהוה
שלא נתננו טרף לשניהם: נפשינו כצפור
נמלטה מפח יוקשים הפח נשבר ואנחנו
נמלטנו: עזרינו בשם יהוה עשה שמים
וארץ:

ואומ' על הנסים בפורים

על הנסים ועל הגבורות ועל
התשועות ועל המלחמות
ועל הפורקן ועל הפדות שעשית עמנו
ועם אבותינו בימים ההם ובזמן הזה
בימי מרדכי ואסתר בשושן הבירה
כשעמד עליהם המן הרשע ובקש
להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים

מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלשה
עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר
ושללם לבוז ואתה ברחמיך הרבים
הפרת את עצתו וקלקלת את מחשבתו
והשבות לו גמולו בראשו ותלו אותו ואת
בניו על העץ וכשם שעשית עמהם נס
כן עשה עמנו ייי אלהינו פלא ונסים
בעת הזאת ונודה לשמך הגדול סלה :

ועל הכל ייי אלהינו אנו מודים וכו׳

בפסח אומרין זה המזמור

הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו
בעמים עלילותיו : שירו
לו זמרו לו שיחו בכל נפלאותיו : התהללו
בשם קדשו ישמח לב מבקשי יהוה :
דרשו יהוה ועזו בקשו פניו תמיד : זכרו

נפלאותיו אשר עשה מפתיו ומשפטי פיו׃
זרע אברהם עבדו בני יעקב בחיריו׃ הוא
יהוה אלהינו בכל הארץ משפטיו׃ זכר
לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור׃ אשר
כרת את אברהם ושבועתו לישחק׃ ויעמידה
ליעקב לחק לישראל ברית עולם׃ לאמר לך
אתן את ארץ כנען חבל נחלתכם׃ בהיותם
מתי מספר כמעט וגרים בה׃ ויתהלכו מגוי
אל גוי ממלכה אל עם אחר׃ לא הניח
אדם לעשקם ויוכח עליהם מלכים׃ אל
תגעו במשיחי ולנביאי אל תרעו׃ ויקרא
רעב על הארץ כל מטה לחם שבר׃ שלח
לפניהם איש לעבד נמכר יוסף׃ ענו בכבל
רגלו ברזל באה נפשו׃ עד עת בא דברו
אמרת יהוה צרפתהו׃ שלח מלך
ויתירהו מושל עמים ויפתחהו׃ שמו אדון

לביתו ומושל בכל קנינו׃ לאסר שריו בנפשו
וזקניו יחכם׃ ויבוא ישראל מצרים ויעקב
גר בארץ חם׃ ויפר את עמו מאד ויעצימהו
מצריו׃ הפך לבם לשנא עמו להתנכל בעבדיו׃
שלח משה עבדו אהרן אשר בחר בו׃ שמו
בם דברי אותתיו ומופתים בארץ חם׃ שלח
חשך ויחשיך ולא מרו את דברו׃ הפך את
מימיהם לדם וימת את דגתם׃ שרץ ארצם
צפרדעים בחדרי מלכיהם׃ אמר ויבא ערב
כנים בכל גבולם׃ נתן גשמיהם ברד אש
להבות בארצם׃ ויך גפנם ותאנתם וישבר
עץ גבולם׃ אמר ויבא ארבה וילק ואין
מספר׃ ויאכל כל עשב בארצם ויאכל פרי
אדמתם׃ ויך כל בכור בארצם ראשית
לכל אונם׃ ויוציאם בכסף וזהב ואין
בשבטיו כושל׃ שמח מצרים בצאתם

כי נפל פחדם עליהם: פרש ענן למסך
ואש להאיר לילה: שאל ויבא שלו ולחם
שמים ישביעם: פתח צור ויזובו מים
הלכו בציות נהר: כי זכר את דבר קדשו
את אברהם עבדו: ויוצא עמו בששון
ברנה את בחיריו: ויתן להם ארצות גוים
ועמל לאמים יירשו: בעבור ישמרו
חקיו ותורותיו ינצרו הללויה:

שלזור אומר לפסח

משכיל לאסף האזינה עמי
תורתי הטו אזנכם
לאמרי פי: אפתחה במשל פי אביעה
חידות מני קדם: אשר שמענו ונדעם
ואבותינו ספרו לנו: לא נכחד מבניהם
לדור אחרון מספרים תהלות יהוה ועזוזו
ונפלאותיו אשר עשה: ויקם עדות ביעקב

ותורה שם בישראל אשר צוה את אבותינו
להודיעם לבניהם: למען ידעו דור אחרון
בנים יולדו יקומו ויספרו לבניהם: וישימו
באלהים כסלם ולא ישכחו מעללי אל
ומצותיו ינצרו: ולא יהיו כאבותם דור
סורר ומורה דור לא הכין לבו ולא נאמנה
את אל רוחו: בני אפרים נושקי רומי קשת
הפכו ביום קרב: לא שמרו ברית אלהים
ובתורתו מאנו ללכת: וישכחו עלילותיו
ונפלאותיו אשר הראם: נגד אבותם עשה
פלא בארץ מצרים שדה צען: בקע ים
ויעבירם ויצב מים כמו נד: וינחם בענן
יומם וכל הלילה באור אש: יבקע צורים
במדבר וישק כתהומות רבה: ויוצא נוזלים
מסלע ויורד כנהרות מים: ויוסיפו עוד
לחטוא לו למרות עליון בציה: וינסו אל

בלבבם לשאל אכל לנפשם ׃ וידברו באלהים
אמרו היוכל אל לערך שלחן במדבר ׃ הן הכה
צור ויזובו מים ונחלים ישטפו הגם לחם יוכל
תת אם יכין שאר לעמו ׃ לכן שמע יהוה
ויתעבר ואש נשקה ביעקב וגם אף עלה
בישראל ׃ כי לא האמינו באלהים ולא בטחו
בישועתו ׃ ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים
פתח ׃ וימטר עליהם מן לאכל ודגן שמים
נתן למו ׃ לחם אבירים אכל איש צידה שלח
להם לשבע ׃ יסע קדים בשמים וינהג בעזו
תימן ׃ וימטר עליהם כעפר שאר וכחול ימים
עוף כנף ׃ ויפל בקרב מחנהו סביב למשכנתיו ׃
ויאכלו וישבעו מאד ותאותם יבא להם ׃
לא זרו מתאותם עוד אכלם בפיהם ׃ ואף
אלהים עלה בהם ויהרג במשמניהם ובחורי
ישראל הכריע ׃ בכל זאת חטאו עוד ולא

האמינו בנפלאותיו׃ ויכל בהבל ימיהם
ושנותם בבהלה׃ אם הרגם ודרשוהו ושבו
ושחרו אל׃ ויזכרו כי אלהים צורם ואל
עליון גאלם׃ ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו
לו׃ ולבם לא נכון עמו ולא נאמנו בבריתו׃
והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה
להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו׃ ויזכר כי
בשר המה רוח הולך ולא ישוב׃ כמה ימרוהו
במדבר יעציבוהו בישימון׃ וישובו וינסו
אל וקדוש ישראל התוו׃ לא זכרו את ידו
יום אשר פדם מני צר׃ אשר שם במצרים
אותותיו ומופתיו בשדה צען׃ ויהפך לדם
יאריהם ונזליהם בל ישתיון׃ ישלח בהם
ערוב ויאכלם וצפרדע ותשחיתם׃ ויתן
לחסיל יבולם ויגיעם לארבה׃ יהרג בברד
גפנם ושקמותם בחנמל׃ ויסגר לברד בעירם

ומקניהם לרשפים: ישלח בם חרון אפו עברה
וזעם וצרה משלחת מלאכי רעים: יפלס
נתיב לאפו לא חשך ממות נפשם וחייתם
לדבר הסגיר: ויך כל בכור במצרים ראשית
אונים באהלי חם: ויסע כצאן עמו וינהגם
כעדר במדבר: וינחם לבטח ולא פחדו
ואת אויביהם כסה הים: ויביאם אל גבול
קדשו הר זה קנתה ימינו: ויגרש מפניהם
גוים ויפילם בחבל נחלה וישכן באהליהם
שבטי ישראל: וינסו וימרו את אלהים
עליון ועדותיו לא שמרו: ויסגו ויבגדו
כאבותם נהפכו כקשת רמיה: ויכעיסוהו
בבמותם ובפסיליהם יקניאוהו: שמע אלהים
ויתעבר וימאס מאד בישראל: ויטש משכן
שלו אהל שכן באדם: ויתן לשבי עזו ותפארתו
ותפארתו ביד צר: ויסגר לחרב עמו

ובנחלתו התעבר: בחוריו אכלה אש ובתולתיו
לא הוללו: כהניו בחרב נפלו ואלמנותיו לא
תבכינה: ויקץ כישן אדני כגבור מתרונן
מיין: ויך צריו אחור חרפת עולם נתן למו:
וימאס באהל יוסף ובשבט אפרים לא בחר:
ויבחר את שבט יהודה את הר ציון אשר
אהב: ויבן כמו רמים מקדשו כארץ יסדה
לעולם: ויבחר בדוד עבדו ויקחהו
ממכלאות צאן: מאחר עלות הביאו לרעות
ביעקב עמו ובישראל נחלתו: וירעם כתם
לבבו ובתבונות כפיו ינחם:

בימי ספירת העומר אומ'

למנצח בנגינות מזמור שיר:
אלהים יחננו ויברכנו

יאר פניו אתנו סלה : לדעת בארץ דרכך
בכל גוים ישועתך : יודוך עמים אלהים יודוך
עמים כלם : ישמחו וירננו לאמים כי תשפט
עמים מישור ולאמים בארץ תנחם סלה : יודוך
עמים אלהים יודוך עמים כלם : ארץ נתנה
יבולה יברכנו אלהים אלהינו : יברכנו
אלהים וייראו אותו כל אפסי
ארץ :

מסורת היא בידינו ואמת מקובלת לנו שכל הקורא אלהים יחננו פעם אחת בכל יום בימי הספירה בבוקר שלימה מובטח לו שיהיה נשמר כל השנה כלה מאורעות הגולה ורמוז כי ימי הספירה הם מ"ט ותיבות מזמור זה מ"ט מלבד אלהים יחננו ור"ל כי למנצח הוא שם המזמור ועל כן אינו מן המנין ופסוק שהוא ישמחו שער המנורה כי הוא הקנה האמצעי כולו שעולה עם מערבי יש בו מ"ט אותיות כמספר ימי הספירה ונמצאו תיבות המזמור שהם גם כן מ"ט ודע כי המזמור הזה היה נושא דוד המלך ע"ה במגנו חקוק בטס של זהב בצורת המנורה וכאשר היה יוצא למלחמה היה מכוין בסודו וינצח והנה המנורה שבעה קנים הקנה האמצעי שלו הנר המערבי פניו כנגד קדש הקדשים והשלשה קנים האחרים ג' מצד ימין וג' מצד שמאל שמאירים הנרות אל מול פני הקנה האמצעי שהוא גוף המנורה ולמעלה יהיה מזמור זה שעשוי כמנורה כמש

שנעשה ברוח הקדש שהפסוק הזה [illegible] והוא לבדו
ז׳ תיבות כי הוא נגד המנורה ופסוק ראשון וכן פסוק אחרון
ע׳ בכל אחד מהן ז׳ תיבות הראשון ירמוז למנורה בכלל ולפרט
שהם שבעה ונגד החמה היא מורה לשעת עמידה בראייה
והאחרון רומז לו קנה המנורה מן המשך והארבעה שבכל אחד
מהן שש תיבות השש הראשונים ירמוז לי״ב מזלות והשנים
האחרונים ירמזו לי״ב שבטים ׳ ורמזה כי ימי הספירה הם ז׳
שבועות ופסוקי מזמור זה שבעה והקנה האמצעי עליונו יורה
ותחתיו הוא תורה הנותנת לעולם הבא שנברא ביו״ד והוא רומז
לעולם הזה שנברא בה״א של ט ביה יי׳ צור עולמים ׳׳ עוד
השתכל במזמור הזה והראה בו סודות גדולים כי הנה סופי ז׳
תיבות של שלשה קנים הראשונים הם הכל בגימטריא אדני
ירמוז שמירת הדין הכה את האויבים של קורח המזמור הזה
בפיוטה שלימה ׳ וסופי תיבות של שלשה קנים האחרונים הם
שנים שהם בגימטריא קול וסופו וראשו של קנה האמצעי
יה׳ והוא קול יה אדני רל והוא הקול ששמענו במעמד הר סיני
מתוך האש והוא קול יה אדני ובגימטריא רז״ו רמז למספר
אותיות שם בן ע״ב תיבות שאומר עליו הנה אנכי בא אליך בעב
הענן ׳ הוא השם הגדול המפורש היוצא מן ויסע ויבא ויט [illegible]
וראשי הקנים שהם אל יי׳ אל מספר ז׳ כמספר [illegible] ברוך
של שם הגדול והנכבד המפורש ׳ הנה עינינו רואות שמזמור
זה כחו גדול מאד על כן רמזו הוא מדבר לקרותו [illegible]
יוד מילותיו הספירה פעם אחת ביום
אחר התפלה ׳ ואומר ברוך
שם כבוד מלכותו
לעולם
ועד׳

יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ׃

ארץ נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו׃

יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם׃

ישמחו וירננו לאמים כי תשפט עמים מישור ולאמים בארץ תנחם סלה׃

יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם׃

לדעת בארץ דרכך בכל גוים ישועתך׃

אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה׃

מנורה

בטהו׳ חדש

בכל יום טוב אומרין זה
המזמור :

יהוה מלך תגל הארץ
ישמחו איים
רבים ענן וערפל סביביו צדק ומשפט
מכון כסאו : אש לפניו תלך ותלהט סביב
צריו : האירו ברקיו תבל ראתה ותחל
הארץ : הרים כדונג נמסו מלפני יהוה
מלפני אדון כל הארץ : הגידו השמים
צדקו וראו כל העמים כבודו : יבשו כל
עבדי פסל המתהללים באלילים השתחוו
לו כל אלהים : שמעה ותשמח ציון ותגלנה
בנות יהודה למען משפטיך יהוה : כי אתה
יהוה עליון על כל הארץ מאד נעלית על
כל אלהים : אהבי יהוה שנאו רע

שמר נפשות חסידיו מיד רשעים יצילם:
אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה: שמחו
צדיקים ביהוה והודו לזכר קדשו:

בימי חול המועד אומ'

שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים
לי בית יהוה נלך: עמדות
היו רגלינו בשעריך ירושלם: ירושלם הבנויה
כעיר שחברה לה יחדו: ששם עלו שבטים
שבטי יה עדות לישראל להדות לשם יהוה:
כי שמה ישבו כסאות למשפט כסאות לבית
דוד: שאלו שלום ירושלם ישליו אהביך:
יהי שלום בחילך שלוה בארמנותיך: למען
אחי ורעי אדברה נא שלום בך: למען בית
יהוה אלהינו אבקשה טוב לך:

יום שביעי של פסח אומ'
זה המזמור

למנצח שיר מזמור הריעו
לאלהים כל הארץ:
זמרו כבוד שמו שימו כבוד תהלתו: אמרו
לאלהים מה נורא מעשיך ברב עזך יכחשו
לך אויביך: כל הארץ ישתחוו לך ויזמרו לך
יזמרו שמך סלה: לכו וראו מפעלות אלהים
נורא עלילה על בני אדם: הפך ים ליבשה
בנהר יעברו ברגל שם נשמחה בו: מושל
בגבורתו עולם עיניו בגוים תצפינה הסוררים
אל ירומו למו סלה: ברכו עמים אלהינו
והשמיעו קול תהלתו: השם נפשנו בחיים
ולא נתן למוט רגלנו: כי בחנתנו אלהים
צרפתנו כצרף כסף: הבאתנו במצודה
שמת מועקה במתנינו: הרכבת אנוש

לראשנו באנו באש ובמים ותוציאנו לרויה:
אבוא ביתך בעולות אשלם לך נדרי: אשר
פצו שפתי ודבר פי בצר לי: עלות מחים
אעלה לך עם קטרת אילים אעשה בקר
עם עתודים סלה: לכו שמעו ואספרה כל
יראי אלהים אשר עשה לנפשי: אליו פי
קראתי ורומם תחת לשוני: און אם ראיתי
בלבי לא ישמע יהוה: אכן שמע אלהים
הקשיב בקול תפלתי: ברוך אלהים אשר
לא הסיר תפלתי וחסדו מאתי:

בשביעית אומ' זה
המזמור:

למנצח לדוד מזמור שיר: אלהים
יחננו ויברכנו
יאר פניו אתנו סלה: לדעת בארץ דרכך

כהמס דונג מפני אש יאבדו רשעים מפני
אלהים: וצדיקים ישמחו יעלצו לפני אלהים
וישישו בשמחה: שירו לאלהים זמרו שמו
סלו לרכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו:
אבי יתומים ודין אלמנות אלהים במעון
קדשו: אלהים מושיב יחידים ביתה מוציא
אסירים בכושרות אך סוררים שכנו
צחיחה: אלהים בצאתך לפני עמך בצעדך
בישימון סלה: ארץ רעשה אף שמים נטפו
מפני אלהים זה סיני מפני אלהים אלהי
ישראל: גשם נדבות תניף אלהים נחלתך
ונלאה אתה כוננתה: חיתך ישבו בה תכין
בטובתך לעני אלהים: יהוה יתן אמר
המבשרות צבא רב: מלכי צבאות ידדון
ידדון ונות בית תחלק שלל: אם תשכבון
בין שפתים כנפי יונה נחפה בכסף ואברותיה

בירקרק חרוץ ׃ בפרש שדי מלכים בה תשלג
בצלמון ׃ הר אלהים הר בשן הר גבננים הר
בשן ׃ למה תרצדון הרים גבננים ההר חמד
אלהים לשבתו אף יהוה ישכן לנצח ׃ רכב
אלהים רבתים אלפי שנאן יהוה בם סיני
בקדש ׃ עלית למרום שבית שבי לקחת
מתנות באדם ואף סוררים לשכן יה אלהים ׃
ברוך יהוה יום יום יעמס לנו האל ישועתנו
סלה ׃ האל לנו אל למושעות ולאלהים יהוה
למות תוצאות ׃ אך אלהים ימחץ ראש
איביו קדקד שער מתהלך באשמיו ׃ אמר
יהוה מבשן אשיב אשיב ממצלות ים ׃
למען תמחץ רגלך בדם לשון כלביך מאיבים
מנהו ׃ ראו הליכותיך אלהים הליכות אלי
מלכי בקדש ׃ קדמו שרים אחר נגנים בתוך
עלמות תופפות ׃ במקהלות ברכו אלהים

יהוה ממקור ישראל: שם בנימן צעיר רדם
שרי יהודה רגמתם שרי זבלון שרי נפתלי:
צוה אלהיך עזך עוזה אלהים זו פעלת לנו:
מהיכלך על ירושלם לך יובילו מלכים שי:
גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים
מתרפס ברצי כסף בזר עמים קרבות יחפצו:
יאתיו חשמנים מני מצרים כוש תריץ ידיו
לאלהים: ממלכות הארץ שירו לאלהים
זמרו יהוה סלה: לרכב בשמי שמי קדם הן
יתן בקולו קול עז: תנו עז לאלהים על ישראל
גאותו ועזו בשחקים: נורא אלהים ממקדשיך
אל ישראל הוא נותן עז ותעצמות לעם ברוך
אלהים:

בראש השנה אומרין
זה המזמור:

למנצח לבני קרח מזמור: כל

העמים תקעו כף הריעו לאלהים בקול

רנה׃ כי יהוה עליון נורא מלך גדול על־

כל־הארץ׃ ידבר עמים תחתינו ולאמים

תחת רגלינו׃ יבחר לנו את נחלתנו את

גאון יעקב אשר אהב סלה׃ עלה אלהים

בתרועה יהוה בקול שופר׃ זמרו אלהים

זמרו זמרו למלכנו זמרו׃ כי מלך כל־

הארץ אלהים זמרו משכיל׃ מלך אלהים

על גוים אלהים ישב על כסא קדשו׃

נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם

כי לאלהים מגני ארץ מאד נעלה׃

אחר לימי ראש

השנה׃

שירו ליהוה שיר חדש שירו

ליהוה כל הארץ׃ שירו

ליהוה ברכו שמו בשרו מיום ליום

ישועתו: ספרו בגוים כבודו בכל העמים
נפלאותיו: כי גדול יהוה ומהלל מאד
נורא הוא על כל אלהים: כי כל אלהי העמים
אלילים ויהוה שמים עשה: הוד והדר
לפניו עז ותפארת במקדשו: הבו ליהוה
משפחות עמים הבו ליהוה כבוד ועז: הבו
ליהוה כבוד שמו שאו מנחה ובאו לחצרותיו:
השתחוו ליהוה בהדרת קדש חילו מפניו
כל הארץ: אמרו בגוים יהוה מלך אף
תכון תבל בל תמוט ידין עמים במישרים:
ישמחו השמים ותגל הארץ ירעם הים
ומלאו: יעלז שדי וכל אשר בו אז ירננו
כל עצי יער: לפני יהוה כי בא כי בא
לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים
באמונתו:

אחור לימי ראש השנה

מזמור שירו ליהוה שיר חדש
כי נפלאות עשה
הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו׃ הודיע יהוה
ישועתו לעיני הגוים גלה צדקתו׃ זכר
חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו כל אפסי
ארץ את ישועת אלהינו׃ הריעו ליהוה כל
הארץ פצחו ורננו וזמרו׃ זמרו ליהוה בכנור
בכנור וקול זמרה׃ בחצצרות וקול שופר
הריעו לפני המלך יהוה׃ ירעם הים ומלאו
תבל וישבי בה׃ נהרות ימחאו כף יחד
הרים ירננו׃ לפני יהוה כי בא לשפט הארץ
ישפט תבל בצדק ועמים במישרים׃

אחר לימי ראש השנה

לעולם יהוה דברך נצב בשמים׃
לדר ודר אמונתך

כוננת ארץ ותעמד: למשפטיך עמדו היום
כי הכל עבדיך: לולי תורתך שעשעי אז אבדתי
בעניי: לעולם לא אשכח פקודיך כי בם
חייתני: לך אני הושיעני כי פקודיך דרשתי:
לי קוו רשעים לאבדני עדותיך אתבונן:
לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד:

אחר לימי ראש השנה

מזמור לתודה הריעו ליהוה
כל הארץ: עבדו את
יהוה בשמחה באו לפניו ברננה: דעו כי
יהוה הוא אלהים הוא עשנו ולו אנחנו
עמו וצאן מרעיתו: באו שעריו בתודה
חצרותיו בתהלה הודו לו ברכו שמו: כי
טוב יהוה לעולם חסדו ועד דר ודר
אמונתו:

ביום הכפורים אומרין זה
המזמור

למנצח מזמור לדוד: בבוא
אליו נתן הנביא
כאשר בא אל בת שבע: חנני אלהים
כחסדך כרב רחמיך מחה פשעי: הרבה
כבסני מעוני ומחטאתי טהרני: כי פשעי
אני אדע וחטאתי נגדי תמיד: לך לבדך
חטאתי והרע בעיניך עשיתי למען תצדק
בדברך תזכה בשפטך: הן בעון חוללתי
ובחטא יחמתני אמי: הן אמת חפצת
בטחות ובסתם חכמה תודיעני: תחטאני
באזוב ואטהר תכבסני ומשלג אלבין:
תשמיעני ששון ושמחה תגלנה עצמות
דכית: הסתר פניך מחטאי וכל עונותי

151

מחה׃ לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון
חדש בקרבי׃ אל תשליכני מלפניך ורוח
קדשך אל תקח ממני׃ השיבה לי ששון ישעך
ורוח נדיבה תסמכני׃ אלמדה פושעים
דרכיך וחטאים אליך ישובו׃ הצילני מדמים
אלהים אלהי תשועתי תרנן לשוני צדקתך׃
אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך׃ כי לא
תחפץ זבח ואתנה עולה לא תרצה׃ זבחי
אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלהים
לא תבזה׃ היטיבה ברצונך את ציון תבנה
חומות ירושלם׃ אז תחפץ זבחי צדק
עולה וכליל אז יעלו על מזבחך פרים׃

בסוכות אומרין זה
המזמור׃

למנצח על הגתית לבני קרח
מזמור׃ מה ידידות

ואחר ידבר
לאלהי לבדי
בדברי כעשי
את יי' וכו'
ומזמורים
אחרים ילבין
היום כתובה
למעלה ימשה
כך עתו׃

משכנותיך יהוה צבאות: נכספה וגם כלתה
נפשי לחצרות יהוה לבי ובשרי ירננו אל אל
חי: גם צפור מצאה בית ודרור קן לה
אשר שתה אפרחיה את מזבחותיך יהוה
צבאות מלכי ואלהי: אשרי ישבי ביתך עוד
יהללוך סלה: אשרי אדם עז לו בך מסלות
בלבבם: עברי בעמק הבכא מעין ישיתוהו
גם ברכות יעטה מורה: ילכו מחיל אל חיל
יראה אל אלהים בציון: יהוה אלהים צבאות
שמעה תפלתי האזינה אלהי יעקב סלה:
מגננו ראה אלהים והבט פני משיחך:
כי טוב יום בחצריך מאלף בחרתי הסתופף
בבית אלהי מדור באהלי רשע: כי שמש
ומגן יהוה אלהים חן וכבוד יתן יהוה לא
ימנע טוב להולכים בתמים: יהוה צבאות
אשרי אדם בטח בך:

אחרי לימי חג הסכות

למנצח בנגינות מזמור
לאסף שיר׃ נודע
ביהודה אלהים בישראל גדול שמו׃ ויהי
בשלם סכו ומעונתו בציון׃ שמה שבר
רשפי קשת מגן וחרב ומלחמה סלה׃ נאור
אתה אדיר מהררי טרף׃ אשתוללו אבירי
לב נמו שנתם ולא מצאו כל אנשי חיל
ידיהם׃ מגערתך אלהי יעקב נרדם ורכב
וסוס׃ אתה נורא אתה ומי יעמד לפניך
מאז אפך׃ משמים השמעת דין ארץ
יראה ושקטה׃ בקום למשפט אלהים
להושיע כל ענוי ארץ סלה׃ כי חמת אדם
תודך שארית חמות תחגר׃ נדרו ושלמו
ליי׳ אלהיכם כל סביביו יובילו שי למורא׃

יבצר רוח נגידים נורא למלכי ארץ:

ליום הושענא רבא

ולהיה:

מזמור לדוד הבו ליהוה בני
אלים הבו ליהוה
כבוד ועוז: הבו ליהוה כבוד שמו השתחוו
ליהוה בהדרת קדש: קול יהוה על המים
אל הכבוד הרעים יהוה על מים רבים:
קול יהוה בכח קול יהוה בהדר: קול
יהוה שבר ארזים וישבר יהוה את ארזי
הלבנון: וירקידם כמו עגל לבנון ושריון
כמו בן ראמים: קול יהוה חצב להבות
אש: קול יהוה יחיל מדבר יחיל יהוה
מדבר קדש: קול יהוה יחולל אילות
ויחשף יערות ובהיכלו כלו אמר כבוד:

יהוה למבול ישב וישב יהוה מלך לעולם׃
יהוה עז לעמו יתן יהוה יברך את עמו
בשלום׃

ליום שמחת התורה
ירמיה׃

מאין כמוך יהוה גדול
אתה וגדול
שמך
בגבורה׃ מי לא יראך מלך הגוים כי לך
יאתה כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם
מאין כמוך׃ ובאחת יבערו ויכסלו מוסר
הבלים עץ הוא׃ כסף מרקע מתרשיש
יובא וזהב מאופז מעשה חרש וידי
צורף תכלת וארגמן לבושם מעשה
חכמים כלם׃ ויהוה אלהים אמת

הוא אלהים חיים ומלך עולם מקיצפו תרעש
הארץ ולא יכילו גוים זעמו: כדנא תאמרון
להום אלהיא די שמיא וארקא לא עבדו
יאבדו מארעא ומן תחות שמיא אלה: עשה
ארץ בכחו מכין תבל בחכמתו ובתבונתו
נטה שמים: לקול תתו המון מים בשמים
ויעלה נשיאים מקצה הארץ ברקים למטר
עשה ויוצא רוח מאוצרותיו: נבער כל אדם
מדעה הוביש כל צורף מפסל כי שקר נסכו
ולא רוח בם: הבל המה מעשה תעתעים
בעת פקודתם יאבדו: לא כאלה חלק
יעקב כי יוצר הכל הוא וישראל שבט
נחלתו יהוה צבאות שמו:

לשבת בראשית
אומרין"

רננו צדיקים ביהוה לישרים
נאוה תהלה: הודו ליהוה
בכנור בנבל עשור זמרו לו: כי ישר דבר
יהוה וכל מעשהו באמונה: אהב צדקה
ומשפט חסד יהוה מלאה הארץ: בדבר
יהוה שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם:
כנס כנד מי הים נתן באצרות תהומות:
ייראו מיהוה כל הארץ ממנו יגורו כל יושבי
תבל: כי הוא אמר ויהי הוא צוה ויעמד:
יהוה הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים:
עצת יהוה לעולם תעמד מחשבות לבו
לדר ודר: אשרי הגוי אשר יהוה אלהיו
העם בחר לנחלה לו: משמים הביט יהוה
ראה את כל בני האדם: ממכון שבתו
השגיח אל כל ישבי הארץ: היצר יחד
לבם המבין אל כל מעשיהם: אין המלך

נושע ברב חיל גבור לא ינצל ברב כח׃
שקר הסוס לתשועה וברב חילו לא ימלט׃
הנה עין יהוה אל יראיו למיחלים לחסדו׃
להציל ממות נפשם ולחיותם ברעב׃
נפשנו חכתה ליהוה עזרנו ומגננו
הוא׃ כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו
בטחנו׃ יהי חסדך יהוה עלינו כאשר
יחלנו לך׃

סדר ברית מילה

המכניס בנו למילה אומר **ברוכים היושבין** ״ והן עונין

ברוכים הבאים ״ נותן אבי הנער התינוק בידי בעל
בריתו והנותן נותן בימין והמקבל
מקבל בימין ויושב בעל ברית ומניח התינוק בין ברכיו ׳ המוהל
עומד ואומר

סברי מרנן ״ והן עונין **לחיים** ״ **בא״י**

אמ״ה אקב״ו על המילה ״ ואם המוהל הוא אביו
של התינוק אומר **בא״י אמ״ה אקב״ו למול את הבן** ״

ברוך וחותך הערלה ומשליך אותה בכלי שיש בו עפר
כי חזי ואינו צריך לכסות ערוה בשעת ברכה
אתה שהרי אינו קורא ערוה כדאמרו בקש חס היימן
ובני ביתו קטנים מותר ׳ ופורע את העטרה
יי אלהינו ביפרעו ומוציא את המילה בפני להראות את דמו
המוהלים שאינו מוציא מעבירין אותו ״ ובין מילה
מלך לפריעה אבי הבן מברך ״

העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להכניסו

בבריתו של אברהם אבינו ״ והציבור עונין
כשם שנכנס לברית
כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים אמן ״ ובכ׳
במקומו שאין האב הבא מברכין להכניסו בבריתו של אברהם
אבינו ״ ואחר המילה ופריעה מקבל האב את התינוק מיד הבעל
ברית ונותנו בידי בעל ברית אחר ׳ ואם אין שם אלא בעל ברית

אחר סומכין ואחזו ביד הבעל ברית עד שיגמור המברך את הברכה
ואחר שמל ופרע נוטל המוהל כוס של יין
ובעומדו בידו ואומ׳

בא״י אמ״ה בורא פרי הגפן׃

בא״י אמ״ה בורא
מיני בשמים׃ בא״י אמ״ה אשר קידש ידיד
מבטן וחק בשארו שם וצאצאיו חתם
באות ברית קודש על כן בשכר זאת אל
חי חלקינו צורינו צוה להציל ידידות
שארינו משחת למען בריתו אשר שם
בבשרינו בא״י כורת הברית׃

אלהינו ואלהי אבותינו קיים
את הילד הזה לאביו ולאמו ויקרא שמו
פלו׳ ישמח האיש ביוצא חלציו ותגל
האשה בפרי בטנה׃ כאמור ישמח אביך
ואמך ותגל יולדתך׃ ונאמר וימל אברהם
את יצחק בנו בן שמונת ימים כאשר צוה

[illegible] אלהים ; ויעמידה ליעקב
לחק לישראל ברית עולם . הודו ליהוה כי
טוב וגו' כי לעולם חסדו : פלוני הקטן
גדול יהיה . יהא בח לשבעה ומב לשמונה .
כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה
ולמצות ולמעשים טובים

אמן :

והמברך שותה ושופך מן היין ומטעים למוהל . טעם באצבעו בפיו
של התינוק ומשקה את הכוס לאמו של התינוק ובקשו צבור [illegible]
לחלים על התינוק ועל אמו לענין שותים אותן . ואם היה תענית
צבור נותנין את הכוס לתינוקות הקטנים שפי שאין ראוי לברך
ברכות היין בלא טעימה ואינו דומה לזה שאמרו חכמי שאין אומר
זמן ביום הכפורים על היין להשקותו לתינוקות משום דאורתו
לא ישראל דאמרי חובת היום היא לקדש על היין בליל יום
הכפורים כמו בשאר ימים טובים ולא הפסיקה כלום [illegible]
כסריכין בו אלא אף מגדולים שסריכין בו שהוא זמן קבוע משנה
לשנה . אבל כוס של ברית מילה הכל רואין והכל
יודעין שכוס של מילה הוא ואין בזה סרך לאחרים לא לגדולים
ולא לקטנים ולא לתינוקות שאין הדבר קבוע שאירע ברית מילה
בכל תענית . ואבל זמן ביום הכפורים חובה וקביעות בכל
שנה ושנה . ואמר אלה מיברכין לברך על הכוס אין לא
צריך גדול . ואמר [illegible] ואמו של התינוק [illegible] הכרמי
מי זה שהוא ואומר קיים את הילד ויקרא שמו פ' . הודו לי' כי
טוב וכו' . ונהגו שלנו במצות שאין אב הכל מברכין להכניסו
בבריתו של אברהם אבינו . ולמה [illegible] בברית [illegible]

ומיעכבת על שאומ׳ אליהו כי עזבו בריתך בני ישר׳ וגו׳ על אשר ידע
מתוך שכל התורה עזבו בריתי לא עזבו · ואתה אומ׳ כי עזבו בריתך
ועל כן אליהו מוזמן על כל ברית ורואהו ·· ולפיכך התקינו
על המילה שבהן הדם ומ״ע בשמים שריחן נודף כדי שיבטל ריח
המילה בבשמים ויזכירו בני ישראל כמו׳ הנה דם הברית שכרת
הב״ה לאברהם אבינו ·· ובמסכת שיש שם ברית מילה אין
נופלין על פניהן ואם הוא שני וחמישי אין אומ׳ ועתה ה׳ הוריתנו
ולא וידוי ולא אבינו הרחמן ·· ובתענית צבור אומ׳ סליחות ושלש
עשרה מדות · אבל אין נופלין על פניהן ואין אומ׳ תחנה וזכור
ברית · ומילה מילה אחר תפלה שחרית שהזריזין מקדימין על
למצות ·· ובתשעה באב מעכבין למוהלין במסכת הלכתה
שהוא שעת נחמה · ומילה מילה זכר ישר׳ בגלותה כדכתי׳
שש אנכי על אמרתך ·· וביום הכפורים שמאריכין כל היום
בתפלה מוהלין אחר קריאת התורה קודם תפלת מוסף ·· ואין
מוהלין שני תינוקות בברכה אחת אלא מברכין על זה בפני עצמו
ועל זה בפני עצמו ··

והמל את הגרים ואת העבדים או מי שמתו אחיו מחמת מילה
לא יהא אוחז בערלה ומברך אלא מכסה את הערלה שהרי בגרותן
מלין אותן ומברך ·· והמל אוחז את הערלה ומוהל ·· ועל הגרים
ועל העבדים אין אומ׳ אשר קדש ידיד מבטן שהרי אין קדושתן
מרחם ·· ובמילתו אשר קדש ידיד
מבטן מברך ··

בא״י אמ״ה אקב״ו למול את
הגרים ולהטיף
מהן דם ברית שאלמלא דם ברית לא

158

כהקיימו שמים וארץ שנ' אם לא בריתי
יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי
בעלי פורה הברית ..

ואם היה לו את העבדים אומ' מזכנו למול את העבדים ולהטיף
להן דם ברית .. וכו' .. והמל את בן השפחה אינו לברך
הכניסו בבריתו של אברהם
אבינו ..

הרחמן הוא יברך את הילד
הזה ואת אביו ואת
אמו ' ויזכהו לחנכו ולחכמו מיום השמיני
והלאה ירצה דמו ויהי אלהיו עמו :
הרחמן הוא יברך את הילד
הזה הנמול לשמונה ויהיו לבו וידיו אמונה
ויזכה לחזות פני שוכן מעונה שלש פעמים
בשנה :· הרחמן הוא יברך
את בעלי ברית מילה אשר שש לעשות
צדק בגילה ישלם שוכן מעלה המרומים

על כל ברכה ותהלה: הרחמן
הוא יברך המוהל בשר הערלה אשר
פרע ומצץ דמי המילה כי מי ירא וחרד
עבודתו פסולה אם שלש אלה לא יעשה
לה: הרחמן הוא ישלח לנו
משיחו תמים בזכות חתננו המול בדמים
לעם מפוזר ומפורד בין העמים יקבץ עדתו
בחסד וברחמים: הרחמן
אשר חנן את הילד הזה לאביו ולאמו הוא
יגן עליו ממרומו ויפרוש עליו סוכת שלומו
בשלום יבא אל מקומו יהי אלהיו עמו
כאפרים וכמנשה לשמו ויקרא בישראל
שמו: הרחמן פקוד יפקדהו
ברחמים להכניסו בחפת חתנים ויבלה
בטוב ימיו ושנותיו בנעימים יעבדוהו
עמים וישתחוו לו לאמים:

הרחמן רבות שנים יחייהו ויברך
לרגליו יקדמהו ובארצות החיים יאשרהו
ואת עמו בשלום יברכהו:

הרחמן יברך פלוני הנער הנמול
הזה ויתמוגל ובעלי בריתו ישמח אביו ואמו
ויגל יולדתו ויזכו המסובין בסעודתו בני
בנים לראותו ויש תקוה לאחריתו ..

הרחמן מהרה יזכור זאת בריתו
בה יפדה את ריעותו וקהליו יקבץ בחמלתו
וירחם ישורר על אדמתו ועמו יברך
בברכתו ..

הרחמן ישים עלינו וכו' ..
תם ..

סדר חתנים

בסעודת החתן אומרין זה
המזמור

למנצח על ששנים לבני קרח
משכיל שיר ידידות׃
רחש לבי דבר טוב אמר אני מעשי למלך
לשוני עט סופר מהיר׃ יפיפית מבני אדם
הוצק חן בשפתותיך על כן ברכך אלהים
לעולם׃ חגור חרבך על ירך גבור הודך
והדרך׃ והדרך צלח רכב על דבר אמת
וענוה צדק ותורך נוראות ימינך׃ חציך
שנונים עמים תחתיך יפלו בלב אויבי המלך׃
כסאך אלהים עולם ועד שבט מישר שבט
מלכותך׃ אהבת צדק ותשנא רשע על כן
משחך אלהים אלהיך שמן ששון מחבריך׃

מר ואהלות קציעות כל בגדותיך מן היכלי
שן מני שמחוך: בנות מלכים ביקרותיך
נצבה שגל לימינך בכתם אופיר: שמעי בת
וראי והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך:
ויתאו המלך יפיך כי הוא אדניך והשתחוי
לו: ובת צור במנחה פניך יחלו עשירי עם:
כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב
לבושה: לרקמות תובל למלך בתולות אחריה
רעותיה מובאות לך: תובלנה בשמחות וגיל
תבאינה בהיכל מלך: תחת אבתיך יהיו
בניך תשיתמו לשרים בכל הארץ: אזכירה
שמך בכל דור ודור על כן עמים יהודוך
לעולם ועד:

גם זה אומ׳ בבית החתן ותמיצאו אותה וזאת הפרש
בספר ישעיה

קומי אורי כי בא אורך
וכבוד יהוה עליך

זרח: כי הנה החשך יכסה ארץ וערפל
לאמים ועליך יזרח יהוה וכבודו עליך
יראה: והלכו גוים לאורך ומלכים
לנגה זרחך: שאי סביב עיניך וראי כלם
נקבצו באו לך בניך מרחוק יבאו ובנתיך
על צד תאמנה: אז תראי ונהרת ופחד
ורחב לבבך כי יהפך עליך המון ים חיל
גוים יבאו לך: שפעת גמלים תכסך בכרי
מדין ועיפה כלם משבא יבאו זהב ולבונה
ישאו ותהלות יהוה יבשרו: כל צאן קדר
יקבצו לך אילי נביות ישרתונך יעלו
על רצון מזבחי ובית תפארתי אפאר: מי
אלה כעב תעופינה וכיונים אל ארבתיהם:
כי לי איים יקוו ואניות תרשיש בראשנה
להביא בניך מרחוק כספם וזהבם אתם
לשם יהוה אלהיך ולקדוש ישראל כי

עליך: ובנו בני נכר חומתיך ומלכיהם
ישרתונך כי בקצפי הכיתיך וברצוני
רחמתיך: ופתחו שעריך תמיד יומם
ולילה לא יסגרו להביא אליך חיל גוים
ומלכיהם נהוגים: כי הגוי והממלכה אשר
לא יעבדוך יאבדו והגוים חרב יחרבו:
כבוד הלבנון אליך יבוא ברוש תדהר
ותאשור יחדו לפאר מקום מקדשי ומקום
רגלי אכבד: והלכו אליך שחוח בני מעניך
והשתחוו על כפות רגליך כל מנאציך
וקראו לך עיר יהוה ציון קדוש ישראל:
תחת היותך עזובה ושנואה ואין עובר
ושמתיך לגאון עולם משוש דור ודור:
וינקת חלב גוים ושד מלכים תינקי וידעת
כי אני יהוה מושיעך וגאלך אביר יעקב:
תחת הנחשת אביא זהב ותחת הברזל

אביא כסף ותחת העצים נחשת ותחת
האבנים ברזל ושמתי פקדתך שלום
ונגשיך צדקה: לא ישמע עוד חמס בארצך
שד ושבר בגבוליך וקראת ישועה חומתיך
ושעריך תהלה: לא יהיה לך עוד השמש
לאור יומם ולנגה הירח לא יאיר לך והיה
לך יהוה לאור עולם ואלהיך לתפארתך:
לא יבוא עוד שמשך וירחך לא יאסף כי
יהוה יהיה לך לאור עולם ושלמו ימי אבלך:
ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר
מטעי מעשה ידי להתפאר: הקטן יהיה
לאלף והצעיר לגוי עצום אני יהוה
בעתה אחישנה:

שיר לכבוד החתן אומרין

ונמצא אותו בספר ישעיה

[illegible] בגילה ורנה ובזמירותם

בתוך העמים כל ראיהם יכירום כי הם
זרע ברך יהוה: שוש אשיש
ביהוה תגל נפשי באלהי כי הלבישני בגדי
ישע מעיל צדקה יעטני כחתן יכהן פאר
וככלה תעדה כליה: כי כארץ תוציא
צמחה וכגנה זרועיה תצמיח כן יהוה
אלהים יצמיח צדקה ותהלה נגד כל הגוים:
למען ציון לא אחשה ולמען ירושלם לא
אשקוט עד יצא כנגה צדקה וישועתה
כלפיד יבער: וראו גוים צדקך וכל מלכים
כבודך וקרא לך שם חדש אשר פי יהוה
יקבנו: והיית עטרת תפארת ביד יהוה
וצניף מלוכה בכף אלהיך: לא יאמר
לך עוד עזובה ולארצך לא יאמר עוד
שממה כי לך יקרא חפצי בה ולארצך
בעולה כי חפץ יהוה בך וארצך תבעל:

כי יבעל בחור בתולה יבעלוך בניך ומשוש
חתן על כלה ישיש עליך אלהיך :
על חומותיך ירושלם
הפקדתי שומרים כל היום וכל הלילה
תמיד לא יחשו המזכירים את יהוה אל
דמי לכם : ואל תתנו דמי לו עד יכונן ועד
ישים את ירושלם תהלה בארץ : נשבע
יהוה בימינו ובזרוע עזו אם אתן את דגנך
עוד מאכל לאויביך ואם ישתו בני נכר
תירושך אשר יגעת בו : כי מאספיו יאכלוהו
והללו את יהוה ומקבציו ישתוהו
בחצרות קדשי :

ברכת אירוסין

סברי מורי

163

בא״י אמ״ה בורא פרי הגפן״
בא״י אמ״ה אקב״ו

וצונו על העריות ואסר לנו את הארוסות
והתיר לנו את הנשואות על ידי חופה
וקדושין״ בא״י מקדש עמו ישראל על
ידי חופה וקדושין״

ושותין החתן והכלה

סברו מורי

בא״י אמ״ה בורא פרי הגפן״
בא״י אמ״ה שהכל

ברא לכבודו״ בא״י אמ״ה יוצר האדם״
בא״י אמ״ה אשר יצר את האדם בצלמו
בצלם דמות תבניתו והתקין לו ממנו בנין עדי
עד בא״י יוצר האדם״ שוש
תשיש ותגל העקרה בקבוץ בניה לתוכה

בשמחה׃ בא״י משמח ציון בבניה׃

שמח תשמח רעים האהובים

כשמחך יצירך בגן עדן מקדם׃ בא״י משמח
חתן וכלה׃ בא״י אשר ברא
ששון ושמחה חתן וכלה גילה רנה דיצה
וחדוה אהבה ואחוה שלום ורעות׃

מהרה יי אלהינו ישמע בערי יהודה
ובחוצות ירושלם קול ששון וקול שמחה
קול חתן וקול כלה קול מצהלות חתנים
מחופתם ונערים ממשתה נגינתם׃

אשא תפלה בשר חתן וכלה גוננם
רב עלילה דורשם לשם ולתהלה׃ העץ
פרי לגדלה והגפן תת חילה זיתים סביבות
לשלחנה חניכים עלי שור גמולה׃ טכסי
כבוד תורה וגדולה ימין ושמאל לפרוץ
במחוזת נחלה׃ כח חיי גבור

164

ומשפחתם תמולה לא יגעו לריק ולא ילדו
לבהלה: מגורה עוז גשבטי ממשלה
גאולתי מחמד לרומם בהלולים לסגלה:
שריגי עטה פרות תפרח בגילה יכמרו
רחמיהם ורבבות לכופלה: שוש תשיש בין
עליהם חזון גם הוא ישיש כמשוש חתן על
כלה ישיש עליך אלהיך: ונאמר
והיה כעץ שתול על מים ועל יובל ישלח
שרשיו ולא יראה כי יבוא חום והיה עלהו
רענן ובשנת בצורת לא ידאג ולא ימיש
מעשות פרי: ונאמר והיה כעץ שתול
על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו ועלהו
לא יבול וכל אשר יעשה יצליח:

(נגרם)

שיר המעלות אשרי כל ירא
יי ההולך בדרכיו: יגיע

כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך׃ אשתך
כגפן פוריה בירכתי ביתך בניך כשתילי
זיתים סביב לשלחנך׃ הנה כי כן יבורך
גבר ירא יי׃ יברכך יי מציון וראה בטוב
ירושלם כל ימי חייך׃ וראה בנים לבניך
שלום על ישראל׃

ונאמר כי תשיתהו ברכות לעד תחדהו
בשמחה את פניך׃ ונאמר יהי מקורך
ברוך ושמח מאשת נעוריך׃ בא״י משמח
החתן עם הכלה׃

ושותין החתן עם הכלה ונותן לה הכתובה ואומ׳

הא לך כתובתיך כדת משה וישראל׃

[illegible] נותן לה [illegible] לקרות [illegible] ויתן
[illegible] לחופה לבית [illegible]
[illegible] נותן לה [illegible] בערב׃

ומשוררין [illegible] ואומ׳

[illegible] ירוו וידשנו בבית [illegible]

חזה חתן לאשו חוזתה ומשה דפמה
ורוב בימה
לעזר לו כלה מוכללת לדודגלו ומשה
משכלת
טבר חתן במעברו כמה נאה
זיו הדרו
ובריה כלה בגדודיה כמה נאה
זיו יופיה
רים רבים מערבות לאלפים
ולרבבות
יפרו וירבו כדשנים ירוו וידשנו
בבני בנים

יברכו חתן וכלה כברך ײ
אדם וחוה
יברכו חתן וכלה המברך ײ אברהם

[illegible]

יבורכו חתן וכלה כברך יי׳ יצחק
ורבקה׃
יבורכו חתן וכלה׃ כברך יי׳ יעקב
ורחל ולאה׃
יבורכו חתן וכלה כברך יי׳ מרדכי
הצדיק ואסתר המלכה׃
כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון ההרים
והגבעות יפצחו לפניכם רנה וכל עצי השדה
ימחאו כף׃
(ובהרחמן של ברכת המזון אומר)
הרחמן יברך את החתן הזה
ואת הכלה הזאת כמו
שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב
בכל מכל כל כן יתברכו יחד בברכה
שלמה ונאמר אמן׃
יהי רצון מלפני השמים שלח הבוש הרחמן

הזה ולא הכלם הכלה הזאת לא יבושו בבנים
ולא יכלמו לעולם הבא׃ ישמח החתן עם
הכלה והכלה תשמח בחתן בבנים ובבנות
בעושר ובנכסים יצליחו מאד בכל נכסיהם
ויהיו נכסיהם מוצלחים וקרובים לעיר ואל
ישלוט שטן לא במעשה ידיהם ולא במעשה
ידינו ואל יזדקק לא לפניהם ולא לפנינו
שום דבר רע והרהור עבירה ועון מעתה
ועד עולם׃ ממרום ילמדו
עליהם ועלינו זכות שתהא למשמרת שלום
ונשא ברכה מאת יי׳ וצדקה מאלהי ישענו
ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם׃
מגדיל ישועות מלכו ועושה חסד
למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם׃ עושה שלום
במרומיו הוא ברחמיו יעשה שלום על כל
ישראל׃

סברי מרנן ״ בא״י אמ״ה בורא פרי הגפן ״

תם ונשלם סדר חתנים תהלה לאל שוכן מעונים ״

עניין אבלות

הנכנס לבית קברי ישראל אומ׳

בא״י אמ״ה אשר יצר אתכם בדין והמית אתכם בדין וזן אתכם בדין וכלכל אתכם בדין והוא עתיד להקימכם בדין לחיי העולם הבא ויודע מספר כלכם ״ בא״י מחיה המתים ״

ואח״כ יאמר

יחיו מתיך נבלתי יקומון הקיצו ורננו שוכני עפר כי טל אורות טלך וארץ רפאים תפיל ׃

תנו רבנן מי שמתו מוטל לפניו אוכל בבית אחר. אין
לו בית אחר אוכל בבית חבירו. אין לו בית
לחבירו עושה מחיצה ואוכל. אין לו דבר לעשות
מחיצה מחזיר פניו ואוכל. ואינו מיסב ואוכל ואינו אוכל בשר
ואינו שותה יין. ואינו מברך ואינו מזמן. ואין מברכין עליו ואין
מזמנין עליו. ופטור מקרית שמע ומן התפלין ומן התפלה ומכל
מצות האמורות בתורה. ובשבת מיסב ואוכל. אוכל בשר ושותה
יין ומברך ומזמן ומברכין עליו. וחייב בכל מצות האמורות
בתורה. וכל העומד בשעת יציאת
נשמה חייב לקרוע.

צדוק הדין

הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל
אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא.
הַצּוּר תָּמִים בְּכָל פּוֹעַל מִי יֹאמַר
לוֹ מַה תִּפְעַל. הַשַּׁלִּיט בְּמַטָּה וּבְמַעַל מֵמִית
וּמְחַיֶּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיָּעַל. הַצּוּר תָּמִים
בְּכָל מַעֲשֶׂה מִי יֹאמַר לוֹ מַה תַּעֲשֶׂה הָאוֹמֵר
וְעוֹשֶׂה חִנָּם לָנוּ חֶסֶד תַּעֲשֶׂה וּבִזְכוּת הַנֶּעֱקַד
כְּשֶׂה הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה. הַצּוּר תָּמִים

פועלו אמת כי כל דרכיו חסד ואמת הוא אמת
ומשפטיו אמת ארך אפים ורב חסד ואמת:
והוא רחום יכפר עון ולא ישחית
והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו:
ברוך כי אמת דינו ומשוטט הכל
בעינו ומשלם לאדם חשבונו והכל לשמו
הודייה יתנו: רוח נשמה כי אל׳
אתה הוא ואין אלהים עמדי אני אמית ואחיה
מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל:
אדם אם בן שנה יהיה או אלף שנים
יחיה כמה יתרון היתה כלא יהיה ברוך דיין
האמת ממית ומחיה: נפש כל חי
ברוך צדק מלאה ימינך: רחם על פליטת
צאן ידך ותאמר למלאך הרף ידך:
זכור לאברהם והבט מזרועך
ולישרון נקראו על שמך ולמען יעקב

הצור הסומך למעך ולמעשי חוסה
וחומל על עמך׃ אמנם על שלשה
דברים יסודי עולם מיוסדים על התורה
ועל העבודה ועל גמילות חסדים׃ ברוך
משלם שכר טוב לגומלי חסדים׃
צדיק בכל דרכיו הצור תמים ארך
אפים ומלא רחמים׃ חומל כאב חוס על אבות
ובנים כי לך נאה הסליחות והרחמים׃
מה יתרון לאדם בכל עמלו כי על
כל אלה מות גורלו וביום המות אין עוזר
לו כי אם הצור תמים פעלו׃ צדיק
ויושר כל מעשה חסיד בכל אשר יעשה
שאין חפצו שוטה ומי יאמר לו מה תעשה׃
צדיק וישר ואין בדרכיו עול כי הוא
הצור הצור תמים צר פעלו וידרך אורחותיו
ואין להתפהר מפני פועל כל׃ צדיק

ומשפט כל דרכיו חסד ואמת ואורחותיו
מישור פנים אין לפניו ועלינו יהמו רחמיו
כי כלנו מעשה ידיו: דיין אמת
שופט ארץ ואמת פעליך דיין האמת כי כל
משפטיך חסד ואמת: רחוו חכמים
והבינו על לב כי אין שלטון ביום המות כמו
דבר איש תם וישר יי נתן ויי לקח יהי שם
יי מבורך: ידענו יי כי צדק
משפטיך תצדק בדברך תזכה בשפטך
ואין להרהר אחר מדת שפטיך צדיק
אתה יי וישר משפטיך: אדם אם
יחיה אלף שנים שלטון משלו בכל יצר
ופנים מבלי עשרו ירד בחשבונים: גבורין
יעמוד לפני יי אשר לא ישא פנים:
הקיף שמו המיוחד לפניו קטן וגדול
שוים יחד יחיד זאת ישיב אל לבו ויפחד

כי יתגברו לפני שופט אשר לא ישא פנים ולא
יקח שוחד׃ חי וקיים בחרתנו והחרנוך
חלק מכתרינו על דבר כבוד שמך וה׳ אלהינו
וכפר על חטאתינו למען שמך ולמען ויסד
עבדיך השעשך בשעת תחנתו אשר נפטר
ממורים על יחודי שם קדשך נתנו׃ זכות
עשרה בן שלשים ושבעה הדורות ביותר
נמסר לשברי ולבשת אלו תמורה עולה
הבעירה היתה שמור לדורי דורות לעובדיך
באהבה ובטהור כל שכן כמה ואלופינו אשר
בשעה שלו כלו יחד׃ זו היא דרך כל
העולם הנסתו ונשלו חסר כלם כי אין דבר
משולש נפלה ועמיתו לחיי עולם׃ סגל
שמענו מפורש שלש דינין ידוין עושה
שלש שמענו דבר שלש התנה נחשו ומסבב
בשלש׃ יושב בשלש דיין בשלש

עד יבוא מנחם משמיע שלום ·· תבואה
עולם ישיני חברון שערי גן עדן פתחו לו
ואמרו לו שלום בואו ·· תבשרת עולם
[illegible] שערי גן עדן פתחו לו ואמרו
לו שלום בואו ·· שומרי גנזי גן עדן
שומרי גנזי גן עדן פתחו לו שערי גן עדן
ויבוא ר' פלו' בגן עדן וישתעשע מפרי גן
עדן מחמדים מימינו ומתוקים משמאלו
זאת התעודה ותאמר לו
שלום בואו ··

יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא די
דהוא עתיד לאתחדתא ולאחייא
מתייא ולשכללא היכלא ולמיבני קרתא
דירושלם ולמיעקר פולחנא נוכראה מארעא
ולאתבא קדשא בריך הוא משיחיה במלכותיה

ליקריה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל
בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן ״ יהא
שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא ״

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם וכו׳ ״ וגומרין
הקדיש כלו ומתקבל ״ וכשחוזרין
מבית הקברות רוחצין ידיהן
ואומרין ״

ועתה יי׳ אבינו אתה אנחנו החומר ואתה
יוצרינו ומעשה ידיך כלנו ״ מודה אני לפניך
יי׳ אלהי ואלהי אבותי שאני עפר ואפר רמה
ותולעה עץ יבש צל עובר
וציץ נובל ׳ ואתה יי׳ לעולם
תשב כסאך לדור ודור ;

ויש מקומות שנוהגין כשחוזרין מבית הקברות שלוקחין עפר
ועמו עשבים ומשליכין אחרי גוום ״ וטעם הדבר כדי להפסיק
ביניהן ובין המת ולוקחין עפר של שם כי עפר אתה ואל עפר
תשוב שמזכירין יום המיתה ומקבלין עליהן דין שמים להכניע
להכניע לבם לפני המקום ״ והעשב שלוקחין
מן העפר של שם ויציצו מעיר כעשב
הארץ ״ שמאמינין שהקב״ה
עתיד להעמידן בתחיית המתים ;

ובסעודה בבית האבל כשהמזמנין עשרה אומר

נהגו שנוטל האבל תחלה ואחר כך נוטלין
ידיהן המסובין ופורסין את הלחם ונותנין
לפניו והוא בוצע הלחם ומברך לעצמו ואחר כך מברכין
ובוצעין המסובין לעצמן. ומנהג לעשות ביצים ומקלפין
ונותנין לפניו. ומוזגין הכוס ונותנין לפניו ומברך לעצמו ושות'
ושותה. ואחר כך מברכין לעצמן ונותנין הטעם לכל זה
על שם הכתוב אבחר דרכם ואשב ראש ואשכון כמלך
עליהם כאשר אבלים ינחם. ומנהג שאין שותין בכוס אחר
לאחר שמברכין אותו. בברכת המזון מברכין את הכוס
ושותין אותו ומוזגין ונותנין לפני המברך
ואוחז המברך את הכוס
בידו ואומר

נברך מנחם אבלים שאכלנו משלו.
ברוך מנחם אבלים שאכלנו משלו ועונין
ובטובו חיינו. ואם הן עשרה אומר

נברך אלהינו מנחם אבלים שאכלנו משלו

ברוך אלהינו מנחם אבלים שאכלנו משלו
ובטובו חיינו ברוך הוא וברוך שמו. בא"י
[illegible] הזן את העולם כולו בטובו בחן
[illegible] עד כי בשם קדשך הגדול הגבור והנורא
בטחנו.

נחם יי אלהינו את אבלי ציון ואת אבלי
עמו ואת אבלי ירושלים ואת
האבלים המתאבלים באבל הזה נחמם
מאבלם ושמחם מיגונם כאמור כאיש
אשר אמו תנחמנו כן אנכי אנחמכם
ובירושלים תנוחמו בא״י מנחם ציון עירו
ואבלי עמו ובונה ירושלים

בחיינו ובמהרה בימינו ויבוא הגואל
ויגאלינו ותבנה עיר ציון ותכונן
את העבודה בירושלים בא״י אלהי
אברהם המתברך לעד וכו׳
עד המלך הטוב והמטיב לכל

אמת דיין אמת שופט בצדק ושליט
במעשיו ולעשות במשפט שהכל שלו
ואנחנו עמו ועבדיו ובכל אנו חייבין
להודות לו ולברכו הדיין הגודר בישראל

בישראל הוא יגדור הפירצה הזאת מעלינו
ומעל כל עמו ישראל לחיים׃ עושה שלום
במרומיו הוא ברחמיו יעשה
שלום על כל
ישראל׃

ומניח הכוס לפני האבל לפי שבקשו עליו
רחמים ונוטל כוס אחר בידו ומברך
בורא פרי הגפן׃
ושותין

ונפטרין מן האבלים בדברי תנחומין׃ השם
ינחמנו בנחמת ציון עם כל
ישראל אמן ואמן
סלה ועד
כ״י



הישבת בשמן ראשי ושלחן לפני ערכת
בכל טוב מלאת ברכת יגר ישראל קדושי

יפית כעבר מהלוה לשמך אל רם ונשא ׳ גדל ומיכאל ושמעה והדר שמים כסף
אליך נפשי אל משוש מזמרה לך בעשור ׳ ומתת מגן מצרי כנגר מלכים ראשי
דשנת

ישב תהלות ישראל ושוכן מעוני מרומים ׳ השב גלות מריאל ושוב עליהם ברחמים
ויחדו יהיו העמים בני יעקב ויוסף ׳ יחי לא ימסף ולא יפל גור שרשי
דשנת

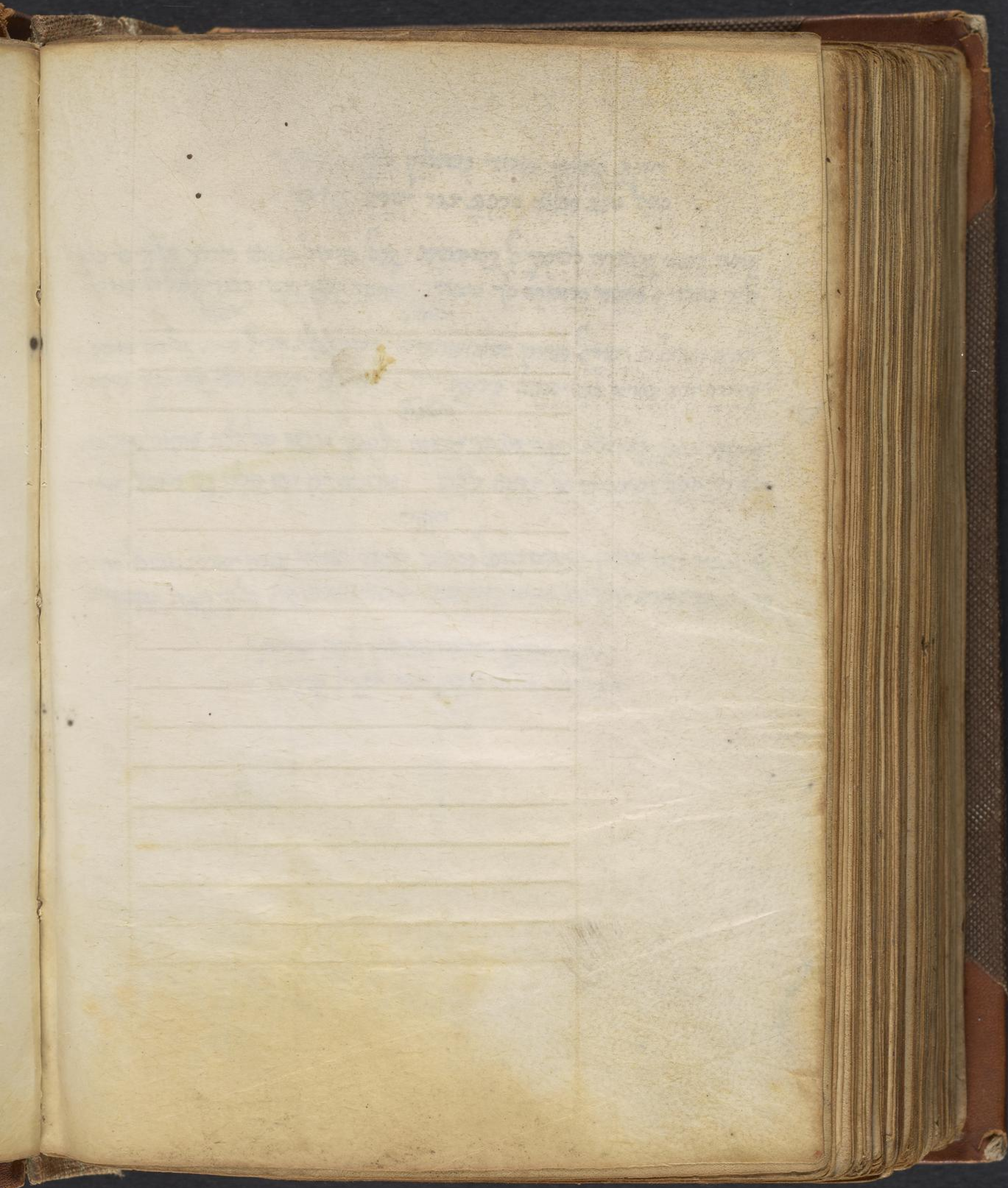
ישמחו ביום בשילות ונערי מוהן משנה ׳ לפסח כורתי שלות מקור ומשתחוה
בשמך לכל מחוה כי כן ישמח לבבי ׳ משתה יין עם חלבי גם מובל יערי עם
דבשי

לך ינבא רגם יהודן כרובים שרפי נחיות ׳ שוכן בפיהם יגרון יבוזו טהורו נקיות
נמרת במרומות שבליות במרום רמו ונשא ׳ שוש אשיש בי׳ תגל נפשי

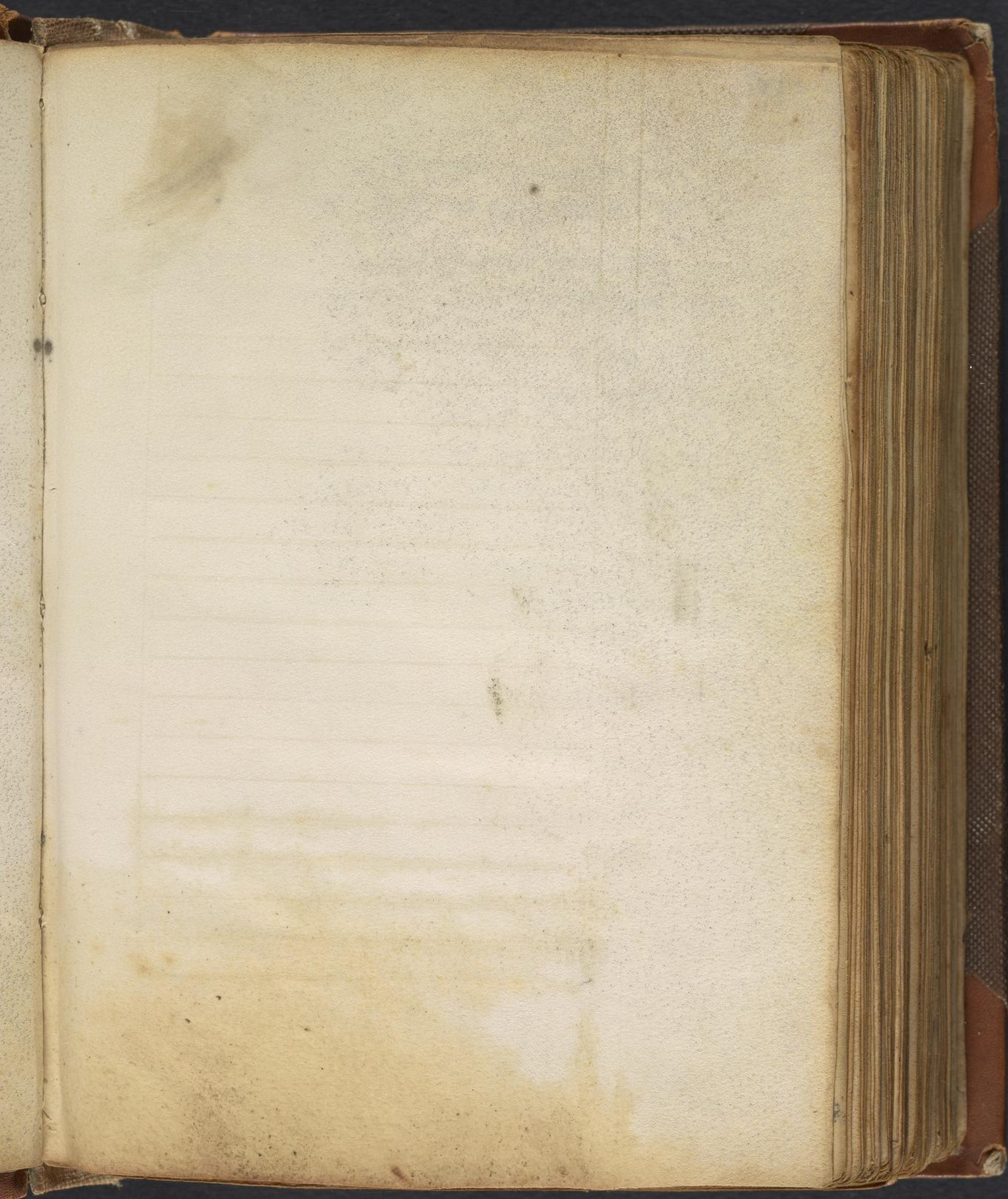
הישבת בשמן ראשי ושלחן לפני ערכת
בכל טוב מלאת ברכת יגר ישראל קדושי

סליק

174



175



משען האומלים הכליה חסן

אל מכוני חסד ורחמים

ומעון כרכבך חייו ישן

במרי היום מך ומעי הומים

ידעי כי כי רבה לנחץ

נשאתי מימי לבי נדודים

מתנפל על עפר זח על גחון

כבניעון חיל ושברת הלב

חולי נכסר לאולי נחץ

כבעת ריחה ומעיני חלב

מחלחל רב ובעוה אני

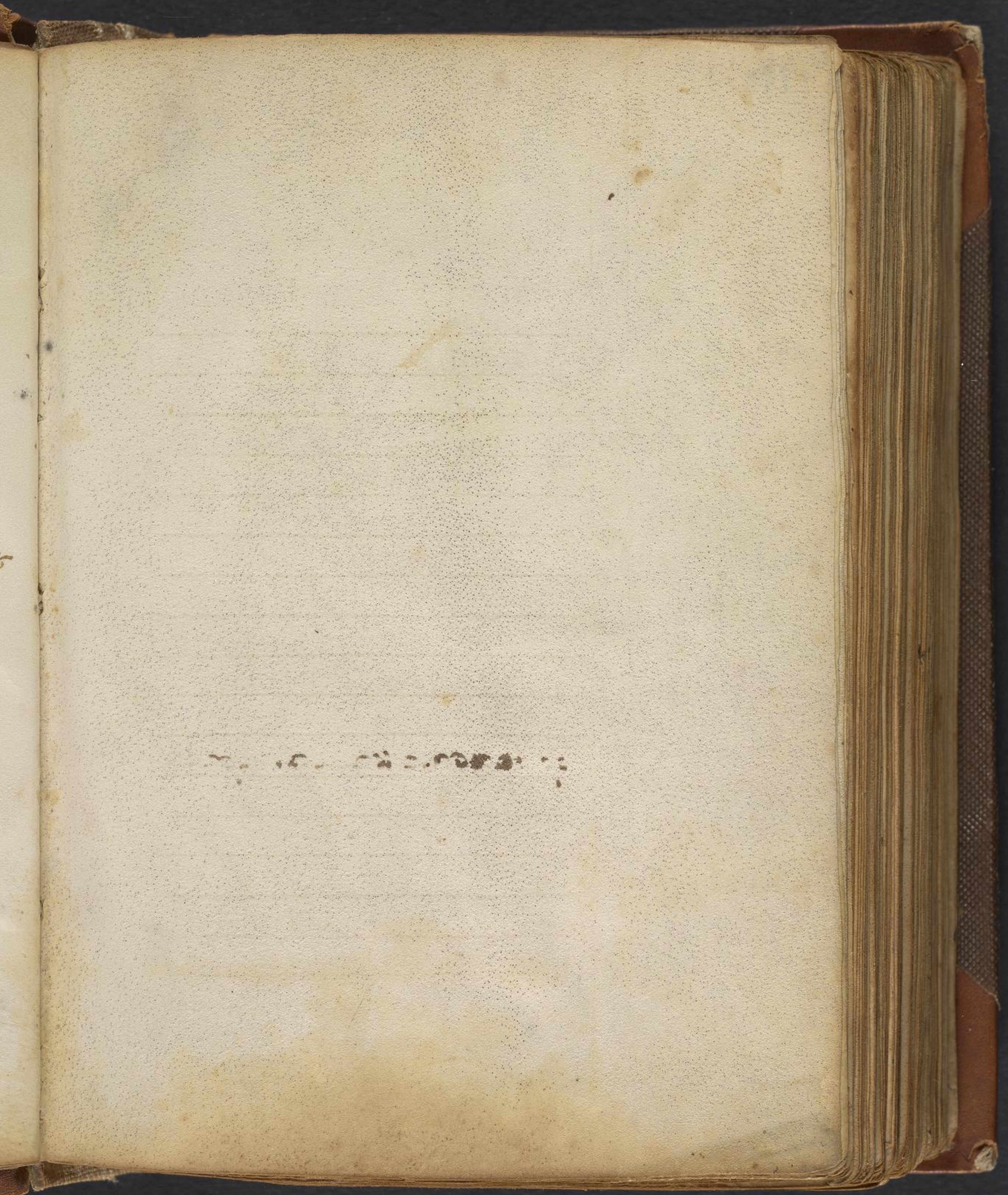
כי מיתה זונה לי ושני לב

ומקור כהחנה סל עני

ושמתי לשעירי נבל

במרט צמאון מגוסי שכני

על ענוה ומנריץ מור כי יהל
על נחיבון ערבי יהודי מוסר
הלך כתוך לשון ויהל
ומתרגם על לבם ח"ה



ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם

ואלה המשפטים

ואלה המשפטים

למען השמעלים הבלת

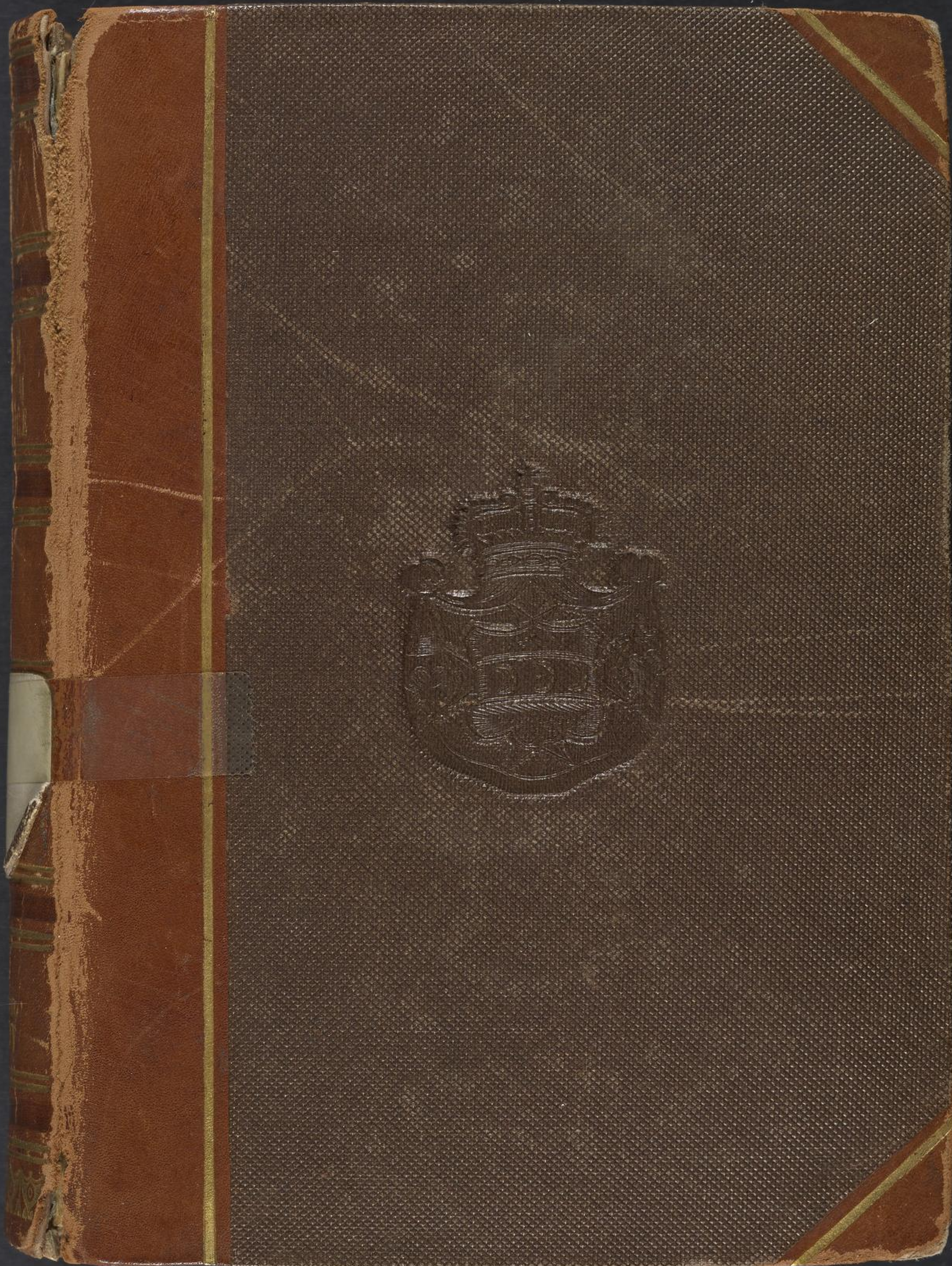
למען השמעלים הבלת חסל

למען השמעלים הבלת חסל

181

182


EXPECTO



LIBER
PRECUM
HEBRAICE

M. S.
MEMBRANACEO
DEL S. XIV

